

Journal of Teacher's Professional Development

วิทยาสาร

วารสารเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู • ปีที่ 121 • ฉบับที่ 1 • เดือนมีนาคม 2565

ขับเคลื่อนการศึกษาไทย ให้เป็นเลิศ พร้อมแข่งขันระดับโลก

งานวันครู ครั้งที่ 66 พ.ศ. 2565
พลังครูยุคใหม่
สร้างคุณภาพคนไทยสู่สากล

รางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ
สำหรับสุดยอดครูในภูมิภาค
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การเรียนรู้แบบผสมผสาน
เพื่อก้าวผ่านความท้าทาย
แห่งการเรียนรู้

วันอุตุนิยมวิทยาโลก

23 มีนาคม

สหประชาชาติได้ร่วมกันก่อตั้งองค์การหนึ่งที่ทำหน้าที่ตรวจสอบสภาพอากาศทั่วโลก เก็บข้อมูลความเปลี่ยนแปลงสภาวะทางภูมิอากาศของทุกพื้นที่ และให้คำทำนายที่ครอบคลุมเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของสภาวะทางภูมิอากาศ ภายใต้ชื่อว่า “องค์การอุตุนิยมวิทยาโลก” หรือ World Meteorological Organization (WMO) ซึ่งวันก่อตั้งองค์การอุตุนิยมวิทยาโลก ตรงกับวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2416 จึงถือวันดังกล่าวเป็นวันอุตุนิยมวิทยาโลก

การพัฒนาทักษะยุคใหม่

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และนับวันยิ่งจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อเนื่องกันเป็นวงกว้างขึ้นเรื่อยๆ หลายครั้งที่เรารู้สึกตื่นตาตื่นใจกับสิ่งใหม่ เทคโนโลยีที่ล้ำหน้า แต่บางครั้งสิ่งที่เราเคยรู้ เคยทำ หรือเคยชิน กลับกลายเป็นเรื่องที่ล้าสมัยตามโลกยุคใหม่ไม่ทันไปเสียดื้อๆ การพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเป็นเรื่องจำเป็นถ้าหากไม่ยอมกลายเป็นคนตกยุค

การพัฒนาคนให้มีศักยภาพและสามารถแข่งขันได้ในระดับโลก จำเป็นต้องพัฒนาไปให้ถึงรากฐานนั่นคือการศึกษา เพราะเป็นการปูพื้นฐานให้คนเหล่านั้นเติบโตแบบที่มีทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ บทความเรื่องจากปกฉบับนี้ได้กล่าวถึง "การพัฒนาทักษะยุคใหม่ ขับเคลื่อนการศึกษาไทย" ที่จะฉายภาพให้เห็นถึงการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็น รวมทั้งการ Upskilling และ Reskilling ความรู้ด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล และโลกเสมือนจริงที่กำลังเป็นที่กล่าวถึงกันมากในขณะนี้ โดยเฉพาะในมุมมองของผู้สอนที่จำเป็นต้องเสริมสร้างความสามารถเหล่านั้นอย่างทันทั่วทั้ง

สำหรับครูผู้สอนที่ทุ่มเทแรงกายแรงใจสร้างการเปลี่ยนแปลงในชีวิตลูกศิษย์ เพื่อให้ลูกศิษย์เจริญก้าวหน้าสู่ความสำเร็จในชีวิต ฉบับนี้ได้นำเสนอผู้ได้รับ "รางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ" รางวัลอันทรงคุณค่าสำหรับสุดยอดครูในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งในปีนี้มีครูท่านใดบ้าง ลองพลิกอ่านได้ในบทความนานานานี้ได้เลย ส่วนบทความที่น่าสนใจอีกชิ้นหนึ่งก็คือ "งานวันครูครั้งที่ 66 พ.ศ. 2565 พลังครูยุคใหม่ สร้างคุณภาพคนไทยสู่สากล" ที่นอกจากจะเป็นการคารวะครูผู้อุทิศตนเพื่อการศึกษาแล้วยังมีกิจกรรมน่าสนใจอีกมากมาย

นอกจากนี้ ในฉบับยังมีเรื่องน่าสนใจที่คนในแวดวงการศึกษาไม่ควรพลาดอีกกว่า 20 บทความ สอดแทรกสาระการเรียนรู้และกิจกรรมน่าสนใจ รวมทั้งเกมสนุกๆ ท้ายเล่มเพื่อลุ้นของรางวัลจากทางวารสารวิทยารักษ์อีกด้วย

สุดท้ายนี้ แม้ว่าสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลายลง ประชาชนได้รับวัคซีนกันถ้วนหน้าและสามารถดำเนินชีวิตได้เกือบปกติแล้วก็ตาม แต่เรายังคงไม่ประมาท ล้างมือและใส่หน้ากากอนามัยให้เป็นนิสัย เพื่อที่ทุกคนจะได้อยู่ร่วมกันอย่างสบายใจและกลับมาใช้ชีวิตที่เหมือนเดิมในเร็ววันต่อไป 🍀

พ.ร.อ.พ.

รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์
บรรณารักษ์

ขอเชิญร่วมส่งบทความ เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา

เพื่อเผยแพร่ในวารสารวิทยารักษ์
โดยสามารถส่งผลงาน ได้ดังนี้

1. อีเมล withayajarn@gmail.com
2. ไปรษณีย์ กองบรรณาธิการวารสาร
วิทยารักษ์ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
เลขที่ 128/1 ถนนนครราชสีมา
แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑ 10300
3. โทรศัพท์และโทรสาร 0 2282 1308

ผลงานที่ส่งมานั้นต้องมิได้ลอกเลียน ดัดแปลงงาน
ของผู้อื่น ผลงานที่ได้รับคัดเลือกเผยแพร่จะได้รับ
ค่าตอบแทนตามที่กองบรรณาธิการกำหนด

สารบัญ

04

เรื่องจากปก

พัฒนาทักษะยุคใหม่
ขับเคลื่อนการศึกษาไทย

10

รอบรู้ครูสภา

งานวันครู ครั้งที่ 66 พ.ศ. 2565
พลังครูยุคใหม่ สร้างคุณภาพ
คนไทยสู่สากล

18

บริหารการศึกษา

การขับเคลื่อนการศึกษาไทย
ให้เป็นเลิศ พร้อมแข่งขัน
ในระดับโลก

24

น่าน่านำรู้

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรี

30

การศึกษาพิเศษ

ประทิน.. ครูอาชีพผู้สร้างคน
บนศรัทธาในอาชีพ 'ครู'

36

เรียนรอบตัว

Gig Economy ฟันเฟือง
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่อนาคต

42

การศึกษารอบทิศ

Digital Literacy
ทักษะของโลกยุคดิจิทัล

46

ครูรูปเตต

T-Shaped Skills
ทักษะจำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่
เริ่มต้นได้จากโรงเรียน

50

Knowledge is All Around

การเรียนรู้แบบผสมผสาน
เพื่อก้าวผ่านความท้าทาย
แห่งการเรียนรู้

54

Edu Classroom

วิถีเด็กอาชีวะ 5.0
ก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง

58

ประสบการณ์

ต้นแบบโรงเรียนปลอดภัย
เมล็ดพันธุ์ของความยั่งยืน

62

กันโลก

เมื่อจักรวาลเปลี่ยนเป็นห้องเรียน

66

ย่าสามกรอบ

วิวัฒนาการที่ผ่านมา...

สู่ชุดความคิดที่ผลิตให้ครูไทย

72

รู้ไว้ใช้ว่า

‘เด็กไทยไม่แพ้ชาติใด’

ควารางวัลหุ่นยนต์โลก 2021

76

ยุทธศาสตร์การศึกษา

พัฒนาคนพันธุ์ R ให้เป็น

ทุนมนุษย์มีมือทอง เพื่อไปสร้างชาติ

84

Safe Zone

การขับเคลื่อนคุณภาพ

การจัดการศึกษาโรงเรียน

ยุพราชวิทยาลัยไปสู่ระดับนานาชาติ

88

หนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม

สพฐ. ร่วมขับเคลื่อนการศึกษาไทย

ให้เป็นเลิศด้วยวิทยาศาสตร์พลังสิบ

90

ภาษาพาเพลิน

Digital Assets:

The Future of Investing

94

Full Frame

เติมความคิดสร้างสรรค์

ให้เมนูอาหารกลางวัน

ที่นักเรียนเลือกได้

98

บุบสุมภาพ

‘ความหวาน’ ภัยเงียบในเด็ก

ที่ไม่ควรมองข้าม

102

ทัศนศึกษา

สังขละบุรี... มนต์เสน่ห์

แห่งความหลากหลาย

ที่แสนโรแมนติก

108

Open Eyes

กล้าหาญอย่างถูกวิธี

ช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดีขึ้น

112

มาร่วมสนุก

เกมสมการลับสมอง

80

บทความพิเศษ

ทำความเข้าใจ AQ

ทักษะแห่งการปรับตัว

และเอาตัวรอด

วิทยากรย์

ที่ปรึกษา

คณะกรรมการคณบดีสภา

คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

นายยุทธชัย อุตมา

ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการประจำ

ศ.กิตติคุณสมน อมรวิวัฒน์

รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รศ.ดร.สนานจิตร์ สุกนธทรัพย์

รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง

รศ.ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล

รศ.ดร.กล้า ทองขาว

รศ.ดร.สุภูมิ เฉลยทรัพย์

รศ.ดร.มนสิข สิกิริสมบุรณ์

ดร.ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ

ดร.ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ

ดร.จักรพรรดิ วกา

ดร.พลสันห์ โพธิ์ศรีทอง

บรรณาธิการ

รศ.ดร.ประวิทย์ เอรารธรรม์

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นายจันทร์ชยยุทธ บุญทอง

รองหัวหน้ากองบรรณาธิการ

นายจันทร์ชยยุทธ บุญทอง

ประจำกองบรรณาธิการ

นางจิรภา กองขาว

นางสาววิภา รั้งสิริราษฎร์

นางสาวธัญรัตน์ ศิริเมษา

นางสาววรรณพร พรพิพัฒน์

นายวัชรพล เหมืองจา

นายทรงชัย ชื่นล้วน

ประสานงานฝ่ายผลิต

นางจิรภา กองขาว

วารสารวิทยากรย์

กองบรรณาธิการและฝ่ายสมาชิก

โทรศัพท์และโทรสาร 0 2282 1308

ที่อยู่ 128/1 ถนนนครราชสีมา แขวงดุสิต

เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

อีเมล withayajarn@gmail.com

เว็บไซต์ withayajarn.com

ศิลปกรรม บทความ จัดพิมพ์

บริษัท ยูโกเปีย มีเดีย อินเตอร์เนชั่นแนล

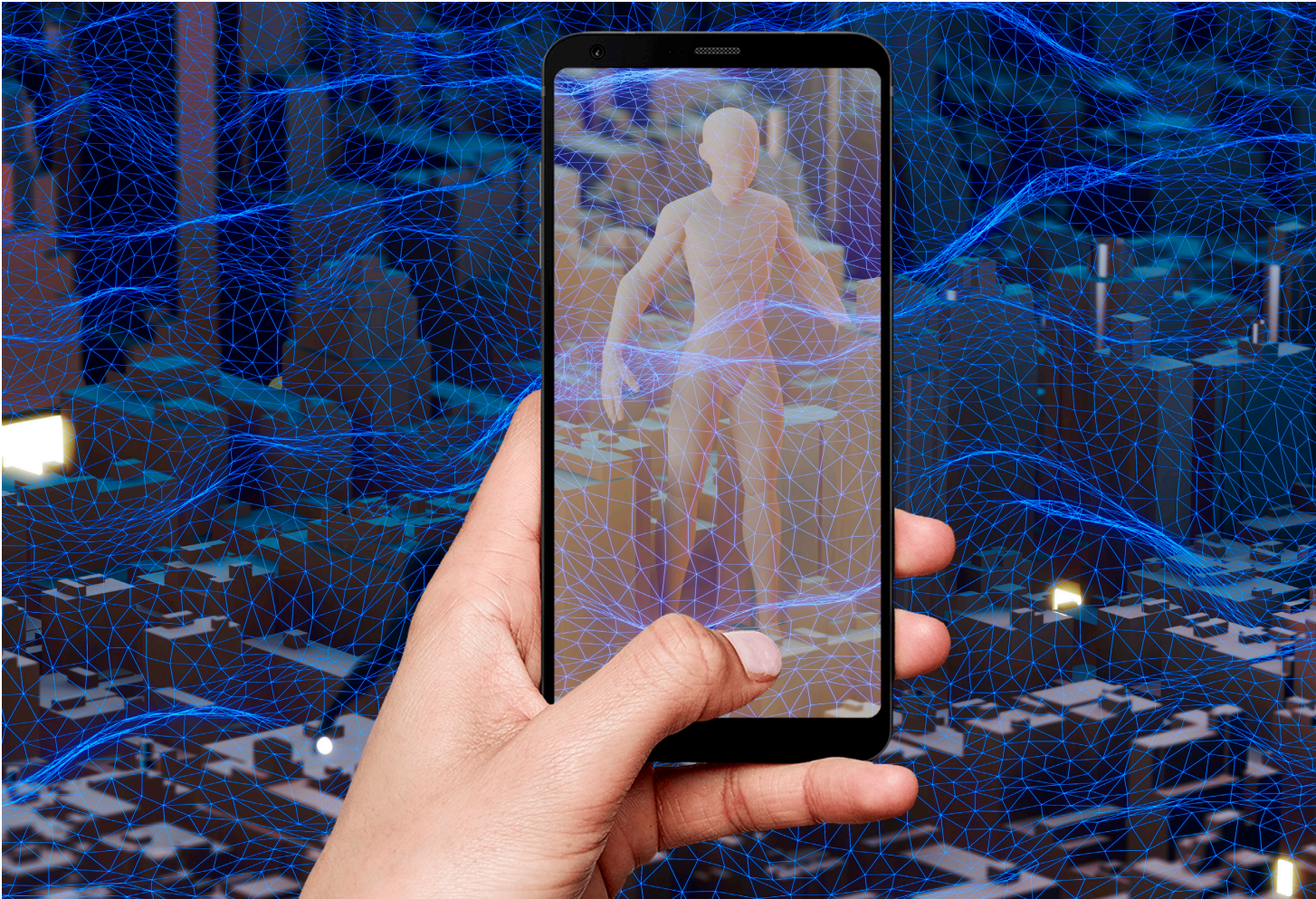
(ประเทศไทย) จำกัด

โทรศัพท์ 0 2196 1056

อีเมล info@u-media.co.th

เว็บไซต์ u-media.co.th

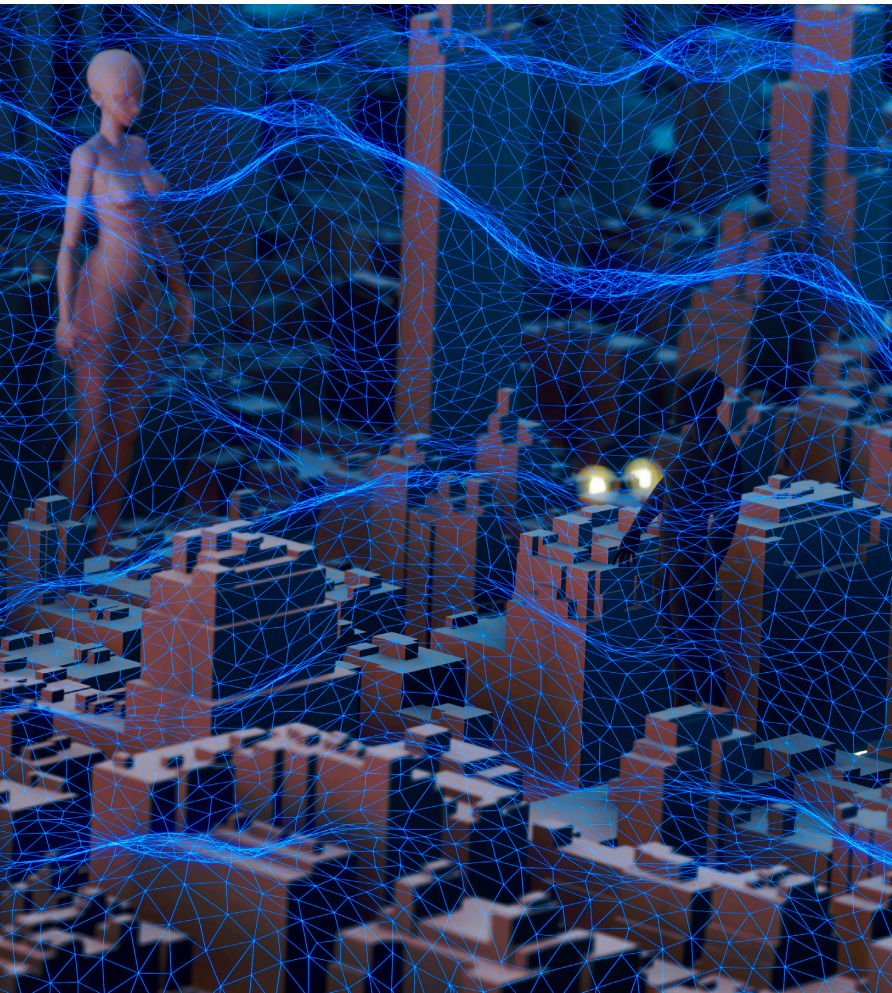
EDUCATIONAL DEVELOPMENT THROUGH UPSKILLING & พัฒนาทักษะยุคใหม่ ขับเคลื่อนการศึกษาไทย

โลกของเราเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เราต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ ปรับตัวเพื่อรับมือและใช้โอกาสจากการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาคนให้มีศักยภาพและสามารถแข่งขันได้ในระดับโลกนั้น จำเป็นต้องพัฒนาไปถึงรากฐาน นั่นคือการศึกษา บทความนี้จะนำเสนอแนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาของไทยโดยมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่

MENT & RESKILLING

เรื่อง อักษรศักดิ์ ลากานันต์

Kาถลองมองย้อนกลับไปในช่วงสิบปีที่ผ่านมาจะพบว่า โลกของเรานั้นได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อชีวิตของเราในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการทำงาน การสื่อสาร ไปจนถึงการเรียนการสอน โดยจะมีแนวโน้มที่เปลี่ยนไปสู่การใช้เทคโนโลยีและวิธีการใหม่เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานมากขึ้น ขณะที่งานบางประเภทได้รับความนิยมลดลง

ถูกแทนที่ หรือต้องหายไป เช่น สถาบันกวดวิชาที่ปิดตัวลงไปหลายแห่งในช่วงปีที่ผ่านมา เนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 การก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยที่จำนวนคนในวัยเรียนลดลง และการที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ที่หลากหลายมากขึ้นบนอินเทอร์เน็ต ปัจจัยเหล่านี้ยังอาจส่งผลต่ออีกหลายอาชีพในอนาคตด้วย

ขณะที่ในปัจจุบัน การปฏิวัติการศึกษาได้ถูกพูดถึงอย่างแพร่หลาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาต่างหันมาให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมถึงเกิดความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอน โดยเน้นเพิ่มการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะช่วงสองปีที่ผ่านมาซึ่งโลกเผชิญกับโรคระบาดที่ยืดเยื้อ สะท้อนให้เห็นว่าทักษะบางอย่างที่เคยถูกมองว่าเป็น “ทักษะที่มีประโยชน์” เช่น ทักษะด้านดิจิทัล ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ กลับกลายมาเป็น “ทักษะที่จำเป็นต้องมี” สำหรับผู้เรียนในปัจจุบันและทุกคนในสังคม ดังนั้น การพัฒนาระบบการศึกษาที่ครอบคลุมตั้งแต่หลักสูตร ผู้เรียนและผู้สอน เพื่อให้ระบบการศึกษาทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

Børge Brende ประธานสภาเศรษฐกิจโลก (The World Economic Forum: WEF) เสนอว่า การปฏิรูปการศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเริ่มเรียนรู้ทักษะใหม่ หรือ Reskilling Initiatives จะกลายเป็นปัจจัยหลักที่จะทำให้ทุกคนมีโอกาสทางเศรษฐกิจและมีความสามารถในการแข่งขันในโลกยุคใหม่ ขณะเดียวกันก็จะทำให้เศรษฐกิจสามารถขับเคลื่อนไปได้โดยการสร้างบุคลากรที่มีความสามารถตามความต้องการของงานในอนาคตได้

นอกจากนี้ ได้มีการเสนอแนวคิดปฏิวัติการเรียนรู้ทักษะใหม่ หรือ Reskilling Revolution ในการประชุมประจำปี World Economic Forum ที่เมืองดาวอส ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อเดือนมกราคม ปี 2020 มีเป้าหมายจะทำให้ประชากรหนึ่งพันล้านคนมีงานทำ ได้รับการศึกษา และมีทักษะที่ดีขึ้นภายในปี 2030 โดยความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน รัฐบาล และภาคประชาสังคม

แนวคิดดังกล่าวยังรวมถึงการปิดช่องว่างระหว่างทักษะ (The Closing the Skills Gap Accelerator Model) ที่เน้นการเติมเต็มช่องว่างระหว่างทักษะที่มีและทักษะที่เป็นที่ต้องการ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาทักษะใหม่หรือทักษะที่สูงขึ้น (หรือ Upskilling) และการปรับเปลี่ยนการศึกษาและการฝึกอบรมเพื่ออนาคต โดยจำเป็นต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงระบบโครงสร้าง นโยบาย ไปจนถึงทัศนคติและบรรทัดฐานเดิมในด้านการศึกษา

เริ่มต้นจากผู้สอน

การพัฒนาทักษะของผู้สอนและความเข้าใจกับบริบทแวดล้อมของโลกที่เปลี่ยนไปนั้นเป็นปัจจัยสำคัญต่อการขับเคลื่อนการศึกษาไทย เนื่องจากบุคลากรและผู้สอนเป็นทั้งผู้ปฏิบัติและดำเนินการให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรและนโยบาย

เว็บไซต์ ECIS ซึ่งเป็นองค์กรความร่วมมือด้านการศึกษาจากโรงเรียนนานาชาติทั่วโลกโดยไม่มุ่งหวังผลกำไร ได้เสนอแนวทาง Reskilling

และ Upskilling สำหรับครู โดยผู้บริหารในโรงเรียนสามารถมีส่วนผลักดันและส่งเสริมการฝึกฝนและเรียนรู้ทักษะใหม่ เพื่อให้โรงเรียนสามารถดูแลนักเรียนและรับมือปัญหาในโรงเรียนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ โดยครูแต่ละคนอาจจะมี ความชำนาญในบางด้านและจำเป็นต้องเพิ่มการเรียนรู้ ฝึกอบรมทักษะในด้านอื่นๆ ซึ่งการ Upskilling และ Reskilling ควรจะมีการฝึกฝนอบรมที่แตกต่างกันไปตามความจำเป็นสำหรับครูแต่ละคน ทั้งนี้ โรงเรียนสามารถจัดเป็นกลุ่มครูที่ต้องการเพิ่มทักษะใกล้เคียงกันให้เข้ารับ

การเรียนรู้ทักษะเหล่านี้อาจจะทำเป็นเวิร์คช็อปหรือฝึกอบรมกับผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิตของเด็ก ในส่วนของ การเรียนรู้ทักษะใหม่ด้านเทคโนโลยี อาจจะทำได้โดยการฝึกอบรม การเรียนรู้ผ่านคอร์สเรียนที่เฉพาะเจาะจงทักษะต่างๆ

Reskilling และ Upskilling คืออะไร

ความหมายจากพจนานุกรมของ Cambridge Dictionary (dictionary.cambridge.org) ระบุว่า

- **Reskilling** คือ กระบวนการการเรียนรู้ทักษะใหม่เพื่อให้สามารถทำงานที่แตกต่างออกไปได้หรือการฝึกอบรมให้บุคลากรสามารถทำงานที่ต่างออกไปจากเดิมได้
- **Upskilling** คือกระบวนการการเรียนรู้ทักษะใหม่หรือการสอนทักษะใหม่ให้กับบุคลากร
- ความแตกต่างระหว่างสองคำนี้ก็คือ Reskilling เป็นการเสริมสร้างหรือพัฒนาทักษะใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน ขณะที่ Upskilling เป็นการพัฒนาทักษะเดิมหรือเพิ่มเติมจากทักษะเดิมให้เข้ากับโลกยุคปัจจุบัน

การอบรมด้วยกันและส่งเสริมการแบ่งปันความรู้ และทักษะด้านเทคโนโลยีกันในแต่ละกลุ่มตามความถนัด

นอกจากนี้ ยังมีวิธีการในลักษณะ Peer Learning คือ การเรียนรู้จากครูผู้สอนด้วยตนเอง เช่น ให้ครูที่เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสังเกตการณ์ในชั้นเรียนของครูท่านอื่นๆ และให้คำแนะนำหรือช่วยฝึกทักษะครูผู้สอนที่ยังไม่คุ้นเคยกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในชั้นเรียน หรือให้ผู้สอนร่วมกันหารือและแบ่งปันวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน โดยอาจจะกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางการรับมือกับปัญหาลักษณะเดิมในอนาคต เช่น เมื่อต้องให้คำปรึกษากับนักเรียน ปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนและปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน

ขณะเดียวกันผู้สอนก็จำเป็นต้อง Reskilling ทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต ซึ่งรวมถึงทักษะด้านเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต การเข้าใจลักษณะของเทคโนโลยีโลกเสมือนจริงในอนาคต และปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในโรงเรียน เช่น ทักษะการจัดการกับการถูกคุกคามบนโลกโซเชียล ความรู้และทักษะด้านการสนับสนุนนักเรียนเมื่อเผชิญกับปัญหาสุขภาพจิต โดยการเรียนรู้ทักษะเหล่านี้อาจจะทำเป็นเวิร์คช็อปหรือฝึกอบรมกับผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิตของเด็ก ส่วนการเรียนรู้ทักษะใหม่ด้านเทคโนโลยีอาจจะทำได้โดยการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านคอร์สเรียนที่เฉพาะเจาะจงทักษะต่างๆ และการฝึกใช้ระบบซอฟต์แวร์และระบบดิจิทัลในการเรียนการสอน

การ Upskilling และ Reskilling ในอาชีวศึกษา

นอกจากการปรับหลักสูตรด้านวิชาการ ให้มีการบรรจุวิชาที่จำเป็นในการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แล้วนั้น การเรียนการสอนหลักสูตรอาชีวศึกษาก็จำเป็นต้องมีการพัฒนาให้มุ่งเน้นการเรียนรู้ทักษะใหม่ รวมไปถึงพัฒนาทักษะเดิมที่ผู้เรียนมีอยู่ให้ก้าวหน้าทันสมัยขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงควรมีการขยายการพัฒนาทักษะในสถาบันอาชีวศึกษา

ให้สามารถเข้าถึงได้โดยผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่และ
คนทำงานที่ต้องการ Upskilling และ Reskilling
ให้สามารถเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นร่วมกันได้

รายงานประเมินการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา
ในประเทศไทย โดยองค์การเพื่อความร่วมมือและ
การพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) เมื่อปี 2021
ได้เสนอแนวทางสำหรับการพัฒนาระบบการศึกษา
ในระดับอาชีวศึกษาของไทยไว้ 4 ประการดังนี้

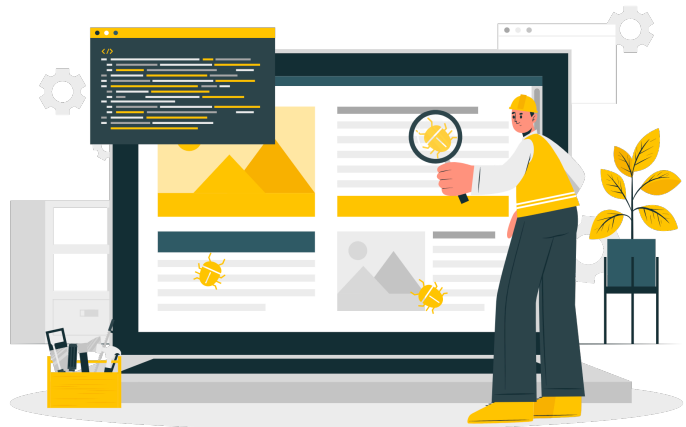
- **ปรับปรุงการเข้าถึงการศึกษาในระบบ
อาชีวศึกษา**

ในปัจจุบันแม้จะมีความต้องการบุคลากร
ที่มีทักษะเฉพาะด้านจากสถาบันอาชีวศึกษา
อย่างสูง แต่การเรียนในสถาบันอาชีวศึกษา
ยังไม่เป็นที่นิยมมากนักในประเทศไทย
ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องปรับภาพลักษณ์
และคุณภาพเพื่อดึงดูดให้มีผู้เรียนเพิ่มขึ้น
โดยเริ่มจากการทำให้สถาบันอาชีวศึกษา
มีความโปร่งใสและเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ผู้ที่
สนใจเรียนได้รับข้อมูล มองเห็นเส้นทางอาชีพ
และแนวทางการต่อยอดการศึกษาที่สูงขึ้นได้
เพื่อให้ผู้ที่สนใจพิจารณาการศึกษาอาชีวะ
เป็นทางเลือกหนึ่งในการศึกษา นอกจากนี้
ควรมีการประเมินและดูแลให้คุณภาพของ
โปรแกรมการเรียนการสอนในหลักสูตร
อาชีวศึกษามีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ
เพื่อดึงดูดให้ผู้สนใจเรียนในระยะยาว

- **ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึง
การอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ**

การขยายการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา
ควรเป็นไปอย่างทั่วถึง โดยควรจะมีระบบ
การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่ขาดแคลน
ทุนทรัพย์ให้เข้าถึงความช่วยเหลือทางการเงิน
และการให้คำแนะนำในด้านอาชีพกับ
นักเรียนอย่างทั่วถึง รวมไปถึงผู้ใหญ่ที่
สนใจพัฒนาทักษะทางเทคนิคและพนักงาน
พาร์ทไทม์ที่ต้องการพัฒนาทักษะในสถาบัน
อาชีวศึกษา ขณะเดียวกันโปรแกรม
การเรียนการสอนของสถาบันอาชีวศึกษา
ควรมีคุณภาพเดียวกัน ทั้งสถาบันที่อยู่ในเมือง
และในต่างจังหวัด สำหรับสถาบันที่อยู่ใน
พื้นที่ห่างไกลซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก

มีความจำเป็นต้องปรับภาพลักษณ์และ
คุณภาพเพื่อดึงดูดให้มีผู้เรียนเพิ่มขึ้น
โดยเริ่มจากการทำให้สถาบันอาชีวศึกษา
มีความโปร่งใสและเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ผู้ที่
สนใจเรียนได้รับข้อมูล มองเห็นเส้นทางอาชีพ

5 เว็บไซต์เรียนออนไลน์ต่างประเทศ ให้ทุกคน Upskill Reskill ด้วยตนเอง

- <https://www.futurelearn.com/> เว็บไซต์จากอังกฤษ
มาจากความร่วมมือของ Open University และ SEEK Ltd
ร่วมกับหุ้นส่วนอีกกว่า 140 หน่วยงาน มีทั้งคอร์สเรียนฟรี
ระยะสั้นและคอร์สแบบสามารถจ่ายค่าเรียนเพื่อรับใบรับรอง
โดยมีคอร์สที่น่าสนใจ เช่น An Introduction to Coding
and Design และ Introduction to Content Design
- <https://www.coursera.org/> เป็นเว็บไซต์ที่มีคอร์สเรียน
ออนไลน์จากทั่วโลก ก่อตั้งโดยศาสตราจารย์จากมหาวิทยาลัย
Stanford ประเทศสหรัฐอเมริกา มีคอร์สเรียนหลากหลาย
จากทั้งมหาวิทยาลัยและบริษัทชั้นนำ เช่น Google IBM
- <https://www.edx.org/> เว็บไซต์ที่ให้บริการคอร์สเรียน
ออนไลน์จากมหาวิทยาลัย MIT และ Harvard University
โดยส่วนใหญ่จะเป็นคอร์สเรียนฟรี มีตั้งแต่คอร์สเรียน
เกี่ยวกับภาษาคอมพิวเตอร์ เช่น HTML5 ไปจนถึง
คอร์สเรียนด้านศิลปะ เช่น Inspiring and Motivating Arts
and Culture Team
- <https://alison.com/> เว็บไซต์จากประเทศไอร์แลนด์
ซึ่งมีคอร์สออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะเกี่ยวกับการทำงาน
โดยมีทั้งคอร์สระยะสั้น เช่น ทฤษฎี ไปจนถึงคอร์สเรียน
แบบมีใบรับรองเช่น Web Design
- **Google: Digital Marketing** แพลตฟอร์มจากกูเกิ้ล ซึ่งมี
คอร์สให้เรียนด้านการพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการตลาด
ดิจิทัลฟรี 40 ชั่วโมง โดยเป็นการเรียนจากผู้เชี่ยวชาญจาก
กูเกิ้ลและการฝึกฝนจากกรณีศึกษาจริง

และขาดแคลนทรัพยากร อาจจะมีมุ่งเน้นไปที่ การเรียนการสอนด้วยการทำงานจริงหรือ อาจจะมีสนับสนุนให้ภาคเอกชนร่วมจัดตั้ง ศูนย์ฝึกฝนอาชีวศึกษาร่วมกับผู้ประกอบการ ที่ต้องการหาบุคลากรในอนาคตซึ่งจะช่วยขยาย การฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องได้มากยิ่งขึ้น

• ใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมิน และจัดการนโยบาย

ในการจัดทำหลักสูตรและนโยบายเกี่ยวกับการ พัฒนาทักษะควรมีการนำเทคโนโลยี มาช่วยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะที่เป็น ที่ต้องการในตลาดและทักษะผู้เรียนมีอยู่ โดยอาจจะพัฒนาเป็นระบบเครื่องมือที่ สามารถประเมินความต้องการของทักษะ แต่ละระดับได้ นอกจากนี้ การสร้างแพลตฟอร์ม

สำหรับแบ่งปันความรู้ด้านการประเมินทักษะ อาจจะเป็นประโยชน์ในการรวบรวมผล การประเมินทักษะจากผู้ประเมินหลายกลุ่ม และยังช่วยกระตุ้นให้มีการนำผลการประเมิน และวิเคราะห์เกี่ยวกับทักษะไปใช้อย่างมี ประสิทธิภาพ

• สนับสนุนการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ข้อมูลและความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นส่วนสำคัญในการให้ข้อมูลด้านอุปสงค์ และอุปทานของทักษะในตลาดการจ้างงาน เพื่อใช้ในการออกแบบและเสริมสร้างระบบ การเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่เหมาะสม และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ อย่างรวดเร็ว การลดขั้นตอนที่ยุ่งยากและเพิ่ม ความยืดหยุ่นในระดับการปฏิบัติการจะช่วย ทำให้นายจ้างและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามา ร่วมพัฒนาได้มากขึ้น นอกจากนี้ การสนับสนุน บทบาทของ SME ให้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ในระบบอาชีวศึกษายังเป็นประโยชน์ต่อ การพัฒนาการศึกษาระดับอาชีวศึกษา รวมถึง การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้แบบทำงานไปด้วย โดยการกำหนดรายละเอียดของทักษะ ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องพัฒนาและทักษะที่ผู้เรียน จะพัฒนาได้ในการทำงานนั้นๆ รวมไปถึง การฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญของบริษัท ๕

อ้างอิง

- <https://www.weforum.org/agenda/2019/04/skills-jobs-investing-in-people-inclusive-growth/>
- <https://www.edelements.com/blog/upskilling-and-reskilling-for-the-new-normal-of-education>
- <https://www.oecd.org/countries/thailand/vocational-education-and-training-in-thailand-cc20bf6d-en.htm>
- <https://www.ecis.org/upskilling-reskilling-and-newskilling-teachers-for-the-metaverse-of-future-education/>
- <https://www.creativebloq.com/features/10-free-training-resources-to-help-you-upskill-from-home>

สถาบันที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลซึ่งส่วนใหญ่ มีขนาดเล็กและขาดแคลนทรัพยากร อาจมีมุ่งเน้นไปที่การเรียนการสอน ด้วยการงานจริง หรือสนับสนุนให้ ภาคเอกชนร่วมจัดตั้งศูนย์ฝึกฝนร่วมกับ ผู้ประกอบการที่ต้องการลูกจ้างในอนาคต

งานวันครู ครั้งที่ 66 พ.ศ. 2565 พลังครูยุคใหม่ สร้างคุณภาพคนไทยสู่สากล

กระทรวงศึกษาธิการ โดยคุรุสภา จัดงานวันครู ในรูปแบบผสมผสาน
คือ Onsite แบบ New Normal และแบบ Online พร้อมทั้งประกาศผล
การประกวดสืบทอดวิถีและโทรทัศน์วันครู ประจำปี 2565 เรื่อง กองบรรณาธิการ

เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2565 ที่หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ โดยคุรุสภามีพิธี จัดงานวันครู ครั้งที่ 66 ประจำปี 2565 ภายใต้แนวคิด “พลังครูยุคใหม่ สร้างคุณภาพ คนไทยสู่สากล” โดยมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดงานวันครู รวมถึงพิธีการระดมอาวุธโสของนายกรัฐมนตรี พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ อดีตผู้บัญชาการทหารสูงสุด ครูผู้สอนวิชากลศาสตร์ (Machanic) วิศวกรรมเครื่องกล ชั้นปีที่ 4 พ.ศ. 2517 โรงเรียน นายร้อยพระจุลจอมเกล้า (จปร.) และมอบสารเนื่องในโอกาสวันครู และพิธีการระดมอาวุธโสของ นางสาวตรีนุช เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ คุณครูณงลักษณ์ ภารจันทรมัส

ครูชั้นเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยา อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ในรูปแบบ Online ทั้งนี้ นางสาวตรีนุช ได้เป็นประธานในพิธี ทำบุญตักบาตร พิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศแด่ครูผู้วายชนม์ พิธีบูชาบูรพาจารย์และระลึกถึงพระคุณบูรพาจารย์ และมอบรางวัลให้แก่ผู้มีคุณูปการต่อการศึกษา ของชาติ ประจำปี 2564 - 2565 จำนวน 14 คน และรางวัลคุรุสภาประจำปี 2563-2564 “ระดับดีเด่น” จำนวน 18 คน นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมวิชาการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ทั้งภาคภาษาไทย และภาษาอังกฤษในรูปแบบ Onsite โดยถ่ายทอด ผ่านช่องทาง Youtube Channel “Suan Dusit University” ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต และ Facebook Fanpage “คุรุสภา”

โดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มอบสารเนื่องในโอกาสวันครูตอนหนึ่งว่า เนื่องในโอกาสวันครู วันที่ 16 มกราคม 2565 ได้เวียนมาบรรจบอีกรอบหนึ่ง ผมขอชื่นชมผู้ทำคุณงามความดี และแสดงกตเวทิตาคุณแด่ครูผู้ทำคุณงามความดี แก่ศิษย์ เสมอมา พร้อมทั้งขอส่งความระลึกถึงและความปรารถนาดีมายังครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านทั่วประเทศ ครูเป็นผู้จุดประกายความคิด อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ เพื่อให้ศิษย์เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ คุณธรรม และมีจิตสาธารณะ รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อสังคม รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรม ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี โดยเฉพาะการพัฒนาการศึกษาของชาติแบบองค์รวม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นการสร้างครูยุคใหม่และผู้เรียนที่ใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งพัฒนาในด้านต่างๆ เพื่อให้พร้อมในการดำเนินชีวิตในโลกยุควิถีใหม่

“ปี พ.ศ. 2565 นี้ ผมขอมอบคำขวัญ “วันครู” ครั้งที่ 66 ว่า **“พัฒนาครู พัฒนาเด็ก เรียนรู้สู่อนาคต”** ด้วยตระหนักถึงการพัฒนาครู ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาการศึกษาของชาติ

การพัฒนาครูเป็นหัวใจหลักของ การพัฒนาการศึกษาของชาติ ให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับรูปแบบ การเรียนการสอนในปัจจุบัน

ให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะที่เหมาะสม สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนการสอนในปัจจุบัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สามารถถ่ายทอดให้ศิษย์มีความรู้และทักษะที่จำเป็น เกิดการเรียนรู้ คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาสิ่งใหม่ ผมขอเป็นกำลังใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านที่มุ่งมั่นทุ่มเทแรงกายแรงใจในการทำหน้าที่ อำนวยความรู้แก่ศิษย์ เพื่อให้ศิษย์เติบโตเป็นอนาคตของชาติที่มีคุณภาพ คุณธรรม และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติต่อไป”

ขณะที่ นางสาวตรีนุช เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และประธานกรรมการคุรุสภา มอบสารเนื่องในโอกาสวันครูตอนหนึ่งว่า ดิฉันขอส่งความรักความปรารถนาดีมายังเพื่อนครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ร่วมกันขับเคลื่อนและพัฒนาการศึกษาของชาติด้วยดีเสมอมา ประเทศใดประเทศหนึ่งจะมั่นคงและดำรงอยู่ได้ ก็ด้วยการมีทรัพยากรที่จำเป็นอย่างบริบูรณ์ ในบรรดาทรัพยากรที่แต่ละประเทศมีอยู่นั้น “คน” คือ ทรัพยากรที่มีชีวิต และเป็นทรัพยากรทรงคุณค่าที่มีส่วนสำคัญต่อการกำหนดความเป็นไปของประเทศทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ทรัพยากรในดินสิ้นในน้ำเป็นผลพวงจากการสร้างสรรค์ของธรรมชาติ และนับเป็นความยิ่งใหญ่ที่อาจเทียบได้กับ

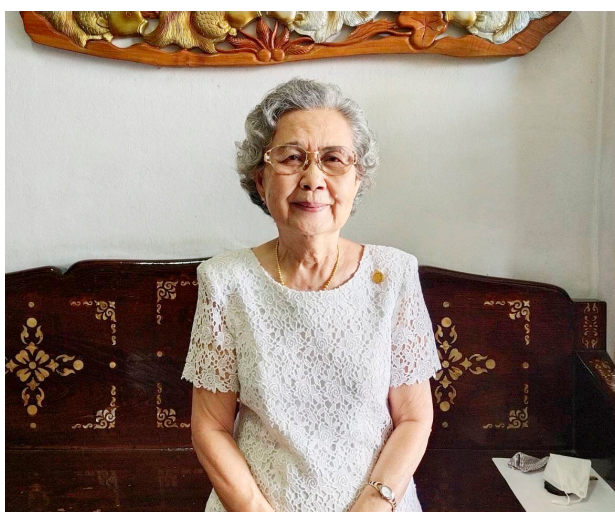
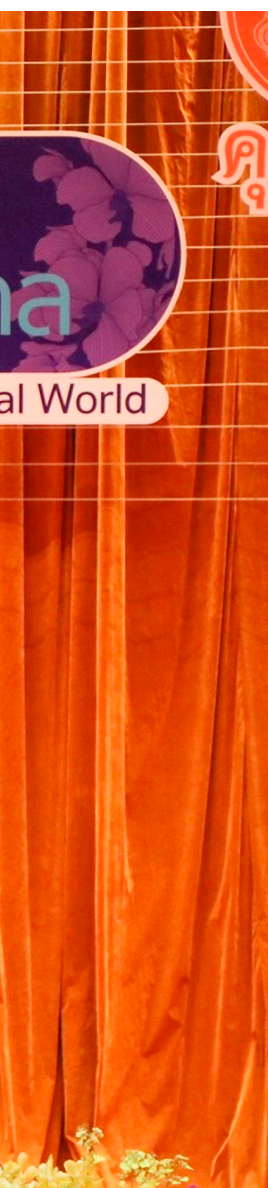

“ผู้ประกอบวิชาชีพครู” ซึ่งเป็นผู้สร้างสรรค์ชีวิตของเด็กและเยาวชน ให้เติบโตเป็นคนที่สมบูรณ์พร้อมที่จะขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้ต่อไป

“กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะองค์กรที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพได้ยึดมั่นในการ “พัฒนาครู พัฒนาเด็ก เรียนรู้ สู่นาคต” ตามที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้มีคำขวัญเนื่องในวันครู ครั้งที่ 66 มาอย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ และเน้นให้ความสำคัญด้านภาษาและดิจิทัล เพื่อครูสามารถปรับวิธีการเรียนการสอนและ

การใช้สื่อทันสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ ต่อผลลัพธ์ทางการศึกษาที่เกิดกับผู้เรียนอย่างจริงจัง โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการร่วมกับคุรุสภาและหน่วยงานอื่นๆ ในการคัดเลือกครูผู้มีผลงานดีเด่นให้เข้ารับรางวัลต่างๆ ระดับประเทศทุกปี เพื่อเป็นการยกย่องสรรเสริญครูผู้เป็นแบบอย่างในระบบการศึกษายุคใหม่”

การจัดงานวันครูปีนี้ได้จัดขึ้นทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและสุขภาพของผู้เข้าร่วมงาน ซึ่งตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม - 31 พฤษภาคม 2565 จะมีการอบรมหลักสูตรการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

ครูเป็นผู้สร้างสรรค์ชีวิตของเด็ก
และเยาวชน ให้เติบโตเป็นคน
ที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะขับเคลื่อนและ
พัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

“พลังครูยุคใหม่ สร้างคุณภาพคนไทยสู่สากล”
ผ่านทางเว็บไซต์ www.วันครู.com มี 2 ตอน
รวม 9 หัวข้อย่อย ดังนี้

ตอนที่ 1 ปรับเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อก้าวทันโลกดิจิทัล
ประกอบด้วย 4 หัวข้อ ได้แก่ 1) การสร้าง
และประยุกต์ใช้ Metaverse ในการจัดการสอน
เพื่อเพิ่มสมรรถนะผู้เรียนในอนาคตด้วย
โปรแกรม Spatial (The Metaverse
Creation and Application for Increasing
Learners' Potential via Spatial) 2) VR/AR
3) การออกแบบและผลิตสื่อการเรียนรู้ยุคดิจิทัล
และ 4) ความปลอดภัยไซเบอร์และทักษะดิจิทัล และ
ตอนที่ 2 ตีตึกความรู้เพื่อครูสู่ศิษย์ ประกอบด้วย

5 หัวข้อ ได้แก่ 1) เปลี่ยนความท้าทายให้กลายเป็น
โอกาสในการพัฒนาวิชาชีพ ด้วยกระบวนการ PLC
2) การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 3) การพัฒนา
ทักษะการคิดเชิงบริหารของนักเรียน EF
4) การจัดการความสุขในโรงเรียน (Well - Being
at School) เพื่อเท่าทันความเครียดในยุค VUCAZ
และ 5) การพัฒนาทักษะใหม่ (New Skills) สู่สากล
นอกจากนี้ ยังมีนิตยสารออนไลน์เพื่อเผยแพร่
ผลงานหรือแนวปฏิบัติที่ได้รับการยกย่องให้เป็น
ต้นแบบของการพัฒนาผ่าน Digital Learning
Platform เว็บไซต์ www.วันครู.com โดยผู้ที่
เข้ารับการพัฒนามาจะได้รับเกียรติบัตรตามเกณฑ์
ที่กำหนดด้วย และมีการประกาศผลการประกวด
สพด.วิทยุและสพด.โทรทัศนวันครู ประจำปี 2565
ในหัวข้อ “พลังครูยุคใหม่ สร้างคุณภาพคนไทย
สู่สากล” อีกด้วย

ผลการประกวดสปอตวิทยุ และสปอตโทรทัศน์วันครู ประจำปี 2565

ตามที่คุรุสภาจัดประกวดสปอตวิทยุและสปอตโทรทัศน์วันครู ประจำปี 2565 ในหัวข้อ “พลังครูยุคใหม่ สร้างคุณภาพคนไทยสู่สากล” เพื่อรณรงค์ส่งเสริมสนับสนุนให้เห็นคุณค่าของครู รวมทั้งสร้างสำนึกในพระคุณของครู

ด้วยการผลิตสื่อในแนวทางสร้างสรรค์ในรูปแบบของสปอตวิทยุและสปอตโทรทัศน์นั้น คณะกรรมการจัดประกวดประจำปี 2565 ได้พิจารณาตัดสินผลงานชนะการประกวดจำนวน 10 รางวัล แบ่งเป็นสปอตวิทยุวันครู จำนวน 5 รางวัล และสปอตโทรทัศน์วันครู จำนวน 5 รางวัล ดังนี้

ประเภทสพอตวิทยุ

รางวัลชนะเลิศ

เงินรางวัล
30,000 บาท
พร้อมเกียรติบัตร
ชื่อทีม: หงส์ปวีร์

ได้รับแรงบันดาลใจจากการเห็นครู
ตั้งใจ มุ่งมั่นในการสอน ชี้แนะแนวทาง
ผลักดันนักเรียนอย่างเต็มที่ กล้าที่จะ
พานักเรียนทำในสิ่งใหม่ๆ นำเทคนิค
การสอนที่มีเทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้
สนุกสนานมากขึ้น

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1

เงินรางวัล
20,000 บาท
พร้อมเกียรติบัตร
ชื่อทีม: กล้วยไข่
เอ็นเทอร์เทนเมนท์

ได้รับแรงบันดาลใจจากครูกลุ่มสูงวัย
ที่พัฒนาตนเองในการจัดการเรียน
การสอนในช่วงโควิด-19 สะท้อน
ให้เห็นว่า “ครูยุคใหม่” ไม่ได้หมายถึง
แค่ครูอายุน้อยเท่านั้น แต่รวมถึงครู
ทุกวัยที่ปรับวิธีการได้หลากหลาย

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2

เงินรางวัล
10,000 บาท
พร้อมเกียรติบัตร
ชื่อทีม: จุลมสมบูรณ์

ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการเชิดชู
คุณค่าของ...ครู ซึ่งเป็นผู้สร้างคนที่มี
ความหลากหลายให้เป็นคนดี

รางวัลชมเชย

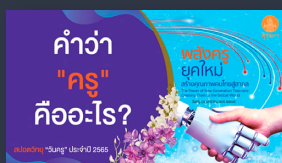

เงินรางวัล
7,000 บาท
พร้อมเกียรติบัตร
ชื่อทีม: ครูเอทีฟ

สมาชิกในทีมเชื่อมั่นว่าครูไทยสามารถ
เผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงได้เสมอ
เช่น โควิด-19 ครูต้องเจอกับสิ่งใหม่
คือการสอนออนไลน์ ทำให้เราได้เห็น
ศักยภาพครูไทยทุกคนที่ต่างก็ทำเพื่อ
“พัฒนาลูกศิษย์” ของตน

รางวัลชมเชย

เงินรางวัล
7,000 บาท
พร้อมเกียรติบัตร
ชื่อทีม: คาโมมายด์

เทคโนโลยีมีส่วนสำคัญในการศึกษา
แต่สิ่งที่ยังไม่สามารถทดแทนได้ คือ
ความเป็นครู เพราะไม่ใช่เพียงการใส่
ข้อมูลเข้าไปเหมือนเครื่องจักร แต่เด็ก
จะถูกหล่อหลอมจากความรู้ ความคิด
และจิตใจของความเป็นครู

ประเภทสปอตโทรทัศน์

ภาพรอยยิ้ม

และความฝันของพวกเขา

รางวัลชนะเลิศ

เงินรางวัล 50,000 บาท
พร้อมเกียรติบัตร

ชื่อผลงาน: สู้ฝัน

ชื่อทีม: โอฬาร

ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการที่เมื่อครูต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ท้าทาย การพยายามพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น ครูจึงต้องทำหน้าที่ด้วยหัวใจที่รักและศรัทธาต่อวิชาชีพ ทุ่มเทเพื่อลูกศิษย์ของตน ให้ไปสู่ฝันของพวกเขาทุกคน

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1

เงินรางวัล 40,000 บาท
พร้อมเกียรติบัตร

ชื่อผลงาน:
ภูมิใจครู

ชื่อทีม:
MOVING IMAGE

ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการที่ครูคือบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ เป็นผู้อยู่เบื้องหลังของการผลิตนักเรียนที่เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ซึ่งในอนาคตโลกย่อมมีการเปลี่ยนแปลง จึงจำเป็นต้องมีครูรุ่นใหม่ที่มาพร้อมกับศักยภาพที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2

เงินรางวัล 30,000 บาท
พร้อมเกียรติบัตร

ชื่อผลงาน:
การเรียนรู้ยุคใหม่
สร้างเด็กไทยเป็น
พลเมืองโลก

ชื่อทีม:
Sakaedot Studio

ต้องการสร้างแรงบันดาลใจและเป็นตัวอย่างในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับเพื่อนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู

รางวัลชมเชย

เงินรางวัล 20,000 บาท
พร้อมเกียรติบัตร

ชื่อผลงาน:
The Diplomat

ชื่อทีม:
ASP's New Gen

ได้รับแรงบันดาลใจจากความสำเร็จของนักเรียนมัธยมในต่างจังหวัดคนหนึ่ง ซึ่งเป็นเพียงหนึ่งในหลายความสำเร็จของนักเรียนอีกมาก เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่น สร้างขวัญกำลังใจ ตลอดจนสร้างพลังให้กับครูทุกท่าน ยกกระตือรือร้น การศึกษาของไทยให้มีมาตรฐานทัดเทียมนานาชาติได้

รางวัลชมเชย

เงินรางวัล 20,000 บาท
พร้อมเกียรติบัตร

ชื่อผลงาน:
พลังครูยุคใหม่
สร้างคุณภาพคนไทย
สู่สากล

ชื่อทีม:
ถึงตรง สุภาวรรณ

ได้รับแรงบันดาลใจมาจากครูในยุคโลกาภิวัตน์ที่ต้องมีความรู้กว้างไกล ในเทคโนโลยี ต้องพัฒนาตนเองให้ทันโลกยุคใหม่ พัฒนาด้านวิชาการ เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้นและยังถือได้ว่า ครูเป็นผู้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ

การขับเคลื่อน การศึกษาไทย ให้เป็นเลิศ พร้อมแข่งขัน ในระดับโลก

ศักยภาพของการศึกษาเอกชนที่รัฐบาล
ได้ประโยชน์หลายด้าน และช่วยยกระดับ
การศึกษาไทยได้อย่างน่าสนใจ

การศึกษาเอกชน เป็นทางเลือกในการศึกษาที่มีส่วนช่วย
ยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศ กล่าวคือ
โรงเรียนเอกชนเป็นเสรีภาพด้านการศึกษาผ่านระบบ
การจัดสรรเงินอุดหนุนรายบุคคลสำหรับนักเรียน
ที่จะเลือกเรียนในโรงเรียนเอกชน ทำให้ภาคเอกชนมีส่วนรับผิดชอบ
(Accountability) ต่อผลการจัดการศึกษา มีการพัฒนาการ
ศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ปกครองและนักเรียนมีเสรีภาพ
ในการเลือกโรงเรียนที่มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสูง
ซึ่งควบคู่กับการแข่งขันกับโรงเรียนของรัฐบาล จึงเป็นการกระตุ้นให้มี
การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และขจัดหรือ

ลดความผูกขาดในการจัดการศึกษาเป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษา ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และสังคมอย่างหลากหลายทั่วถึงทุกกลุ่ม ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมอย่างทั่วถึงทุกกลุ่ม

ความคล่องตัวปรับเปลี่ยนได้เร็วของการศึกษาเอกชน จึงเป็นการจัดการศึกษาที่ทันสมัย เป็นทางเลือกด้านคุณภาพและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนได้หลากหลาย โดยเป็นผู้ริเริ่มนวัตกรรมการศึกษาในรูปแบบต่างๆ มาสู่การศึกษาของไทย เช่น การจัดการสอนแบบมอนเตสซอรี การจัดการสอนแบบโครงการ โรงเรียนพัฒนาทักษะการคิด โรงเรียนที่จัดการสอนเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) หลักสูตรนานาชาติ การศึกษาพิเศษ การเรียนร่วม รวมทั้งการศึกษาสงเคราะห์ เป็นต้น นอกจากนี้การศึกษาเอกชนยังช่วยแบ่งเบาภาระงบประมาณ ลดการลงทุนของรัฐในด้านที่ดิน อาคาร บุคลากร ครุภัณฑ์

โรงเรียนเอกชนมีทั้งสถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาในระบบ และโรงเรียนนอกระบบที่มีใช้สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกได้ ดังนี้

1. โรงเรียนในระบบ หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมิน ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1 ประเภทสามัญศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ในระดับต่างๆ ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา (เตรียมอนุบาล อนุบาล) ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา (มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย)

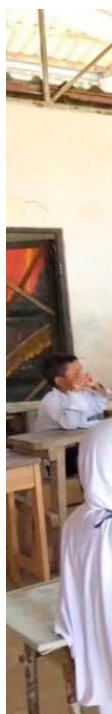
1.2 ประเภทนานาชาติ หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรต่างประเทศหรือหลักสูตรต่างประเทศที่ปรับรายละเอียดเนื้อหา รายวิชาใหม่ หรือหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเองที่ไม่ใช่หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอนให้กับนักเรียน โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และไม่ขัดต่อศีลธรรม และความมั่นคงของประเทศ

**ความคล่องตัว ปรับเปลี่ยนได้เร็ว
ของการศึกษาเอกชน จึงเป็น
การจัดการศึกษาที่ทันสมัย เป็นทางเลือก
ด้านคุณภาพและตอบสนองความต้องการ
ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนได้หลากหลาย**

1.3 ประเภทอาชีวศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการในระดับต่างๆ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปัจจุบันสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

ทั้งนี้ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา และประเภทอาชีวศึกษา ให้รวมถึงโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในลักษณะโรงเรียนการกุศล โรงเรียนการศึกษาพิเศษ หรือโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ด้วย

2. โรงเรียนนอกระบบ หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยมีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้แก่

- 2.1 ประเภทสอนศาสนา
- 2.2 ประเภทศิลปะและกีฬา
- 2.3 ประเภทวิชาชีพ
- 2.4 ประเภททอวิชา
- 2.5 ประเภทสร้างเสริมทักษะชีวิต

นอกจากนี้ โรงเรียนนอกระบบยังรวมถึงสถาบันศึกษาปอเนาะ ซึ่งเป็นปอเนาะที่ได้จดทะเบียนอนุญาตให้จัดตั้งเป็นสถาบันศึกษาปอเนาะที่ไม่ประสงค์จะจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม กำหนดสอนเฉพาะศาสนาอิสลาม การจัดการเรียนการสอนเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่มีหลักสูตรเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นการอ่านการอรรถอธิบายคัมภีร์อัลกุรอาน และวิชาภาษาอาหรับ ไม่มีระบบชั้นเรียน ไม่กำหนดเวลาเรียนที่แน่นอน จะใช้เวลาเรียนเท่าใดก็ได้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้เรียนและการประเมินผลของโต๊ะครู ปัจจุบันรัฐบาลได้ส่งเสริมสถาบันศึกษาปอเนาะเหล่านี้

**ถ้าโรงเรียนเอกชนนั้นมีคุณภาพ
สอดคล้องกับความต้องการ
ของสังคม โรงเรียนเอกชน
ก็จะอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่ง
งบประมาณจากภาครัฐเลย**

เป็นสถาบันสังคมเพื่อการเรียนการสอนตามหลักศาสนาอิสลาม ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตตามวัฒนธรรมอิสลามและความต้องการของชุมชน

สถานศึกษาเอกชนดังกล่าวมานี้ ภาคเอกชนต้องลงทุนเอง ทั้งค่าก่อสร้าง ที่ดิน จ้างครู-อาจารย์ ผู้สอนเอง และการวิจัยค้นคว้าพัฒนาหลักสูตรต่าง ๆ ขึ้นมาตามความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน ซึ่งหากหลักสูตรนั้นไม่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนและสังคมแล้ว โรงเรียนนั้นก็จะอยู่ไม่ได้ ต้องยุบกิจการนั้นไปเอง แต่ถ้าโรงเรียนเอกชนนั้นมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ก็จะมีผู้มาเรียน โรงเรียนเอกชนก็จะอยู่ได้ โดยที่ไม่ต้องพึ่งงบประมาณจากภาครัฐเลย หรือว่ารัฐบาลไม่ต้องเสียเงินมาลงทุน ก่อสร้างโรงเรียนเอง ไม่ต้องจ้างครู ไม่ต้องจัดการศึกษาเอง ซึ่งสิ้นเปลืองงบประมาณจำนวนมาก เรียกได้ว่า “ภาคเอกชนได้เข้ามาแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาให้กับรัฐบาล หรือดำเนินการจัดการศึกษาแทนรัฐบาล และยังจัดได้ตามความต้องการของสังคม ซึ่งในบางกลุ่มผู้เรียนหรือในบางเนื้อหาที่รัฐบาลไม่ได้ทำ หรือไม่มีความชำนาญในการจัดการศึกษาเรื่องนั้น”

ปัจจุบันมีนักเรียนในโรงเรียนเอกชนในระบบอยู่ประมาณร้อยละ 20 - 25 ของนักเรียนทั้งหมด ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาและประเภทการศึกษา เช่น ถ้าเป็นระดับก่อนประถมศึกษาจะมีนักเรียนในโรงเรียนเอกชนอยู่ร้อยละ 38 ถ้าในระดับประถมศึกษาจะมีนักเรียนในโรงเรียนเอกชนอยู่ร้อยละ 23 ถ้าในระดับมัธยมศึกษาจะมีนักเรียนในโรงเรียนเอกชนอยู่ร้อยละ 14 แต่ว่าในประเภทวิชาชีพ ระดับ ปวช. และ ปวส. จะมีนักเรียนในโรงเรียนเอกชนอยู่ร้อยละ 34 หรือพูดรวมๆ ได้ว่า ประมาณเกือบหนึ่งในห้าของนักเรียนทั้งหมด

โรงเรียนเอกชนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียน ของรัฐบาล ทั้งที่รัฐอุดหนุน เงินงบประมาณให้น้อยกว่า

อยู่ในโรงเรียนเอกชน ซึ่งรัฐบาลไม่ต้องลงทุนจัดการศึกษาเอง เพียงแต่ว่าส่งเสริมให้เอกชนจัดให้แทนรัฐบาล

ทั้งนี้ รัฐบาลเพียงแต่สนับสนุนงบประมาณต่อหัวในการจัดการศึกษา ซึ่งน้อยกว่าที่รัฐบาลจ่ายให้กับโรงเรียนของรัฐบาลและนักเรียนในโรงเรียนของรัฐบาล ที่กล่าวมานี้เฉพาะโรงเรียนในระบบ มิได้รวมถึงโรงเรียนนอกระบบที่รัฐบาลแทบจะไม่ได้อุดหนุนงบประมาณใดๆ ในการจัดการศึกษาเสริมให้กับประชาชนในรูปแบบของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

จากข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติหรือ O-NET ที่บ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า คะแนนเฉลี่ย O-NET ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หรือ สช. ในภาพรวม สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของทั่วประเทศ และสูงกว่าค่า O-NET เฉลี่ยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ สพฐ. และยิ่งสูงกว่าโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นโรงเรียนของรัฐบาล ทั้งนี้ ในระดับก่อนประถมและประถมศึกษา คะแนน O-NET ของโรงเรียนเอกชนจะสูงกว่าโรงเรียนรัฐบาลในเกือบทุกวิชา โดยจะเป็นรองเฉพาะโรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัย และโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ แต่ในระดับมัธยมศึกษา นั้น คะแนน O-NET ของโรงเรียนเอกชนจะสูงกว่าโรงเรียนของรัฐบาลเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ ส่วนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ บางระดับก็สูงกว่าโรงเรียนของรัฐบาล บางระดับก็ต่ำกว่าโรงเรียนของรัฐบาล พูดโดยรวมได้ว่าโรงเรียนเอกชนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนของรัฐบาล ทั้งที่รัฐบาลอุดหนุนงบประมาณให้น้อยกว่าโรงเรียนของรัฐบาล จึงอาจกล่าวได้ว่า “การศึกษาเอกชนนั้นลงทุนน้อยกว่า แต่ได้ผลดีกว่าการศึกษาที่รัฐบาลทำเอง” ๑

รางวัล สมเด็จพระเจ้าฟ้า มหาจักรี

รางวัลอันทรงคุณค่าสำหรับ
สุดยอดครูในภูมิภาคเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้

เรื่อง กองบรรณาธิการ

Sรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี เป็นรางวัล
พระราชทานโดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารีที่คนในแวดวงการศึกษา
ตั้งตารอคอย เพราะเป็นรางวัลที่ยกย่องเชิดชูคุณค่า
แก่มหาคุณครูในภูมิภาคอาเซียนและติมอร์-เลสเต
และการประชุมวิชาการระดับภูมิภาคเพื่อครู
และความเสมอภาคทางการศึกษา: ปวงชน
เพื่อการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
(Regional Conference on Teachers and
Equitable Education: All for Education in
Southeast Asia)

โดยผู้ที่ได้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรีนั้น
จะถือว่าเป็นครูผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงในชีวิต
ลูกศิษย์ เพื่อให้ลูกศิษย์เจริญก้าวหน้าสู่ความสำเร็จ
ในชีวิต มีลูกศิษย์ที่ประสบความสำเร็จในหลากหลาย
แวดวงอาชีพ กล่าวยกย่องถึงคุณงามความดี
และเป็นผู้มีคุณูปการต่อการศึกษา อีกทั้งยังเป็น
แบบอย่างทางจริยธรรมและการทำงานที่ทุ่มเทกับ
การสอนหรือการจัดการเรียนรู้ จนมีความแตกฉาน
ทั้งในเนื้อหาและการจัดกระบวนการเรียนรู้
ในส่วนที่รับผิดชอบ

THE 4th PRINCESS MAHA CHAKRI AWARD CEREMONY AND REGIONAL CONFERENCE ON TEACHERS AND EQUITABLE EDUCATION: ALL FOR EDUCATION IN SOUTHEAST ASIA
OCTOBER 29-30, 2021

PRINCESS MAHA CHAKRI AWARD

THE AWARD FOR OUTSTANDING TEACHERS WHO CHANGE STUDENTS' LIVES

FROM 11 COUNTRIES IN ASEAN & TIMOR-LESTE

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรี
ขอเชิดชูเกียรติ **"ครู"**
ผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงชีวิตศิษย์
11 ประเทศ อาเซียนและติมอร์-เลสเต

วันนี้ เราได้รับเกียรติจาก ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร ประธานกรรมการมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรี ได้มาเล่าให้ฟังเกี่ยวกับรางวัลฯ และแบ่งปันมุมมองเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในด้านการเรียนการสอนให้เท่าทันเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การสร้างพลังครูใหม่ สร้างคุณภาพคนไทยสู่สากล

ที่มาของรางวัลอันทรงคุณค่า

การเรียนการสอนของนักเรียนจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ยิ่งครูผู้สอนทุ่มเทให้กับนักเรียนมากเท่าใด สิ่งที่นักเรียนจะได้รับกลับไปก็จะเกิดประโยชน์มากเท่านั้น และการที่ครูทุ่มเทอย่างสุดความสามารถ ก็ย่อมจะต้องมีรางวัลเป็นสิ่งตอบแทน โดย ดร.กฤษณพงศ์ ได้กล่าวถึงความเป็นมาของรางวัลนี้

“รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรี เป็นรางวัลอันทรงเกียรติที่ได้รับพระราชทานโดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้กับสุดยอดครูจาก 11 ประเทศในอาเซียนและติมอร์-เลสเต ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 11 ประเทศ ที่ร่วมกันคัดเลือกครูผู้มีคุณสมบัติเป็นครูผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงแก่ชีวิตศิษย์และมีคุณูปการต่อวงการการศึกษา ประเทศละ 1 คน โดยจัดมอบรางวัลทุก 2 ปี”

ยิ่งครูผู้สอนทุ่มเทให้กับนักเรียนมากเท่าใด สิ่งที่นักเรียนจะได้รับกลับไป ก็จะเกิดประโยชน์มากเท่านั้น และการที่ครูทุ่มเทอย่างสุดความสามารถ ก็ย่อมจะต้องมีรางวัลเป็นสิ่งตอบแทน

ต้นแบบของครูยุคใหม่

ในปีที่ผ่านมาพบว่าครูหลายท่านอยู่ในรุ่น Gen - Y ที่มีอายุอยู่ในช่วง 25 - 30 ปี ซึ่งครูกลุ่มนี้เป็นครูรุ่นใหม่ ไฟแรง มีอุดมการณ์ มุ่งมั่นที่จะสอนหนังสือ และมีความเชี่ยวชาญที่หลากหลายสาขาวิชา ดร.กฤษณพงศ์ ได้ให้ความเห็นถึงครูยุคใหม่ว่า

“ก่อนหน้านี้ทางมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรี ได้จัดการประชุมต้อนรับและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรี

ส่วนใหญ่มีแรงบันดาลใจที่เลือกอาชีพครู มาจากครูและพ่อแม่ และการที่ทุกท่าน อุทิศตนเพื่อช่วยนักเรียน มุ่งมั่นในการช่วย สังคม เสียสละ เพื่อพัฒนาคนในประเทศ

ปี 2564 และได้แลกเปลี่ยนร่วมกับครูรางวัล
สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรวชิรในรุ่นที่ผ่านมาพบว่า ในปีนี้
หลายท่านเป็นครูในรุ่น Gen - Y มีอายุอยู่ในช่วง
25 - 30 ปี เช่น ครูกัมพูชา (25 ปี) ครูเมียนมา
(28 ปี) ครูเวียดนาม (30 ปี) ซึ่งถือว่าเป็นครูรุ่นใหม่
ไฟแรง มีอุดมการณ์ มุ่งมั่นที่จะสอนหนังสือเพื่อช่วย
เด็กที่เป็นชนเผ่าคนกลุ่มน้อย และมีความเชี่ยวชาญ
ที่หลากหลาย อาทิ

- วิทยาศาสตร์: ชีววิทยา ฟิสิกส์ สะเต็มศึกษา (สปป.ลาว มาเลเซีย และอินโดนีเซีย)
- ภาษาอังกฤษ (เมียนมา สิงคโปร์ และ เวียดนาม)
- การทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน (ฟิลิปปินส์ และติมอร์-เลสเต)
- การท่องเที่ยว (บรูไนและไทย)
- General Education (กัมพูชา)

โดยที่ส่วนใหญ่มีแรงบันดาลใจที่เลือกอาชีพครู
มาจากครูและพ่อแม่ และการที่ทุกท่านอุทิศตน
เพื่อช่วยนักเรียน มุ่งมั่นในการช่วยสังคม เสียสละ
ช่วยประเทศชาติเพื่อพัฒนาคนในประเทศ เช่น
ครูเมียนมา ครูกัมพูชา ครูเวียดนาม ครูติมอร์-เลสเต
หลายท่านให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาส
ทางการศึกษา ทำงานช่วยเหลือเด็กยากจน และ
เด็กนอกระบบ (Out of School Children)
เช่น ครูอินโดนีเซีย ครูฟิลิปปินส์ และหลายท่าน
มีความตั้งใจช่วยชุมชน และทำงานขับเคลื่อน
การพัฒนาชุมชนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของงาน
ด้านการศึกษา นอกจากนี้ยังทำงานเชื่อมโยงชุมชน
และภาคธุรกิจให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน
นักเรียน Partnership เช่น ครูไทย ครูฟิลิปปินส์
ครูติมอร์-เลสเต”

หัวใจสำคัญ คือ เน้นการพัฒนาผู้เรียน

นอกจากการเรียน เทคนิคในการสอน และ
เครื่องมือต่างๆ แล้ว การเน้นพัฒนาที่ตัวผู้เรียน
ก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะขาดไม่ได้ ดร.กฤษณพงศ์ ยังได้
กล่าวถึงเรื่องนี้อย่างน่าสนใจว่า

“ในด้านการจัดการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่ มักจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นตัวตั้ง มีการเข้าถึงนักเรียน เข้าใจบริบทและปัญหาของนักเรียน เรียนรู้ไปกับลูกศิษย์ ฟังลูกศิษย์ เช่น ครูบรูไน ครูไทย สื่อสารด้วยเทคนิคที่นักเรียนเข้าใจ ช่วยเด็กที่เรียนอ่อนด้วยวิธี Individualize Learning เน้นให้นักเรียนฝึกจากประสบการณ์จริง มีการใช้ Social Media เป็นเครื่องมือช่วยให้เข้าถึงนักเรียน ให้ความสำคัญกับการสอนที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ตั้งคำถาม วิเคราะห์ เพื่อหาคำตอบ สอนให้นักเรียนมี Global Mindset เปิดประตูสู่โลกกว้างให้นักเรียน หรืออย่างในกรณีที่พยายามให้เด็กเรียนรู้จากการเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักเรียน โดยครูทุกท่านจะเน้นการสร้าง Self-Recognition ให้กับลูกศิษย์ อีกทั้งยังพยายามเชื่อมโยงการเรียนรู้ในบทเรียนให้เข้ากับชีวิตจริง Activity-Based โดยให้มีกรณีตัวอย่างให้นักเรียนได้เห็นได้ปฏิบัติ

นอกจากนี้ ครูหลายท่านต่างเห็นพ้องต้องกันว่า โลกปัจจุบันกำลังท้าทายครูและการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอน ท่ามกลางสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ซึ่งไม่ได้มีผลแค่กระบวนการจัดการเรียนการสอน แต่ยังรวมถึงการจัดการความสัมพันธ์เพื่อการเรียนรู้ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างครูกับลูกศิษย์ ครูกับเพื่อนครู และครูกับพ่อแม่ผู้ปกครองจึงเป็นสิ่งที่ท้าทาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับครอบครัวของลูกศิษย์ ที่บริบทหลากหลาย ซึ่งการสื่อสารให้ผู้ปกครองเข้าใจในลูกของตนและเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้เต็มศักยภาพนั้นกลายเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานของครู เช่น ครูบรูไน ครูเวียดนาม”

ความภูมิใจของวงการการศึกษาไทย

สำหรับครูยุคใหม่ไม่จำกัดเฉพาะแต่เรื่อง การเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังต้องสร้างโอกาส และต่อยอดองค์ความรู้ให้กับนักเรียนเพื่อให้เติบโตไปเป็นอนาคตของชาติที่มีคุณภาพและพร้อมนำพาชาติไทยไปสู่สากล

“สำหรับครูที่ได้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ คนที่ 4 ของประเทศไทย มาจากการเสนอชื่อของ ศิษย์เก่าคือ น.ส.ประทีน เลี่ยนจำรูญ ครูอาชีวศึกษา ผู้บุกเบิกนวัตกรรมการเรียนรู้ฐานวิทย์ ผู้อุทิศการทำงานเพื่อสร้างโอกาสแก่ลูกศิษย์และชุมชน เป็นครูผู้สอนวิชาการตลาดและเศรษฐศาสตร์ ระดับ ปวช. วิทยาลัยเทคนิคพังงา ผู้ร่วมบุกเบิก การเรียนรู้อาชีวศึกษาแนวใหม่ด้วยเทคโนโลยี ฐานวิทยาศาสตร์ เป็นผู้สร้างหลักสูตรนวัตกรรมการ บูรณาการการเรียนสายวิทยาศาสตร์ สายศิลป์ และ สายอาชีพ โดยใช้ Project-Based Learning เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ นำนวัตกรรม ที่ได้ไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ หรือเป็นเจ้าของกิจการ และนำองค์ความรู้ลงสู่ชุมชนเพื่อจัดทำแผน “ชุมชนบางพัฒนาโฮมสเตย์” ทำให้ชุมชนที่ได้รับ ผลกระทบจากสึนามิสามารถพลิกฟื้นความเป็นอยู่

โลกปัจจุบันกำลังท้าทายครูและ
การจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
การจัดการเรียนการสอนท่ามกลาง
สถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ซึ่งไม่ได้มีผล
แค่กระบวนการจัดการเรียนการสอน
แต่ยังรวมถึงการจัดการความสัมพันธ์
เพื่อการเรียนรู้ด้วย

อย่างยั่งยืน และเป็นโมเดลขยายผลไปยังชุมชนอื่นๆ รวมถึงแสวงหาโอกาสให้กับลูกศิษย์อยู่เสมอ เช่น เมื่อได้รับมอบหมายให้ดูแลโครงการทุนการศึกษา ได้ลงพื้นที่เพื่อค้นหาเด็กที่ขาดโอกาสให้ได้เรียนต่อ สายอาชีพทั้งในจังหวัดพังงาและจังหวัดใกล้เคียง ทำให้ตลอดระยะเวลา 31 ปีของความเป็นครู ผู้ทุ่มเททุกลมหายใจเพื่อลูกศิษย์ จึงมีลูกศิษย์ ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมา รุ่นแล้วรุ่นเล่า”

บทเรียนและการรับมือโควิด-19

จากสถานการณ์ของโควิด-19 หลายประเทศ ต้องหยุดทำการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนไม่ได้ รับประทานอาหารอย่างต่อเนื่อง ส่งผลในเรื่องความรู้ ที่ถดถอยลง การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และ รับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นเรื่องสำคัญ

“บทเรียนที่ได้จากการทำงานของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ที่หลายประเทศ ต้องปิดสถานศึกษา หรือจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบออนไลน์หรือผสมผสาน สิ่งที่พบ ในหลายประเทศ คือ ปรากฏการณ์ความรู้ถดถอย ของนักเรียน การประชุมวิชาการในครั้งนี้ จึงมีการแลกเปลี่ยนถึงวิธีการรับมือกับความรู้ ถดถอยของนักเรียน ระบบสนับสนุนครูเพื่อรับมือ กับปัญหา กรณีศึกษาและนวัตกรรมทางการศึกษา เป็นต้น ซึ่งการประชุมวิชาการระดับภูมิภาคเพื่อครู และความเสมอภาคทางการศึกษา มีเป้าหมาย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบการจัดการ ทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น ด้านความเสมอภาค ทางการศึกษาที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงหา รูปแบบหรือแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาครู ภายใต้อาณัติของโควิด-19 เพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน ผลักดันให้เกิดเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ”

ท้ายที่สุด ครูยุคใหม่นอกจากจะต้องปรับตัว ให้ทันตามเทคโนโลยีแล้ว การปรับกระบวนการคิด ก็เป็นเรื่องสำคัญ จำเป็นต้องเรียนรู้ให้หลากหลาย ทั้งเรื่องวิชาการ ทักษะที่จำเป็น รวมไปถึง การปรับตัวและวิธีการสอนให้เข้ากับนักเรียน ในยุคปัจจุบัน เพื่อที่จะนำไปสู่การสร้างคุณภาพ คนไทยให้พร้อมไปแข่งขันบนเวทีสากลได้ อย่างเต็มภาคภูมิ นอกจากนี้ หากครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ที่สนใจเข้าร่วมรับชมพิธี พระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรีและ ร่วมการประชุมวิชาการภูมิภาคเพื่อครูและ ความเสมอภาคทางการศึกษา: ปวงชนเพื่อการศึกษา ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านทาง Youtube และ Facebook รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี 🙏

ประทีน... ครูอาชีพผู้สร้างคน บนศรัทธาในอาชีพ “ครู”

“ครูผู้เปิดการเรียนรู้แนวใหม่ผ่านกระบวนการของอาชีวศึกษา ด้วยการนำ
แนวทางเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์มาใช้” การสร้างเด็กสายอาชีพให้กลายเป็น
นักคิด นักปฏิบัติ เพื่อปรับภาพลักษณ์และยกมาตรฐานการเรียนสายอาชีวศึกษา
ให้เป็นที่ยอมรับของสังคม พันเพื่องหลักที่สำคัญที่สุดในการสร้างคน
คือ ครูประทีน เลี่ยนจำรูญ ครูอาชีวศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคพังงา

เรื่อง สุนันทา พลโกชน์

ได้ลงพื้นที่ออกติดตามค้นหาเด็กที่ขาดโอกาส เพื่อให้ได้กลับมาเรียนต่อ เป็นการปูพื้นฐานอนาคตที่ดีให้กับเด็กๆ เหล่านั้น

กว่า 31 ปี บนเส้นทางวิชาชีพ ครูผู้เปลี่ยนชีวิตลูกศิษย์ ด้วยความเชื่อมั่นว่า อาชีวศึกษา สร้างคนได้จริง

“เป้าหมายในชีวิตครูประทีน คิดอย่างเดียวว่า ต้องเป็นครูให้ได้ และไม่เคียดคิดจะไปสอบเป็นผู้บริหาร หรือหันเหไปประกอบอาชีพอื่น เพราะรักอาชีพครู อย่างยิ่ง”

การทำงานของครูประทีน ยึดหลักการทำงาน ด้วยใจ ไม่ใช่ทำงานเพราะหน้าที่ งานที่ออกมา เมื่อประสบความสำเร็จ ครูประทีนจะรู้สึกดีใจ ภาคภูมิใจ เวลาที่ลูกศิษย์ได้รับรางวัล มีการมีงานทำ เขาจะกลับมาขอบคุณตลอดและบอกว่า “ครูคือ แม่คนที่สอง ผู้ที่ให้โอกาสกับชีวิต” สิ่งเหล่านี้ เป็นความภาคภูมิใจ ปลอบปล้ำในความเป็นครู

แต่การที่จะทำให้ “อาชีวศึกษา” เป็นที่ยอมรับ ของสังคมไม่ใช่เรื่องง่าย ก่อนหน้านี้อพม่าไม่ค่อย อยากให้ลูกมาเรียนอาชีวะ เพราะถูกมองว่า เด็กอาชีวะเรียนไม่เก่ง เกเร ไม่มีที่ไป แต่พอ วิทยาลัยเริ่มทำโครงการ “โรงเรียนเทคโนโลยี ฐานวิทยาศาสตร์” ได้บูรณาการองค์ความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เข้ากับการจัด การเรียนการสอนอาชีวศึกษา เพื่อบ่มเพาะ นักศึกษาให้เป็นนวัตกรรม มีความรู้ มีอาชีพที่มั่นคง ความคิดของพ่อ แม่ และสังคมก็ค่อยๆ เปลี่ยนไป

การทำงานของครูประทีน
ยึดหลักการทำงานด้วยใจ
ไม่ใช่ทำงานเพราะหน้าที่
เมื่องานประสบความสำเร็จ
ครูประทีนจะรู้สึกดีใจ ภาคภูมิใจ

คณะกรรมการมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ ได้พิจารณาเห็นชอบ คัดเลือกครูผู้ได้รับพระราชทานรางวัล สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ ครั้งที่ 4 ประจำปี 2564 คือ นางสาวประทีน เลี่ยนจำรูญ ครูอาชีวศึกษา ผู้บุกเบิกนวัตกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ ฐานวิทย์ฯ ผู้อุทิศการทำงานเพื่อสร้างโอกาส แก่ลูกศิษย์และชุมชน

ครูประทีน เลี่ยนจำรูญ เป็นครูสอนวิชาการตลาด และเศรษฐศาสตร์ ระดับ ปวช. วิทยาลัยเทคนิคพังงา จังหวัดพังงา เป็นเวลากว่า 31 ปี ที่ครูประทีน ใช้อาชีพ “ครู” ส่งเสริมความเชี่ยวชาญและ ประสบการณ์ ทั้งด้านการเขียนแผนธุรกิจและ ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อเป็นแนวทาง ตัวอย่าง ตลอดจนให้คำปรึกษากับผู้เรียนอาชีวศึกษา จนกระทั่งได้รับรางวัลระดับประเทศ โดยเฉพาะ โครงการที่สร้างประโยชน์ให้กับนักเรียนอาชีวศึกษา และชุมชนในจังหวัดพังงา นั่นคือโครงการ “บางพัฒนาโฮมสเตย์” ที่เปิดดำเนินการมาถึงปัจจุบัน และประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

ครูประทีน เลี่ยนจำรูญ ครูอาชีวศึกษา เจ้าของ รางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ ครั้งที่ 4 ปี 2564 ไม่ได้ทำผลงานในฐานะครูสอนวิชาการตลาดและ เศรษฐศาสตร์เท่านั้น แต่ยังได้รับมอบหมายให้เป็น หัวหน้าโครงการดูแลทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง ซึ่งครูประทีนได้เอาใจใส่ดูแลทั้งด้านการเรียน และการดำเนินชีวิตของลูกศิษย์เป็นอย่างดี

การเรียนแบบเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ จะเรียนหนักกว่าปกติ แต่พอจบการศึกษาทุกคน ก็จะบอกว่าโชคดีที่ได้เรียนหลักสูตรนี้ หลายคน ไปเรียนต่อมหาวิทยาลัย มีงานทำ มีอนาคตที่ดี ปัจจุบันมีผู้ปกครองจำนวนมากอยากให้ลูกหลาน มาเรียนแบบเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ที่วิทยาลัย เทคนิคพังงา

“เพราะจุดเด่นของการเรียนฐานวิทย์ฯ คือ การเรียนรู้ที่ไม่ได้อยู่แค่ในตำรา แต่เป็นการเรียนรู้ แบบโครงงานฐานวิทยาศาสตร์และการทำแผนธุรกิจ เพื่อให้เด็กได้นำองค์ความรู้มาปฏิบัติจริง เป็นการพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ ทั้งได้ฝึกคิด ฝึกสังเกต ฝึกวิเคราะห์ ผ่านการแก้ปัญหา จากโจทย์ที่ได้รับ กลายเป็นพื้นฐานให้เรียนรู้ การคิดค้น ออกแบบ สร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ จากสิ่งรอบตัวและหลายคนก็ทำออกมาได้ดี เช่น โครงการ Unseen in Phang-Nga ผลิตภัณฑ์ “ยางพาราบอล” ของฝากจากสวนยาง โครงการรับจ้างปลูกป่าเพื่อแก้ปัญหาภาวะโลกร้อน การทำเทียนหอมจากเปลือกส้มโอ ขนุนอ่อน อบน้ำผึ้ง ผ้าย้อมดินถ้ำทองกลาง ไศศรึมโฮมเมด จำปาตะ และบางพัฒน์โฮมสเตย์” ครูประทีปกล่าว

นักเรียนจะได้ฝึกคิด ฝึกสังเกต ฝึกวิเคราะห์ แก้ปัญหาจากโจทย์ที่ได้รับ จนกลายเป็นพื้นฐาน ให้เรียนรู้ คิดค้น ออกแบบ สร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ขึ้นมาจากธรรมชาติที่มีอยู่รอบตัวและนักเรียน ก็ทำออกมาได้ดี ส่งผลงานไปประกวดหลายเวที อาทิ เวทีโครงการกรุงไทยยุววานิช เวทีโครงการ

จุดเด่นของการเรียนฐานวิทย์ฯ คือ การเรียนรู้ที่ไม่ได้อยู่แค่ในตำรา แต่เป็นการเรียนรู้แบบ โครงงานฐานวิทยาศาสตร์ และการทำแผนธุรกิจ เพื่อให้เด็ก ได้นำองค์ความรู้มาปฏิบัติจริง พัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่

อาชีพสร้างสรรค์ แปรรูปสุรุรุกิจ และไม่พลาดที่จะ คิวรางวัลทุกเวที ครูประทีปจึงเป็นต้นแบบของ ครูอาชีพศึกษา รวมไปถึงเป็นผู้ส่งต่อแรงบันดาลใจ ดึงลูกศิษย์ฐานวิทย์ฯ กลับมาเป็นครูอีกด้วย

การชักนำลูกศิษย์ให้มาเป็นครูอาชีพศึกษานั้น ครูประทีปบอกว่าไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะงาน ครูอาชีพศึกษาฐานวิทย์ฯ ต้องการครูรุ่นใหม่ที่มีความตั้งใจจริง สามารถอุทิศเวลาปฏิบัติภารกิจ ที่มากกว่าการสอนในสถานศึกษา

“เพราะการสร้างนวัตกรรม ให้สามารถออกไป ประกอบอาชีพเป็นคนที่มีความรู้หรือ สามารถเป็นเจ้าของกิจการได้ นักเรียนจะต้องใช้เวลาเรียน 6 วัน จันทร์ - เสาร์ เลิกเรียนสองทุ่ม ทำกิจกรรมต่อจนถึงสามทุ่ม ครูจะอยู่กับเด็กตลอด และมีครูหอพักคอยดูแลตลอด 24 ชั่วโมง มีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยมาสอนเสริม ครูให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมสุขภาพจิตและ สุขภาพกาย เน้นการเรียนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน”

“ครูที่นี้จึงไม่ใช่แค่สอนเสร็จแล้วกลับบ้าน เรียบอกเพื่อนครูตลอดว่า อย่าคิดว่าเราทำงาน ให้คิดว่ามาผจญภัย มาทำบุญ ทั้งการค้นหาเด็ก ช่วยเหลือเด็กให้มีโอกาสเรียนหนังสือจบไป ประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่ครูจะทำงานกันตั้งแต่ เช้าถึงค่ำ เสาร์อาทิตย์ก็ต้องทำงาน หวานหยุด กันเอง เราอยู่ดูแลกันเหมือนเป็นครอบครัวใหญ่ เป็นเหมือนพ่อ แม่ พี่ น้อง”

ครูที่อยู่ตรงนี้ก็ตั้งใจ บางคนย้ายมาบรรจุ แค่สองปีก็ขอย้ายออก เราเลยพยายามดึงครูที่เป็น ลูกศิษย์เทคโนโลยีฐานวิทย์ฯ กลับมาเป็นครู ตอนนี้ มีอยู่ 5 คนแล้วที่กลับมาเป็นครูที่วิทยาลัย”

“ลูกศิษย์ที่ เคยเรียนที่นี่เขาจะเข้าใจและ นำบทเรียนที่ได้รับถ่ายทอดไปสู่น้อง นี่เป็นเรื่องที่ น่าภูมิใจเมื่อได้เห็นลูกศิษย์กลับมาเป็นครู ทำสิ่งที่ เหมือนเราทำ แต่ละคนก็เป็นคนเก่ง เป็นเด็กยุคใหม่ ให้ทำงานอะไรก็มุ่งมั่นทำครบขั้นตอน แทบไม่ต้อง ไปสอนอะไรเพิ่มอีก ในขณะที่ครูบางคนซึ่งไม่ได้จบ จากฐานวิทย์ฯ ก็จะไม่เข้าใจว่าทำไมต้องทำอย่างนี้ แต่ถ้าเป็นครูที่มาจากฐานวิทย์ฯ เขาก็จะเข้าใจ เพราะเคยทำมาแล้วและประสบความสำเร็จ”

อยากให้รัฐบาลประสานกับ
สถานประกอบการให้เข้ามา
มีส่วนสนับสนุนการผลิตบุคลากร
เพราะบางครั้งแม้แต่จะส่ง
เด็กไปฝึกงานเขาก็ยังไม่รับ

“อยากให้รัฐบาลสร้างโอกาส ให้เด็กด้อยโอกาส” คำขอจาก ครูผู้สร้างคนอาชีวศึกษาคุณภาพ

เมื่อถามถึงสิ่งที่ครูประทีนมุ่งหวังอยาก เห็นภาครัฐบาลให้ การสนับสนุนในด้านใดบ้าง ครูก็ได้สื่อสารออกมาอย่างชัดเจนว่า “อยากให้ รัฐบาลมีแนวคิดสนับสนุนเด็กด้อยโอกาส อย่างที่ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ให้โอกาสเด็ก โดยไม่ใช่แค่การให้ทุนเท่านั้น แต่ต้อง มีการดูแลอย่างต่อเนื่อง เช่น การให้ทุนวิทยาลัย ไปบริหารจัดการ เพื่อดูแลเด็กให้มีคุณภาพ มีสำนึก สาธารณะ และตอบแทนคืนสู่สังคม สำหรับเด็ก บางคนที่ได้ทุนของ กสศ. ถ้าเขาไม่ได้ทุนตรงนี้ก็ ไม่สามารถแม้แต่จะไปสมัครเรียนเพื่อที่จะได้ ทุนมาเรียน ดังนั้นรัฐบาลควรจะส่งเสริม กสศ. เพื่อทำให้สถานศึกษามีความพร้อมรับเด็กยากจน ด้อยโอกาส รวมทั้งอยากให้รัฐบาลประสาน กับสถานประกอบการให้เข้ามามีส่วนสนับสนุน การผลิตบุคลากร เพราะบางครั้งแม้แต่จะส่งเด็ก ไปฝึกงานเขาก็ยังไม่รับ ดังนั้น ควรจะมีวิธีให้ ผู้ประกอบการเข้ามาสนับสนุน ไม่ใช่เพียงแค่รอรับ เด็กที่จะจบไปอย่างเดียว”

เพราะครูประทีนเน้นย้ำว่า ในพื้นที่ยังมีเด็กเก่ง แต่ขาดโอกาส ถ้าไม่มี กสศ. จะมีเด็กอีกมากที่เก่ง และไม่ได้เรียน การสร้างโอกาสให้กับเด็กจึงเป็น สิ่งที่ครูประทีนให้ความสำคัญมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้มาทำงานร่วมกับ กสศ. ครูประทีนต้องไปค้นหาเด็กยากจนด้อยโอกาสที่มี ผลการเรียนดีให้ได้มารับทุนนวัตกรรมสายอาชีพ

ชั้นสูง ระยะเวลากว่า 3 ปีที่ผ่านมา โครงการนี้ ได้สร้างโอกาสให้แก่เด็กไม่น้อย โดยปีแรกมีเด็ก ได้ทุน 57 คน ปีที่สอง 59 คน ปีที่สาม 75 คน จากทั้งจังหวัดพังงา กระบี่ นครศรีธรรมราช ชุมพร และภูเก็ต

สำหรับทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูงของ วิทยาลัยเทคนิคพังงา แบ่งออกเป็นสองระดับ คือ ปวช. ต่อเนื่อง ปวส. 5 ปี และ ปวส. เปิดสอน ในสาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยวิทยาลัย จะประสานงานไปยังสถานประกอบการให้นักศึกษาไปทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา วิทยาลัย เทคนิคพังงาได้เน้นสอนหลักสูตรมัลติสกีล (Multi Skills) ซึ่งเมื่อจบการศึกษาไปแล้วสามารถทำงาน ในสาขาที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกันกับสาขาที่เรียน ได้ด้วย นอกจากนี้ ในปีหน้าทางวิทยาลัยเทคนิค พังงาจะเปิดสาขาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ร่วมกับ สถานประกอบการและกรมอนามัย ที่จะสามารถ สร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับนักศึกษามากขึ้น

“ประเทศเรายังมีเด็กเก่งที่อยากเรียนแต่ขาด โอกาสอีกเยอะ ตอนลงพื้นที่ไปคุยกับพ่อแม่เด็ก เราคุยไปร้องไห้ไปแต่เราก็ปลื้มใจ ผู้ปกครองบอกว่า ถ้าเราไม่พาลูกเขาไปเรียน ลูกเขาก็จะไม่ได้เรียน หนังสือ ต้องทำงานช่วยที่บ้านหาเงิน บางคนแม่เป็น มะเร็งแต่ยังต้องดูแลปู่ย่า ตายาย บางบ้านที่ไป เป็นแค่เพิงพัก บางคนไม่มีบ้านเลยต้องอาศัยอยู่ ยุงข้าว ตัวเป็นผื่นคัน บางคนแม่ไปทำงานหาเงิน ชาวบ้านแถวนี้ก็ต้องช่วยหาข้าวให้ พอเขาได้ทุน เขาก็รู้จักออมเงิน ส่งเงินมาให้น้องเรียนหนังสือด้วย ตรงนี้ต้องขอบคุณ กสศ. ถ้าไม่มีโครงการนี้ เราก็จะมีเด็กอีกมากที่ไม่ได้เรียนหนังสือ”

**ประเทศเรายังมีเด็กเก่ง
ที่อยากเรียนแต่ขาดโอกาส
อีกเยอะ ตอนลงพื้นที่ไปคุยกับ
พ่อแม่เด็ก คุยไปร้องไห้ไป
แต่เราก็ปลื้มใจ ผู้ปกครอง
บอกว่าถ้าเราไม่พาลูกเขาไปเรียน
ลูกของเขาก็จะไม่ได้เรียน**

ความรู้สึกของครูประทีนที่ได้รับ “รางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหจักรี ครั้งที่ 4 ในปี 2564”

ครูประทีนบอกว่า “รู้สึกเป็นเกียรติและภาคภูมิใจ เป็นอย่างยิ่งในชีวิตของการเป็นครู รางวัลอันทรง คุณค่านี้ไม่ได้เกิดจากการทำงานของครูประทีน แต่เพียงลำพัง แต่เป็นความร่วมมือของทีมงาน และการสนับสนุนของผู้บริหารทุกระดับ ครูหวังว่า รางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหจักรีจะเป็นรางวัล ที่จะสร้างแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนครูทุกๆ ท่านที่กำลังมุ่งมั่นทำงานอย่างไม่ย่อท้อต่อไป”

ทั้งนี้ ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร ประธานกรรมการ มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหจักรี กล่าวว่า “รางวัลอันทรงเกียรตินี้เป็นรางวัลเพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติครูผู้สร้างความเปลี่ยนแปลงในชีวิต

ครูหวังว่ารางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้า
มหาจักรีจะเป็นรางวัลที่จะสร้าง
แรงบันดาลใจให้กับเพื่อนครู
ทุกๆ ท่าน ที่กำลังมุ่งมั่นทำงาน
อย่างไม่ย่อท้อต่อไป

ลูกศิษย์ และมีคุณประโยชน์ต่อการศึกษา
ในประเทศอาเซียนและติมอร์-เลสเต
รวม 11 ประเทศ ประเทศละ 1 รางวัล โดยจัดมอบ
ทุก 2 ปี และเพื่อถวายเกียรติสมเด็จพระกนิษฐา
ธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี เจ้าฟ้านักการศึกษา”

“โดยรางวัลประกอบด้วยเหรียญรางวัล
ประกาศนียบัตร โล่ เข็มเชิดชูเกียรติทองคำ และ
เงินรางวัล 10,000 เหรียญสหรัฐฯ ซึ่งเกิดจาก
ความร่วมมือของมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้า
มหาจักรี สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กระทรวง
ศึกษาธิการ 11 ประเทศ กองทุนเพื่อความเสมอภาค
ทางการศึกษา (กสศ.) กระทรวงมหาดไทย กระทรวง
การต่างประเทศ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง”

GIG ECONOMY

ฟันเฟืองขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่อนาคต

เรื่อง วราภา ไทยประเสริฐ

Gig Economy เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคโควิด-19 ที่ผู้คนต้องเรียนรู้และปรับตัวเข้ากับการทำงานรูปแบบใหม่ แล้วระบบการศึกษาจะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนรับมือความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างไร หากคำตอบได้ในบทความนี้

Kากผู้อ่านเคยเรียกรถผ่านแอปพลิเคชันสั่งอาหารเดลิเวอรี่ จ้างงานฟรีแลนซ์ หรือแม้กระทั่งมีอาชีพเสริมควบคู่กับการทำงานประจำ ท่านอาจจะเคย (หรือแม้กระทั่งกำลัง) มีส่วนร่วมในระบบเศรษฐกิจที่เรียกกันว่า Gig Economy ไม่ว่าจะเคยได้ยินหรือรู้จักคำว่า Gig Economy มากน้อยแค่ไหนก็ตาม แล้ว Gig Economy คืออะไร

พจนานุกรมของ Cambridge ได้ให้คำจำกัดความ Gig Economy ว่าเป็น “วิธีการทำงานที่ผู้คนทำงานชั่วคราว หรือทำงานเป็นชิ้นเป็นอันหรือเป็นรายครั้ง และได้รับค่าจ้างในแต่ละชิ้นงานหรือแต่ละครั้งแยกออกจากกัน แทนการทำงานให้นายจ้าง” ขณะเดียวกันพจนานุกรมของ Merriam-Webster ระบุว่า Gig Economy คือ “กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่พึ่งพาแรงงานชั่วคราวหรือผู้ทำงานอิสระ (ฟรีแลนซ์) ในการทำงานโดยทั่วไปในภาคการบริการ” จึงกล่าวได้ว่า Gig Economy เป็นภาคส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจที่ประกอบด้วยผู้ประกอบการอาชีพ และผู้ทำงานอิสระที่ทำงานชั่วคราวชั่วคราว อย่างไรก็ตาม Gig Economy ไม่ได้เน้นเฉพาะผู้ที่ทำงานรายครั้งเท่านั้น แต่ยัมนับรวมถึงผู้ที่ทำงานประจำควบคู่กับการทำงานเสริมชั่วคราวด้วยเช่นกัน ส่งผลให้ Gig Worker หรือแรงงานที่อยู่ในระบบ Gig Economy นั้น ครอบคลุมตั้งแต่อาชีพที่ไม่มีโต๊ะทำงานประจำ เช่น ผู้ประกอบการอาชีพอิสระอย่างพนักงานส่งเอกสาร พนักงานแพลตฟอร์มออนไลน์อย่างพนักงานส่งอาหาร ไปจนถึงอาชีพที่มีโต๊ะทำงานประจำ เช่น พนักงานในบริษัทผู้ผลิตสื่อวิดีโอ เป็นต้น

Gig Economy มีอัตราการขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง 2 - 3 ปีที่ผ่านมา เนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานของแรงงานที่ย้ายจากการทำงานรูปแบบเดิมออกมาทำงาน

อิสระเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะสมาร์ตโฟนซึ่งมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจนี้ ตลอดจนการเข้าสู่วัยทำงานของประชากรกลุ่มใหม่อย่างคนกลุ่มมิลเลนเนียลและ Gen - Z ที่มีความคาดหวังในการทำงานแตกต่างจากคนรุ่นเก่า ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป ยิ่งไปกว่านั้น จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ยิ่งส่งผลให้อัตราการจ้างงานในระบบ Gig Economy ยิ่งสูงขึ้นไปอีก นิตยสาร Forbes ระบุว่า ในช่วงฤดูร้อนปี 2020 มีการจ้างงานพนักงานชั่วคราวเพิ่มขึ้นมากกว่าปีที่ผ่านๆ มาถึงร้อยละ 24 เนื่องจากแรงงานจำนวนมากต้องการประกอบอาชีพอิสระที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้นในช่วงการเกิดโรคระบาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานที่มีลูกเล็กหรือผู้สูงอายุที่ต้องได้รับการดูแลอยู่ที่บ้าน ไม่นับรวมแรงงานบางส่วนที่เผชิญกับการตกงานจากอาชีพประจำ

หากกล่าวว่า Gig Economy เป็นอีกหนึ่งภาคเศรษฐกิจสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนธุรกิจแบบดั้งเดิมในยุค New Normal ก็คงจะไม่ผิดส่งผลให้องค์กรต่างๆ ต้องปรับตัว ทั้งในแง่ของรูปแบบการให้บริการ การดำเนินงาน การบริหารจัดการ

สถาบันการศึกษาและครูผู้สอน ควรสอดแทรกเนื้อหาภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับ Gig Economy ไว้ในหลักสูตร การเรียนการสอนและการเตรียม ความพร้อมสู่อาชีพ

ตลอดจนการสรรหาบุคลากร ดังนั้น ภาคการศึกษาจำเป็นต้องเตรียมพร้อมและปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นำมาสู่คำถามที่ว่า สถาบันการศึกษาและครูผู้สอนควรเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการก้าวเข้าสู่ Gig Economy ในอนาคตอย่างไร

จริงอยู่ที่การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนเข้าสู่ระบบ Gig Economy เมื่อจบการศึกษานั้นนับเป็นความท้าทายครั้งใหญ่ เนื่องจากด้านหนึ่งงานต่างๆ จะมีความเฉพาะเจาะจงและอาศัยความเชี่ยวชาญมากขึ้นในอนาคต แต่อีกด้านหนึ่งการเปลี่ยนไปสู่การทำงานตามสัญญาหรืองานรายครั้ง ทำให้พนักงานต้องมีความยืดหยุ่นสูง ดังนั้น สถาบันการศึกษาและครูผู้สอนควรสอดแทรกเนื้อหาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับ Gig Economy ไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนและการเตรียมความพร้อมสู่อาชีพ นอกจากนี้ ยังต้องเน้นการสอนทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในโลกการทำงานสมัยใหม่ แทนการมุ่งเน้นความรู้เชิงลึกเพียงอย่างเดียว

หนึ่งในชุดทักษะที่สถาบันการศึกษาและครูผู้สอนจำเป็นต้องพัฒนาในผู้เรียน ได้แก่ ชุดทักษะที่ส่งเสริมความสำเร็จในการทำงานอิสระ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเจรจา ความเป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม การบริหารเวลา การบริหารจัดการ การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดเชิงวิพากษ์ และเหนือสิ่งอื่นใดคือความสามารถในการเรียนรู้และความใฝ่รู้ นอกจากนี้ สถาบันการศึกษาและครูผู้สอนจำเป็นต้องเน้นพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คน เช่น การสื่อสาร ความร่วมมือ การควบคุมตนเอง ตลอดจนทักษะทางสังคมและทางอารมณ์อื่นๆ สาเหตุก็เพราะผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวและยืดหยุ่น เพื่อรับมือกับ

ช่วงเวลาที่ไม่นั่นนอนและเติบโตในโลกที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ยิ่งไปกว่านั้น นอกเหนือจากทักษะต่างๆ ข้างต้น ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและฝึกฝนทักษะการบริหาร โครงการ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่างๆ ตลอดจนทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งจะเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพของผู้เรียนในการเป็นผู้ประกอบการ นอกเหนือจากการทำงานในระบบเพียงอย่างเดียว

ในส่วนของรูปแบบการเรียนการสอนนั้น แม้ว่าสถาบันการศึกษาและครูผู้สอนอาจยังไม่สามารถปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เท่าทันความต้องการและวัฒนธรรมการทำงานในอนาคต

17.4%

เติบโตทั่วโลก

งานวิจัยของบริษัทบัตรเครดิต Mastercard คาดการณ์ว่ามูลค่าของ Gig Economy ทั่วโลกจะเติบโตจากประมาณ 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2018 เป็น 4.6 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2023 ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีที่ 17.4% โดยเม็ดเงินส่วนใหญ่ของ Gig Economy ทั่วโลกเกิดจากภาคการขนส่งเป็นหลัก แต่อุตสาหกรรมอื่นเริ่มที่จะมีอัตราการจ้างงาน Gig Worker เพิ่มขึ้นเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านบัญชีและการเงิน กฎหมาย ไอที และบริการที่ปรึกษามืออาชีพต่างๆ

ได้อย่างทันท่วงทีในระยะเริ่มต้น แต่ครูผู้สอนสามารถเริ่มเตรียมความพร้อมผู้เรียนสำหรับการทำงานชั่วคราวหรือลักษณะโครงการ ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) ครูผู้สอนควรให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนเป็นระยะๆ ของโครงงาน แทนการให้คะแนนหรือตัดเกรดตอนส่งมอบงานชิ้นสุดท้ายเพียงครั้งเดียว เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและรู้สึกถึงภาวะความรับผิดชอบในแต่ละส่วนงาน ตลอดจนฝึกความพร้อมในการรับฟังคำวิจารณ์หรือความเห็นที่แตกต่างในการทำงานจริง นอกจากนี้ ในระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญต่อวิธี

การรายงานผลการดำเนินโครงการด้วย ผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนและเตรียมความพร้อมในการอภิปรายหรือนำเสนอผลการศึกษาในที่สาธารณะ ซึ่งเป็นสิ่งที่พวกเขาต้องเจอในชีวิตการทำงานจริง

นอกจากเหนือทักษะและรูปแบบการเรียนการสอนที่กล่าวถึงข้างต้น ภาคการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเก็บเกี่ยวประสบการณ์จริงของผู้เรียน อย่างเช่นผ่านการฝึกงานและการฝึกอบรมในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เป็นต้น ผู้เรียนควรมีโอกาสสัมผัสการทำงานจริงนอกเหนือจากโลกการศึกษา ภาคการศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสร่วมฝึกงานกับนักธุรกิจ บุคลากรมืออาชีพ และผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ เตรียมความพร้อมในการรับมือกับอุปสรรค ตลอดจนเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในโลกการทำงานจริง

โดยสรุปแล้ว Gig Economy มีแนวโน้มที่จะเติบโตและขยายไปยังอุตสาหกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยหนึ่งในปัจจัยผลักดันสำคัญคือเทรนด์การทำงานของคนรุ่นใหม่อย่าง Gen - Z ส่งผลให้ชาว Gen - Z สนใจและต้องการเป็นส่วนหนึ่งของ Gig Economy นี้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในฐานะพนักงานชั่วคราวหรือพนักงานประจำที่ทำงานชั่วคราวควบคู่กันไป ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาคการศึกษาต้องปรับตัวและปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความหลากหลาย รวมถึงการเป็น Gig Worker ในระบบ Gig Economy 🌐

อ้างอิง

- <https://www.ifac.org/knowledge-gateway/contributing-global-economy/discussion/gig-economy-trends-and-impact-small-and-medium-practices>
- <https://www.opencolleges.edu.au/informed/features/gig-economy-impacting-education/>
- <https://www.thehindu.com/education/how-can-heis-prepare-students-for-the-future-gig-economy/article37103404.ece>
- <https://edume.com/blog/gig-economy-training>

DIGITAL LITERACY

ทักษะของ โลกยุคดิจิทัล

Digital Literacy หรือทักษะความเข้าใจและการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นทักษะที่สำคัญกับผู้คนทุกๆ ช่วงวัย เพราะเราไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีในแทบจะทุกจังหวะของการดำเนินชีวิต ทั้งในด้านการเรียน ทำงาน การสื่อสาร และการติดตามสถานการณ์ต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในแต่ละวัน

เรื่อง ประภานา สำราญสุข

เด็กที่เติบโตมาในยุคดิจิทัลนี้ หากใครสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างชาญฉลาดและเต็มประสิทธิภาพ ก็จะได้เปรียบมากกว่าเด็กที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้ ในบทความนี้ เราจะอยากจะเชิญชวนทุกท่านมาทำความเข้าใจและเรียนรู้ว่า เหตุใดทักษะความเข้าใจและการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลจึงจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับประชากรตั้งแต่วัยเด็ก รวมถึงเราจะสามารถสร้างแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมและเพิ่มพูนความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้เด็กได้อย่างไร

Digital Literacy สำคัญอย่างไร

ทักษะความเข้าใจและการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง ทักษะในการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต การใช้โปรแกรมพื้นฐานในคอมพิวเตอร์ หรือการใช้สื่อออนไลน์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งต่อการเรียนการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตาม ทักษะ Digital Literacy ที่ดีนั้นไม่ใช่เพียงการเก่งใช้เครื่องมือหรือเข้าใจระบบที่ซับซ้อนได้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมไปถึงความสามารถในการใช้งาน (Use) คือ ความรู้ทางเทคนิคในการใช้โปรแกรมและการสืบค้นข้อมูล

ความเข้าใจ (Understand) คือ การประเมินบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเมื่อได้รับสื่อที่จะทำให้เราสามารถตระหนักได้ถึงประโยชน์ที่จะได้หรือความเสี่ยงที่เราอาจได้รับจากข้อมูลข่าวสารที่อยู่บนโลกออนไลน์ **การสร้างสรรค์ (Create)** คือ การใช้สื่อหรือโปรแกรมเพื่อสื่อสารหรือสร้างสิ่งใหม่โดยคำนึงถึงบริบทและคุณค่าของคนในสังคม และการเข้าถึง (**Access**) คือ ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

ทักษะเพื่อสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้

เด็กเป็นวัยที่ต้องการการกำกับดูแลการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นอย่างมาก เพราะหากใช้ผิดวิธีอาจส่งผลเสียทั้งต่อร่างกาย การพัฒนาทางอารมณ์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ การส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลไม่เพียงแต่ทำให้เด็กมีเครื่องมือเพื่อค้นคว้าหาความรู้ แต่ยังเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการใช้ชีวิตในยุคปัจจุบันอีกด้วย

อย่างไรก็ตามการส่งเสริมทักษะทางดิจิทัลสำหรับเด็กในปัจจุบันยังค่อนข้างขาดแบบแผนที่ชัดเจน นอกจากนี้ ความท้าทายในเรื่องดังกล่าว

การส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลไม่เพียงแต่ทำให้เด็กมีเครื่องมือเพื่อค้นคว้าหาความรู้ แต่ยังเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นและการใช้ชีวิตในยุคปัจจุบันอีกด้วย

คือการจัดสมดุลที่เหมาะสมระหว่างการเรียนรู้ให้เท่าทันสิ่งที่อยู่ในโลกออนไลน์ แต่ก็ไม่ใช่เป็นการปิดกั้นการเปิดโลกของเด็กอีกด้วย

กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ หรือ UNICEF ในฐานะองค์กรระหว่างประเทศที่ทำงานด้านเด็กได้ศึกษาความสำคัญของทักษะการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลที่ควรส่งเสริมให้เด็ก เพราะเล็งเห็นว่าความรู้ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์มหาศาลต่อพัฒนาการและการเตรียมความพร้อมในการใช้ชีวิตของเด็กในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ยังมีการประเมินสถานการณ์การส่งเสริมความรู้ทางด้านดิจิทัลของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันซึ่งพบว่ามีความน่าสนใจและเป็นการยืนยันถึงความสำคัญของการส่งเสริมทักษะทางดิจิทัลที่จำเป็นของเด็กได้ตามประเด็นดังต่อไปนี้

6

ทักษะที่สำคัญ ภายใต้การเรียนรู้ดิจิทัล

การรู้สื่อ (Media Literacy) หรือความสามารถในการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับสื่อ และเข้าใจจุดประสงค์ของการผลิตสื่อที่ได้รับ ซึ่งหมายรวมถึงความเข้าใจในด้านสัญลักษณ์ ศิลปะ และความหมายที่สื่ออื่นๆ พยายามจะสื่อสารตามบริบทของสังคม

การรู้เทคโนโลยี (Technology Literacy) หรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานไปสู่สิ่งที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น การเรียนรู้ที่จะใช้ประโยชน์จากโปรแกรมอื่นๆ นอกเหนือจากโปรแกรมพื้นฐาน เช่น โปรแกรมการตัดต่อภาพวิดีโอ การเขียนรหัสคอมพิวเตอร์ (Coding) ซึ่งจะช่วยสร้างคุณค่าจากการใช้งานเทคโนโลยีได้มากขึ้นอีกด้วย

การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) คือความสามารถในการประเมินว่าสารสนเทศชนิดใดเหมาะสมกับการนำมาใช้งานในบริบทที่แตกต่างกัน หรือความสามารถในการค้นหาความรู้จากสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็น (Visual Literacy) หมายถึงความสามารถในการทำความเข้าใจ การแปลความหมายจากสิ่งที่ตาเห็น โดยสามารถวิเคราะห์ และสามารถแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์ได้ เช่น การใช้ Stickers ในแอปพลิเคชัน Line การส่ง Emoji ผ่านโปรแกรมแชท ซึ่งสิ่งเหล่านี้แม้จะเป็นสิ่งที่เห็นทักษะพื้นฐานแต่ก็จำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในสังคมสมัยใหม่ที่มีผู้คนหลากหลาย

การรู้การสื่อสาร (Communication Literacy) หรือรากฐานสำหรับการคิด การจัดการ และการมีปฏิสัมพันธ์ เชื่อมต่อกับผู้อื่นในสังคมในโลกออนไลน์ที่ต้องการความชัดเจนและไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่นในสังคมได้ แม้ว่าจะไม่มีการสื่อสารแบบตัวต่อตัวก็ตาม

การรู้สังคม (Social Literacy) หมายถึง ความเข้าใจในสภาวะที่ซับซ้อนและความหลากหลายของผู้คนในสังคม ผู้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจำเป็นต้องมีทักษะในการเรียนรู้ และการยอมรับความแตกต่างของผู้คนในสังคม โดยมีความสำนึกถึงฐานะสมาชิกของสังคมที่รับผิดชอบต่อส่วนรวม

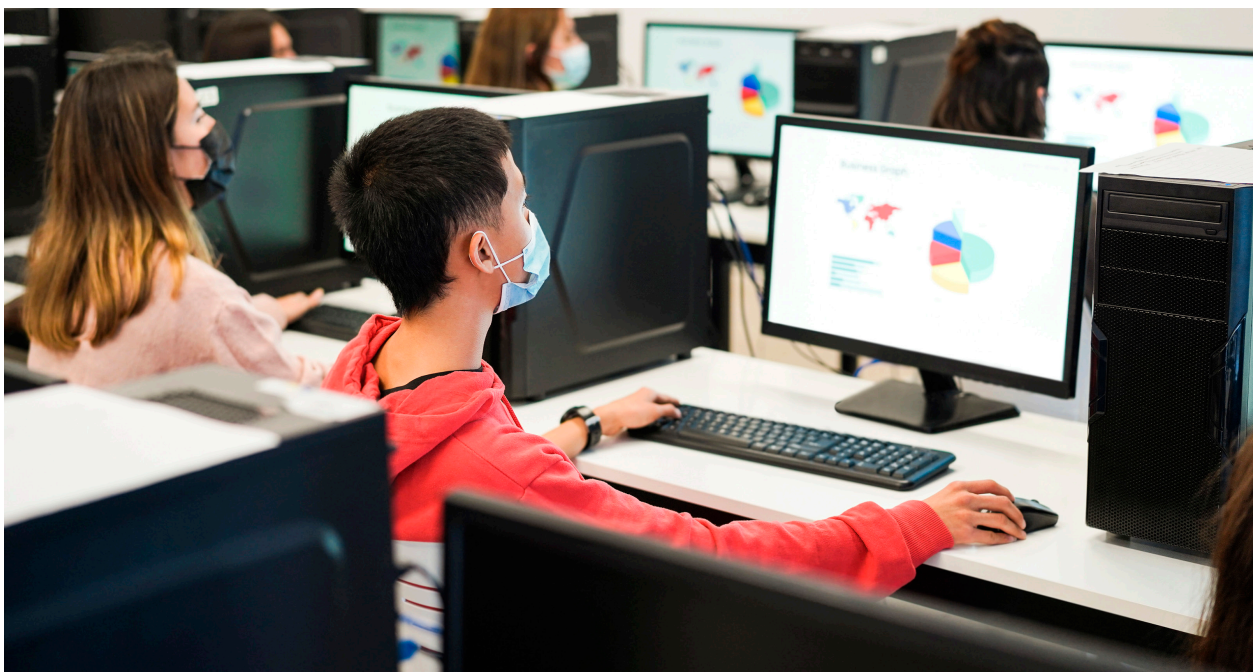
ส่งเสริมทั้งในโลกออนไลน์ และออฟไลน์

ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นความรู้ที่มากกว่าเทคนิค กล่าวคือ นอกจากความรู้ทางเทคนิคแล้ว ในการใช้งานยังต้องการทักษะด้านต่างๆ อีกมากมาย โดยเฉพาะด้านสังคม ดังนั้น เด็กๆ ควรมีทักษะและทัศนคติที่ดีเพื่อป้องกันพวกเขาให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างปลอดภัย ซึ่งรวมถึงทักษะการเล่น การมีส่วนร่วม การเข้าสังคม การค้นหาและการเรียนรู้ ซึ่งทักษะเหล่านี้จะแตกต่างกันไปตามวัย และบริบทวัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้ เด็กๆ จำเป็นต้องมีทักษะทางดิจิทัลแม้ว่าพวกเขาจะไม่ได้อยู่ในโลกออนไลน์แล้วก็ตาม เช่น ความสามารถในการเข้าใจเทคโนโลยีรูปแบบอื่น เช่น ปัญญาประดิษฐ์ที่จะส่งผลกระทบต่อเด็กๆ มากขึ้นในอนาคต ดังนั้น โอกาสทางการศึกษา การเข้าถึงสวัสดิการสังคมและโอกาสในการทำงานในอนาคตของเด็กคนหนึ่งนั้น ขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจโลกดิจิทัลรอบตัวของเขา

ทักษะที่ไม่ใช่เพียงแค่ การใช้คอมพิวเตอร์เก่ง

ในปัจจุบันการประเมินความรู้ทางดิจิทัลนั้นได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในองค์กรต่างๆ เพราะทักษะทางดิจิทัลนั้นได้ถูกนำมาเป็นหนึ่งในชุดความสามารถที่บุคคลจะถูกประเมินความรู้ นอกเหนือจากความสามารถในการสื่อสารและการแก้ปัญหา แม้ว่าเครื่องมือส่วนใหญ่ตอนนี้จะเน้นการประเมินทักษะด้านดิจิทัลในวัยผู้ใหญ่และวัยทำงานมากกว่า แต่ถ้าหากมีการส่งเสริมความรู้ให้แก่เด็กอย่างถูกต้องเหมาะสมกับวัย

เด็กๆ ควรมีทักษะและทัศนคติที่ดี
เพื่อป้องกันพวกเขาให้สามารถใช้
เทคโนโลยีได้อย่างปลอดภัย รวมถึง
ทักษะการเล่น การมีส่วนร่วม
การเข้าสังคม การค้นหา และการเรียนรู้

ใช้การเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ โดยไม่จำกัดการเรียนรู้ก็จะเกิดประโยชน์กับเด็กอย่างมากในอนาคต นอกจากนี้ การส่งเสริมให้เด็ก ๆ มีทักษะในการรู้หนังสือและการคำนวณ (Literacy and Numeracy) การมีทักษะการใช้ชีวิตและการมีลักษณะอุปนิสัยที่ดี (Life Skills and Soft Skills) รวมถึงทักษะที่จำเป็นต่อการต่อยอดทางเทคนิคและวิชาชีพ (Technical and Vocational Skills) นั้น เป็นทักษะที่ควรส่งเสริมควบคู่กันไปโดยไม่สามารถจะขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปได้

สถานการณ์การส่งเสริม Digital Literacy

ในปัจจุบันมีองค์กรเพียงน้อยนิดเท่านั้นที่กำลังผลักดันการพัฒนาความรู้ด้านดิจิทัลในเยาวชน และส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการประเมินผลกระทบ (Impact) ที่หน่วยงานเหล่านี้ทำให้เกิดเท่าที่ควร จะเห็นได้ว่าหน่วยงานที่ทำงานด้านสนับสนุนแนวทางส่งเสริมความรู้ดิจิทัลในระดับนโยบาย (Policy) นั้น ยังไม่เป็นรูปธรรมมากพอ จนรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถกำหนดแนวทางที่เหมาะสมต่อการพัฒนาโครงการให้เกิดขึ้นในระดับประเทศได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่กำลังพัฒนา

นอกจากนี้ การทำงานด้านนี้ยังขาดการบูรณาการและขาดเจ้าภาพในการขับเคลื่อน ดังนั้น จึงยังไม่มีองค์กรที่มีประสบการณ์มากพอในการส่งเสริมเรื่องทักษะทางดิจิทัลของเด็กโดยตรง ทั้งนี้ การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementation) นั้นยังทำได้ยาก เนื่องจากขาดแคลนครูผู้สอนที่มีความชำนาญในด้านการปรับใช้ความรู้ความสามารถในด้านดิจิทัลให้เข้ากับบริบทท้องถิ่นที่แตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่าสถานการณ์การพัฒนาทักษะทางดิจิทัลของเด็กนั้นยังคงเป็นเรื่องที่ท้าทายทั้งต่อองค์กรในระดับระหว่างประเทศและในระดับประเทศ อย่างไรก็ตาม หากโรงเรียนหรือหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของเรื่องนี้และพยายามส่งเสริมให้เด็กมีความรู้และทักษะทางดิจิทัลเท่าที่สามารถทำได้ตามความรู้และความสามารถที่มีอยู่ ประโยชน์ก็จะเกิดกับเด็กและอนาคตของพวกเขาอย่างแน่นอน 🌐

อ้างอิง

- <https://www.unicef.org/globalinsight/documents/digital-literacy-children-10-things-know>
- <https://www.ocsc.go.th/DLProject/mean-dlp>
- <https://www.logischool.com/be-en/blog/2021-01/the-3-main-pillars-of-digital-literacy-and-why-they-are-so-important-for-kids-today>

T-SHAPED SKILLS

ทักษะจำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ เริ่มต้นได้จากโรงเรียน

T-Shaped คือการสร้างคนที่มีทักษะความชำนาญเฉพาะด้าน
และยังมีความรู้รอบด้านอีกด้วย ซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถเหล่านี้
สามารถสร้างได้ด้วยระบบการศึกษาตั้งแต่ในชั้นเรียน

เรื่อง บวรลักษณ์ ทองมา

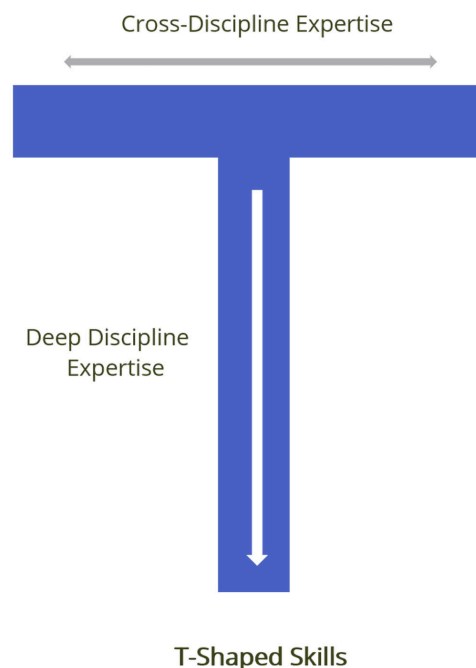

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกยุคใหม่ทำให้ทุกภาคส่วนต้องปรับตัวให้เร็วไปด้วย เพื่อที่จะอยู่กับความไม่แน่นอนให้ได้ วันนี้อะไรๆ จำเป็นต้องมองหาหรือพยายามสร้างคนที่มีทักษะความชำนาญเฉพาะด้านและยังมีความรู้รอบด้าน สามารถผนวกองค์ความรู้และทักษะต่างๆ เข้ากันได้ดี หรือเป็น T-Shaped Employees เพราะบุคลากรเหล่านี้ จะสามารถเรียนรู้และทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว แก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นต้นทุนมนุษย์สำคัญที่สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ให้กับองค์กร คงจะดีไม่น้อยหากทักษะเหล่านี้จะสามารถเริ่มต้นได้ตั้งแต่วัยเรียน วันนี้เราจะมาช่วยกันหาคำตอบว่าระบบการศึกษาจะช่วยสร้างคนให้มีทักษะ T-Shape ตั้งแต่เริ่มต้นได้อย่างไร

การพัฒนาทักษะที่กว้างและลึก

ด้านบนของตัว T ครอบคลุมความสามารถและคุณลักษณะส่วนบุคคล รวมถึงทักษะที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการทำงานและที่จำเป็นสำหรับองค์กร (Enterprise Skill) ควบคู่ไปกับทักษะในการเข้าสังคม ในส่วนล่างของตัว T จะเน้นที่องค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในพื้นที่ของการเรียนการสอนด้านวิชาการและด้านอาชีพ อย่างไรก็ตาม ระบบการศึกษาในปัจจุบันมักจะมุ่งเน้นไปที่การฝึกให้นักเรียนมีทักษะเชิงลึก แต่สิ่งเหล่านี้จำเป็นที่สุดในโลกทุกวันนี้

แนวโน้มความต้องการผู้สำเร็จการศึกษา T-Shaped Skills ที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้การเรียนการสอนจำเป็นต้องสร้างสมดุลระหว่าง “Hard” Skills และ “Soft” Skills เพื่อช่วยสร้างความสามารถในการทำงาน

หรือไม่? แนวโน้มความต้องการผู้สำเร็จการศึกษา T-Shaped Skills ที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้การเรียนการสอนจำเป็นต้องสร้างสมดุลของส่วนผสมระหว่าง “Hard” Skills และ “Soft” Skills เพื่อช่วยสร้างความสามารถในการทำงาน (Employability)

ทักษะด้านบนของตัว T

ทักษะที่จำเป็นสำหรับองค์กร หรือ Enterprise Skill เป็นความถนัดที่จำเป็นสำหรับคนในองค์กรที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งรวมถึงความเข้าใจทางธุรกิจ ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่มในการสร้างนวัตกรรม ความสามารถในการแก้ปัญหา และการรับมือและจัดการความเสี่ยง นอกจากนี้ องค์กรต่างๆ ยังมองหาทักษะทางสังคมจากบุคลากร หรือความสามารถในการจัดการเครือข่ายและการทำงานร่วมกัน รวมถึงความสามารถในการสื่อสาร เป็นผู้นำ ขยายเครือข่าย ทำงานในทีม และแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจเพื่อนร่วมงาน ประการสุดท้ายรวมไปถึงด้านประสิทธิภาพส่วนบุคคล ได้แก่ คุณสมบัติส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จในสถานที่ทำงานแห่งอนาคต ซึ่งรวมถึงความน่าเชื่อถือ ความสามารถในการปรับตัวและความสามารถในการสะท้อนความคิดเห็น ควบคู่ไปกับการสร้างเป้าหมายและแรงขับเคลื่อนของตนเอง

สอนนักเรียนให้มี T-Shaped Skills

ในหลายประเทศมีการออกแบบรูปแบบการสอนและการเรียนรู้ที่เรียกว่า VET หรือ Vocational Education and Training คือ การเรียนหรือฝึกอบรมโดยพัฒนาทักษะเฉพาะด้านเพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ผ่านการใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงงานหรือการแก้ปัญหา เพราะสามารถออกแบบในลักษณะที่สะท้อนถึงโลกความเป็นจริงของวิธีที่นักเรียนจะต้องทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว การใช้วิธีการที่เน้นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการทำงานเป็นทีมสามารถทำได้ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

- สร้างหรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีอยู่ โดยเน้นไปที่การทำงานกลุ่ม การศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระ
- การสื่อสารระหว่างเพื่อนร่วมงาน การบริหารเวลา และทักษะการนำเสนอ
- ให้ความสำคัญกับพลวัตของกลุ่ม รวมถึงการพัฒนาทักษะการแสดงออกถึงความเข้าใจเพื่อนในกลุ่ม
- ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการบริการสังคมและชุมชน
- ใช้ตัวอย่างในโลกแห่งความเป็นจริงหรือบอกเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์เพื่อช่วยให้การสอนสามารถเชื่อมโยงกับความคิดของนักเรียน และช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในผู้เรียน
- หาวิธีที่จะรับรู้และประเมินระดับของทักษะ ‘ด้านบนของตัว T’ ของนักเรียน และพัฒนาทักษะดังกล่าวเมื่อเวลาผ่านไป

การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับทัศนคติที่เปิดกว้างเพื่อการเติบโตอย่างมืออาชีพที่มีความยืดหยุ่น จัดสรรเวลาในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ การศึกษาในโรงเรียนมีส่วนสำคัญที่จะช่วยปลูกฝังให้เด็กยุคใหม่กระตุ้นให้ตนเองเรียนรู้และแสวงหาทักษะที่จำเป็นเมื่อเวลาผ่านไป

ข้อได้เปรียบของคนที่มี T-Shaped Skills

คนรูปตัว T สามารถช่วยสร้างทีมที่แข็งแกร่งในองค์กร พวกเขามีคุณสมบัติที่ทำให้พนักงานมีคุณค่าด้วยความรู้และทักษะที่เป็นเลิศเฉพาะด้านและยังสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี สภาพแวดล้อมการทำงานในปัจจุบันไม่เพียงแต่ต้องการความชำนาญเฉพาะด้าน แต่คนงานที่เป็นที่ต้องการตัวมากที่สุดจะมีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเฉพาะด้าน มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับระบบโดยรวม ซึ่งรวมถึงผู้คน เทคโนโลยี และข้อมูลที่ใช้ร่วมกัน

ทัศนคติแบบ Lifelong Learning คือสารตั้งต้นสำคัญ

การมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญ การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับทัศนคติที่เปิดกว้าง เพื่อการเติบโตอย่างมืออาชีพที่มีความยืดหยุ่น จัดสรรเวลาในการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ การศึกษาในโรงเรียนมีส่วนสำคัญที่จะช่วยปลูกฝังให้เด็กยุคใหม่กระตุ้นให้ตนเองเรียนรู้และแสวงหาทักษะที่จำเป็นเมื่อเวลาผ่านไป ซึ่งต้องใช้ความพยายามและความมุ่งมั่นส่วนตัว หัวใจสำคัญของการทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต นั่นคือ การเรียนรู้ที่ต่อเนื่องกันได้ ทุกที่ ทุกเวลา

ทักษะทางเทคนิคมีความสำคัญ แต่ทักษะที่เป็นความสามารถเชิงสมรรถนะที่ช่วยให้สามารถทำงานและสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพก็มีความสำคัญในสภาพแวดล้อมการทำงานเช่นกัน การสร้างชุดความรู้และทักษะรูปตัว T ถือเป็นหนึ่งในสิ่งที่มีค่าที่สุด หลักสูตรการศึกษาในทุกระดับจึงมีส่วนสำคัญในการช่วยผลิตบุคลากรได้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรในโลกการทำงานยุคใหม่ 📌

อ้างอิง

- <https://vdc.edu.au/vdc-news/building-t-shaped-skills-in-students-and-graduates/>
- <https://www.linkedin.com/pulse/you-t-shaped-anita-pinto/>
- <https://www.salika.co/2021/03/17/lifelong-learning-thai-education-trend/>

$$\begin{aligned}
 &= BC = \frac{a}{c}; \\
 &= OB = \frac{b}{c}; \\
 &= OB = \frac{b}{c}; \\
 &= \text{AD} = \frac{b}{c}; \\
 &= \frac{180}{\pi} \alpha, \quad \frac{180}{\pi} \alpha; \\
 &2\pi; \quad 180^\circ = \pi; \\
 &= 2\sqrt{\frac{(x^a - y^b)(x^c - y^d)}{a^3 + b^3}}; \\
 &= \frac{z^3}{a^4} = \frac{(a^2 + b^2 + x^2 + y^2)(x^3 - b^3)}{\sqrt{3x - 2y^3 - z^2}}; \\
 &= \frac{(3ab + 3x)^3}{x^3 y^2} = \frac{5x^2 + 3y^2 - a^3 - b^3}{z^2 a^2 b^2}; \\
 &\sin \alpha = \frac{a}{c}; \\
 &\cos \alpha = \frac{b}{c}; \\
 &\tan \alpha = \frac{a}{b};
 \end{aligned}$$

BLENDED LEARNING

การเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อก้าวผ่านความท้าทายแห่งการเรียนรู้

ในรอบหลายปีที่ผ่านมาผู้คนในแวดวงการศึกษาต่างตระหนักดีว่า รูปแบบของห้องเรียนถูกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปตามสถานการณ์ การพัฒนาเทคโนโลยีและปัจจัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น สังคม เศรษฐกิจ ค่านิยมที่ต่างเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยปรากฏการณ์สำคัญที่เราเห็นผลอย่างชัดเจนและรวดเร็วที่สุด ก็คงหนีไม่พ้นการระบาดของเชื้อโควิด-19 ซึ่งได้ส่งผลให้เกิดพลวัต การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของห้องเรียนแบบดั้งเดิมไปอย่างสิ้นเชิง

เรื่อง **ปรารถนา สำราญสุข**

การศึกษาแบบผสมผสาน หรือ Blended Learning เป็นวิธีการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในช่วงของการระบาดของโควิด-19 ที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่สามารถทำกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนได้ตามปกติ ดังนั้น การเรียนการสอนจำเป็นต้องพึ่งพาเทคโนโลยีและระบบออนไลน์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน ทั้งยังช่วยให้ผู้สอนพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนในยามที่ไม่สามารถดำเนินการสอนในห้องเรียนตามปกติได้

Blended Learning คืออะไร

Blended Learning หรือการเรียนรู้แบบผสมผสาน หมายถึงการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของการเรียนควบคู่ไปกับวิธีการสอนตามปกติ หรือการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีเพื่อก้าวข้ามขีดจำกัดของการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบดั้งเดิม Blended Learning

เป็นการเรียนการสอนที่เป็นพลวัต โดยมีการใช้ห้องเรียนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนและผู้สอน

แม้ว่าแนวคิดดังกล่าวอาจฟังดูแล้วไม่ใช่เรื่องใหม่ และในทางปฏิบัติการเรียนการสอนในปัจจุบันแทบจะเป็น Blended Learning ทั้งหมดอยู่แล้ว เช่น การเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาที่ต้องการให้นักศึกษาใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาข้อมูล อย่างไรก็ตามก็เกิดข้อถกเถียงขึ้นว่า การที่นักเรียนพึ่งพาเทคโนโลยีในการศึกษาหรือคุณครูเองก็ใช้เทคโนโลยีในการสอนเพียงเท่านั้นหรือคือการบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งหมดของ Blended Learning อย่างแท้จริงแล้ว

คำถามดังกล่าวเปิดโอกาสให้นักการศึกษา นักวิชาการและครูผู้สอนเริ่มต้นทบทวนถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบผสมผสานนี้ ความเห็นที่น่าสนใจมีอยู่ว่า การใช้เทคโนโลยีออนไลน์มาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้นั้น เป็นเพียงการผสมผสานในเชิง

ปฏิบัติเท่านั้น ซึ่งอาจจะยังไม่อาจบรรลุผลเชิงปรัชญาของการศึกษาในรูปแบบดังกล่าวได้ ดังนั้น เราจะทำอย่างไรที่จะนำรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน รวมถึงสามารถใช้ทรัพยากรและเครื่องมือที่มีอยู่เพื่อแก้ปัญหาเมื่อเผชิญกับความท้าทายในบริบทที่แตกต่างกันได้

หลากหลายโมเดล Blended Learning ที่ช่วยในการเรียนรู้

โมเดล Blended Learning ที่มีอยู่กันเกิดขึ้นจากการผสมผสานองค์ประกอบต่างๆ ระหว่างการเรียนรู้แบบดั้งเดิมและการใช้เทคโนโลยีในยุคออนไลน์ ซึ่งการเรียนรู้ทั้งสองรูปแบบจะต้องเติมเต็มหรืออุดช่องโหว่กันและกันเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมที่สุดสำหรับทั้งนักเรียนและครู เช่น ในยามที่โรงเรียนไม่สามารถเปิดได้เพราะการระบาดของโรค หรือการเผชิญภัยพิบัติในรูปแบบต่างๆ ที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการสอนได้ตามปกติ ครูผู้สอนจะมีวิธีการอย่างไรเพื่อจัดสภาพแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมได้มากเท่าห้องเรียนเดิมหรือมากกว่าเดิม

Blended Learning นั้นมีโมเดลที่หลากหลาย และถูกนำมาใช้โดยนักการศึกษาอย่างแพร่หลายทั่วโลก นอกจากนี้ ในแต่ละโมเดลยังสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของการเรียนรู้ได้อย่างยืดหยุ่น โดยโมเดลที่ได้รับความนิยม เช่น

การเปลี่ยนสถานี (Station Rotation)

โดยในการเรียนจะมีหลายสถานีให้นักเรียนได้เรียนรู้ และหนึ่งในสถานีการเรียนรู้เป็นรูปแบบออนไลน์ โดยจะผสมผสานห้องเรียนที่มีคุณครูเป็นศูนย์กลาง การจับกลุ่มของนักเรียนเพื่อเรียนรู้ และการใช้สถานีออนไลน์เพื่อช่วยให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและยืดหยุ่น การหมุนสถานียังใช้ได้กับการเรียนหลากหลายวิชา เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี ซึ่งอาจเปลี่ยนรูปแบบเป็นการเปลี่ยนแล็บ (Lab Rotation) ซึ่งจะให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์หรือในระหว่างการเรียนรู้ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ซึ่งเปิดโอกาสให้สามารถใช้เครื่องมือได้โดยตรง อย่างไรก็ตาม การใช้สื่อมากเกินไปอาจไม่ก่อให้เกิด

ประโยชน์กับนักเรียนได้เช่นกัน ดังนั้น คุณครูจึงยังคงมีบทบาทสำคัญที่จะคอยเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำในระหว่างการเรียนรู้

การเรียนรู้แบบยืดหยุ่น (Flex Learning)

หรือการใช้คอร์สการเรียนรู้ออนไลน์เป็นศูนย์กลางที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถมีอิสระในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสะดวกและข้อจำกัดของแต่ละบุคคล โดยครูผู้สอนทำหน้าที่เหมือนพี่เลี้ยงคอยชี้แนะแนวทางระหว่างการเรียนรู้ โดยการเรียนรู้ อาจมีการผสมผสานการเรียนรู้แบบดั้งเดิมหากจำเป็น

แบบจำลองการเรียนรู้เสมือนจริง (Enriched Virtual Learning)

ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ทั้งหมด โดยที่จะมีการเรียนรู้แบบดั้งเดิมตามสมควรเท่านั้น

ประโยชน์ของ Blended Learning

ด้วยโมเดลที่หลากหลาย การนำรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานมาปรับให้เหมาะสมกับห้องเรียนได้เปิดโอกาสให้คุณครูและนักเรียนได้เข้าถึงสื่อการสอนออนไลน์ที่เหมาะสม น่าสนใจและเท่าทันต่อสถานการณ์ เช่น การใช้สื่อวิดีโอ สไลด์ การบรรยาย พอดคาสต์ หรือสื่อการเรียนการสอนรูปแบบอื่นที่เหมาะสมกับสถานการณ์และตัวผู้เรียน เช่น การเดินทางไปโรงเรียนของนักเรียนในพื้นที่ที่ยากลำบาก การสื่อสารทางเดียวที่เกิดขึ้นในห้องเรียนเมื่อมีครูเป็นศูนย์กลาง หรือการที่นักเรียนบางคนเรียนเร็วหรือเรียนช้านั้นก็จะเป็นอุปสรรคอีกต่อไป

นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีมาช่วยในชั้นเรียนนั้นทำให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเรียนรู้ของตนเองได้ล่วงหน้า เพราะสามารถรู้ว่าจะเรียนสำคัญที่ต้องเรียนรู้มีเรื่องอะไรบ้าง และสามารถเตรียมตัว

หัวใจของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ไม่ใช่เพียงแค่นำเครื่องมือหรือเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนรู้เท่านั้น แต่หมายถึง การที่ครูผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบท และสามารถสร้างการมีส่วนร่วมของนักเรียนให้ได้มากที่สุด

ได้มากกว่าชั้นเรียนแบบดั้งเดิม นักเรียนสามารถค้นคว้าและเรียนรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเอง ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการค้นหา คำตอบ การแก้ปัญหา และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการเอาตัวรอดในปัจจุบัน ที่มีข้อมูลข่าวสารจำนวนมากที่ต้องการการวิจารณ์ การคิดวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจเชื่อ

ประโยชน์สำหรับผู้สอน

Blended Learning นั้น เปิดโอกาสให้ผู้สอนสามารถรวบรวมสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการสอนผ่านโลกดิจิทัลไร้พรมแดน ดังนั้นครูจะสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนได้อย่างรวดเร็วหากสังเกตได้ว่าสื่อการสอนนั้นไม่ตอบโจทย์การเรียนรู้ของนักเรียน แม้กระทั่งการเปลี่ยนครูผู้สอน ซึ่งในโลกอินเทอร์เน็ตนั้นมีคุณครูมากมายที่อาจไม่ได้มีอาชีพครูแต่เป็นผู้รู้จริงในเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งหากนักเรียนได้เรียนรู้กับผู้คนเหล่านั้นก็อาจเป็นผลดีมากกว่าการเรียนรู้ปกติได้ นอกจากนี้การใช้เทคโนโลยีสามารถทำให้คุณครูเกิดการเรียนการสอนแบบเชิงรุกที่สามารถนำเหตุการณ์ปัจจุบันมาเป็นตัวอย่างในชั้นเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถเห็นตัวอย่างการประยุกต์ใช้บทเรียนกับบริบทสังคมขณะนั้นได้อย่างชัดเจน

ข้อจำกัดของ Blended Learning

Blended Learning นั้นมีข้อจำกัดอยู่ เช่น การเข้าถึงทรัพยากรของผู้เรียนแต่ละคนที่ไม่เท่ากัน เนื่องจากการเรียนแบบผสมผสานนั้นต้องการใช้ทรัพยากรอย่างมาก เช่น การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต การเข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต ทำให้ในบางพื้นที่ห้องเรียนการผสมผสานไม่สามารถจัดได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ ผู้เรียนที่ขาดประสบการณ์การใช้เครื่องมือ หรือใช้สื่อการสอนแบบออนไลน์ก็อาจทำให้เกิดผลเสียได้หากผู้สอนไม่สามารถเข้าช่วยเหลือได้ทันทั่วถึง ดังนั้นการดำเนินการเรียนการสอนในรูปแบบ Blended Learning นั้นยังต้องการระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมทั้งของผู้เรียนและผู้สอนอย่างมาก โดยอาจจะต้องทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนปรับตัวพร้อมรับกับรูปแบบของชั้นเรียนแบบใหม่ ซึ่งหากทำได้จริงจะสามารถสร้างประโยชน์ให้ผู้เรียนในยุคดิจิทัลอย่างมหาศาลเลยทีเดียว ☺

อ้างอิง

- <https://www.blendedlearning.org>
- <https://www.futurelearn.com/info/blog/everything-about-blended-learning>

READINESS TOWARD SOCIETY 5.0

วิถีเด็กอาชีวะ 5.0 | ก้าวข้าม กับดักรายได้ปานกลาง

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาซึ่งที่ผ่านมาได้กำหนดให้อาชีวศึกษาเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพคนและรายได้หลังเรียนจบด้วย

เรื่อง กฤษณา กาญจนนาเพิ่ม

นางสาวตริณัฐ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (รมว.ศธ.) กล่าวถึง นโยบายการขับเคลื่อนประเทศด้วยอาชีวศึกษาของนายกรัฐมนตรี ขณะเป็นประธานในพิธีเปิด “ศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา” (Center of Vocational Manpower Networking Management: CVM) ทั้ง 25 แห่งอย่างเป็นทางการ ณ วิทยาลัยเทคนิค (วท.) ชลบุรี จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่า

รัฐบาลโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งที่ผ่านมาท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมกับ สอศ. อย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดให้อาชีวศึกษาเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญต่างๆ ของประเทศ

CVM ปั้นเด็กอาชีวะสมรรถนะสูง

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจในการเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 เพื่อการทำงานทั้งในรูปแบบอิสระ และเข้าสู่ตลาดงาน รวมไปถึงการจัดเตรียมกำลังคนเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC เมื่อสถานการณ์การลงทุนภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจและบริการ กลับมาเดินหน้าอีกครั้งหลังจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

“นโยบายของรัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายของประเทศที่มุ่งเน้นการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า และขับเคลื่อนกลุ่มคลัสเตอร์และอุตสาหกรรมรายสาขาให้เกิดความเข้มแข็ง รวมทั้งสร้างกรอบการพัฒนาบุคลากรของประเทศ

ศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนา
กำลังคนอาชีวศึกษา ผลิตและพัฒนากำลังคน
ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ
ขับเคลื่อนการศึกษาเพื่ออาชีพ และสร้าง
ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ให้มีความพร้อมตรงตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมโดยแท้จริง” ดร.สุเทพ แก่งสันเทียะ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษากล่าว

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จึงได้ขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยการจัดตั้งศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (CVM) จำนวน 25 แห่ง ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ขับเคลื่อนการศึกษาเพื่ออาชีพ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีอาชีพและรายได้ที่เหมาะสม โดยการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ

ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) กรอบคุณวุฒิ
อ้างอิงอาเซียน (AQRf) รวมถึงมาตรฐาน
ฝีมือแรงงาน เพื่อขีดความสามารถในการแข่งขัน
ของประเทศ โดยแต่ละศูนย์จะมีจุดเน้นและ
ความเป็นเลิศที่แตกต่างกันตามกลุ่มอุตสาหกรรม

เครือข่าย CVM ต้นแบบ

ศูนย์เครือข่าย CVM ดำเนินการโดยการจัดกลุ่ม
จำแนกตามสาขาวิชาที่เปิดสอน และ สอศ. คัดเลือก
สถานศึกษากลุ่มความเป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะ
ที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการในสาขาวิชา
ที่สอดคล้องกับกลุ่มอาชีพ และเป็นกลุ่มอาชีพ
ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศ
จำนวน 25 แห่ง ดังนี้

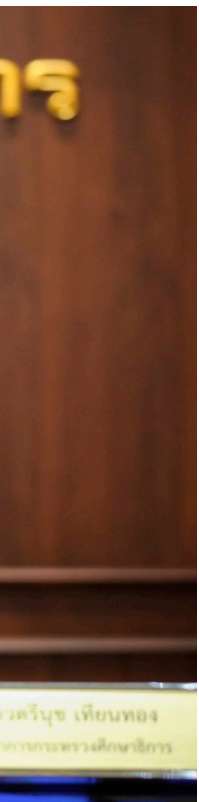
- สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล วิทยาลัยเทคนิค
ฉะเชิงเทรา
- สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล (สาขางานเทคนิค
ซ่อมตัวถังและสีรถยนต์) วิทยาลัยการอาชีพไชยา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- สาขาวิชาเทคนิคการผลิต วิทยาลัยเทคนิค
สมุทรสงคราม
- สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิค
นครนายก
- สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษา
เชียงราย
- สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา
ภูเก็ต
- สาขาวิชาการจัดประชุมและนิทรรศการ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น
- สาขาวิชาพืชศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและ
เทคโนโลยีสุพรรณบุรี
- สาขาวิชาสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและ
เทคโนโลยีสงขลา
- สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ วิทยาลัย
อาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
- สาขาวิชาเมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์ วิทยาลัย
เทคนิคสทิตยพิทยาสรรพ์ จังหวัดชลบุรี
- สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และ
ซัพพลายเชน วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
- สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกลเรือ วิทยาลัย

เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ
นครศรีธรรมราช

- สาขาวิชาช่างอากาศยาน วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา
- สาขาวิชาเทคนิคควบคุมและซ่อมบำรุงระบบ
ขนส่งทางราง วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
- สาขาวิชาปิโตรเคมี วิทยาลัยเทคนิค
มาบตาพุด จังหวัดระยอง
- สาขาอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า วิทยาลัย
เทคโนโลยีและการจัดการ กฟผ. แม่เมาะ
จังหวัดลำปาง
- สาขาเทคนิคพลังงานทดแทน วิทยาลัย
เทคนิคชัยภูมิ
- สาขาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล วิทยาลัย
พัฒนการธนบุรี กรุงเทพฯ
- สาขาวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิค
สระแก้ว
- สาขาเครื่องประดับอัญมณี กาญจนารักษ์
วิทยาลัยช่างทองหลวง จังหวัดนครปฐม
- สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก วิทยาลัยพัฒนการ
บางนา กรุงเทพฯ
- สาขาวิชาเทคนิคเครื่องทำความเย็นและ

ปรับอากาศ วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาม
กรุงเทพฯ

- สาขาเทคนิคโลหะ วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา
- สาขาวิชาเทคโนโลยีความงาม วิทยาลัย
สารพัดช่างสมุทรปราการ

นอกจากนี้ รมว.ศธ. ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า
ศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคน
อาชีวศึกษาทั้ง 25 แห่งนี้ จะเป็นต้นแบบ
ในการจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่สอดคล้อง
กับการพัฒนาประเทศ ให้สามารถผลิตและพัฒนา
กำลังคนที่มีสมรรถนะสูงและมีคุณภาพ สอดคล้อง
กับบริบทเชิงพื้นที่ สร้างแรงงานที่มีคุณภาพ
ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและ
มีจำนวนที่เพียงพอกับความต้องการของประเทศ

อย่างไรก็ตาม ฝากถึงผู้บริหารสถานศึกษาและ
ผู้ประกอบการทุกท่านว่า ทุกคนมีความสำคัญ
อย่างมากในการที่ทำให้การจัดการอาชีวศึกษา
มีคุณภาพและบังเกิดผลสำเร็จ ขอให้มีความมุ่งมั่น
บริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
และประสานความร่วมมือกับชุมชนหรือหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องให้มาเป็นพลังในการขับเคลื่อน
การอาชีวศึกษาร่วมกันต่อไป

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงาน
คณะกรรมการอาชีวศึกษา 📞

พัฒนาอุตสาหกรรมหลัก

ศูนย์เครือข่าย CVM 25 แห่ง จะดำเนินการ
พัฒนาผู้เรียนในกลุ่มอุตสาหกรรมหลัก
เป้าหมายของประเทศ ทั้ง 5 กลุ่ม
อุตสาหกรรมหลัก (First S-Curve)
ได้แก่

- อุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอนาคต
(Next-Generation Automotive)
- อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์
อัจฉริยะ (Intelligent Electronics)
- การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ
ระดับสูง (Advance Agriculture
and Biotechnology)
- อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร
(Food Processing)
- อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี
และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
(Tourism)

5 อุตสาหกรรมใหม่ (New S-Curve)
ได้แก่

- หุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรมและ
ชีวิตประจำวัน (Advance Robotics)
- อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์
(Aviation and Logistics)
- อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพ
และเคมีชีวภาพ (Biofuels and
Biochemical)
- อุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital)
ยกเว้นในกลุ่มอุตสาหกรรมการแพทย์
ครบวงจร (Medical Hub)

ZERO WASTE SCHOOL

ต้นแบบโรงเรียนปลอดขยะ เมล็ดพันธุ์ของความยั่งยืน

“ขยะเริ่มต้นที่คน ก็ต้องเริ่มแก้ที่คน”
เรียนรู้แนวคิดและแนวทางจัดการขยะ
ตั้งแต่ต้นทาง สู่หนทางความยั่งยืน
กับโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste
School) ที่โรงเรียนห้วยตะพานวิทยาคม
จังหวัดอำนาจเจริญ

เรื่อง พิชยะพงศ์ เนียมประพันธ์

เราเห็นปัญหาขยะล้นเมืองมากขึ้นทุกวัน
ทั้งจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป หรือ
สถานการณ์ที่เสี่ยงไม่ได้ อย่างการแพร่ระบาด
ของโควิด-19 อันทำให้เกิดการสร้างขยะ
เพิ่มขึ้นอย่างมาก กระนั้นก็มีพยายามจาก
หลายภาคส่วนที่ต้องการลดการสร้างขยะและ
จัดการขยะอย่างถูกต้อง วันนี้จึงพาคุณผู้อ่าน
มารู้จักกับแนวทางการจัดการขยะบนฐานคิดที่ว่า
“ขยะเริ่มต้นที่คน การแก้ไขปัญหาจึงควรเริ่มที่คน”
หรือการจัดการที่ขยะที่ต้นทาง ด้วยการเสริมสร้าง
ความรู้ด้านขยะแก่นักเรียน โดยศูนย์การเรียนรู้
ต้นแบบการจัดการขยะเหลือศูนย์ (Zero Waste)
โรงเรียนห้วยตะพานวิทยาคม จังหวัดอำนาจเจริญ
การันตีด้วยรางวัลถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี ประจำปี 2562 ประเภท โรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ระดับมัธยมศึกษา จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

วารสารวิทยากรยได้พูดคุยกับว่าที่ร้อยตรี ประพันธ์ บานที คุณครูผู้รับผิดชอบโครงการ “การบริหารจัดการขยะนำสู่เศรษฐกิจพอเพียง เคียงคู่ชุมชน” ถึงแนวคิดและรูปแบบของการดำเนินการศูนย์การเรียนรู้ Zero Waste ครูประพันธ์เล่าว่า ทางศูนย์เรียนรู้เชื่อว่า การแก้ไขปัญหาขยะที่ยั่งยืนที่สุด คือต้องเริ่มที่คน เนื่องจากขยะเกิดขึ้นจากคน จึงต้องสร้างความตระหนักรู้แก่นักเรียน และให้พวกเขาได้ลงมือทำจริง โครงการจึงได้นำแนวคิดการจัดการขยะ หลัก 3Rs คือ Reduce หรือการลดการสร้างขยะโดยใช้ให้น้อยที่สุด Reuse การใช้ซ้ำหรือหมุนเวียนก่อนทิ้ง และ Recycle การนำขยะไปแปรรูปเพื่อใช้ใหม่ มาบูรณาการเข้ากับหลักเศรษฐกิจพอเพียง เกิดเป็นกระบวนการทำงาน 6 ขั้นตอน อันประกอบไปด้วย

**การจัดการขยะไม่สามารถแก้ไขได้
ด้วยคนๆ เดียว จึงต้องเชิญชวน
นักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้
การจัดการขยะ และร่วมออกแบบ
กระบวนการดำเนินการกับคณะครู**

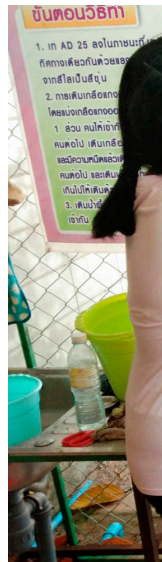
- **การรวมพลังร่วมมือเอาชนะปัญหาขยะ** เพราะการจัดการขยะไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยคนๆ เดียว จึงต้องเชิญชวนนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้การจัดการขยะ และร่วมออกแบบกระบวนการดำเนินการกับคณะครู
- **เติมความรู้สู่แนวทางการแก้ปัญหา** ด้วยการสร้างความรู้ ความเข้าใจในการจัดการขยะ การคัดแยกขยะ และการกำจัดที่ถูกต้องตามหลัก ซึ่งโรงเรียนได้รับความอนุเคราะห์วิทยากรจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอำนาจเจริญ เตรียมพร้อมขับเคลื่อน ทั้งการออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์ ออกแบบถังขยะ และป้ายฉลากตามแต่ละประเภทขยะ
- **ร่วมพัฒนาเขตพื้นที่** โดยให้นักเรียนแบ่งกันรับผิดชอบดูแลความสะอาดและคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่ต่างๆ เช่น ห้องเรียนของตนเอง ห้องครูที่ปรึกษา และเขตพื้นที่ทั่วไป ซึ่งดำเนินการทุกวันก่อนเลิกเรียนประมาณ 30 นาที
- **เปลี่ยนขยะเป็นเงินตรา** ผ่านการจัดตั้งธนาคารขยะของโรงเรียน ให้นักเรียนสามารถนำขยะรีไซเคิลไปขาย สะสมเป็นเงินออมได้
- **นำพาสู่เศรษฐกิจพอเพียง** น้อมนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน
- **เคียงคู่ชุมชน** ขยายผลจากตัวนักเรียนสู่ครอบครัวให้เริ่มจัดการขยะที่บ้าน ดูแลสิ่งแวดล้อม และปรับใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านโครงการ “หน้าบ้านสวย รวยไม้ดอก หลังบ้านสวยรวยพืชผักสวนครัว” รวมทั้งการขยายผลให้ความรู้กับโรงเรียนเครือข่ายหรือประชาชนที่สนใจ

ก่อนจะพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ Zero Waste จุดเริ่มต้นการจัดการขยะในโรงเรียน ห้วยตะพานวิทยาคมเกิดขึ้นจากกิจกรรมชุมนุมเล็กๆ ของคุณครูพวงศภัค สายสุด ครูผู้ดูแลโครงการในตอนเริ่ม และนักเรียนประมาณ 30 คน จากการพบปัญหาขยะที่มากขึ้นในโรงเรียน ครูประพันธ์เล่าว่า ช่วงแรกการดำเนินโครงการนั้น

เป็นไปไม่่ง่ายนัก เนื่องจากขาดองค์ความรู้ในการจัดการขยะที่ถูกต้อง รวมทั้งขาดความร่วมมือภายในโรงเรียนจากที่หลาย ๆ คนยังไม่เห็นภาพชัดเจน ซึ่งส่งผลต่อการขาดงบประมาณสนับสนุนโครงการ แต่เมื่อสามารถถึงความร่วมมือร่วมพลัง และส่งเสริมองค์ความรู้ (กระบวนการทำงานขั้นตอนที่ 1 และ 2) จากการสนับสนุนในโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอำนาจเจริญ เข้ามาให้ความรู้ในเรื่องการจัดการขยะที่ถูกต้องแล้ว ทางศูนย์เรียนรู้ฯ สามารถพัฒนาโครงการจนคว้ารางวัลพระราชทานฯ โรงเรียนปลอดขยะได้

ปัจจุบัน ศูนย์เรียนรู้ Zero Waste ของโรงเรียนห้วยตะพานวิทยาคม ได้พัฒนาและออกแบบแหล่งเรียนรู้การจัดการขยะ และรักษาสีสิ่งแวดล้อมเพื่อเปิดให้ประชาชนและหน่วยงานเข้าศึกษาเรียนรู้ โดยแบ่งเป็นฐานย่อยๆ 11 ฐาน และกำลังพัฒนาอยู่อีก 1 ฐาน รวมทั้งหมดเป็น 12 ฐาน ได้แก่

1) ฐานเรียนรู้ธนาคารขยะ บริการรับซื้อขยะที่คัดแยกแล้ว ทั้งกระดาษ ขวดพลาสติก (ภายหลังขวดพลาสติกได้ลดลง จากการสนับสนุนให้ใช้ขวดน้ำที่เติมน้ำได้) เพื่อแลกขยะเป็นเงินออมเก็บไว้ในธนาคาร เสริมสร้างนิสัยการออมให้กับนักเรียนอีกด้วย

2) ฐานเรียนรู้บ้านวิถีพอเพียง ให้ความรู้ในการผลิตน้ำยาทำความสะอาดและสบู่จากสมุนไพรใช้เองในครัวเรือน เพื่อลดการใช้สารเคมีลดมลภาวะ นอกจากนี้ ยังเป็นให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงเรื่องการตลาดจากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตด้วยที่น่ายินดีคือ การนำเอาเครื่องซักผ้าเก่ามาประดิษฐ์เป็นเครื่องผสมน้ำยาดังกล่าว และนำขวดพลาสติกจากธนาคารขยะมาเป็นบรรจุภัณฑ์

3) ฐานเรียนรู้บ้านดินและปุ๋ย นำขยะอินทรีย์อย่างเศษอาหาร ซากพืช ใบไม้ ไปหมักด้วยจุลินทรีย์เพื่อเป็นปุ๋ยอินทรีย์

4) ฐานเรียนรู้สวนพืชผักสวนครัว ที่เป็นแปลงสาธิตการเพาะปลูกจากดิน ปุ๋ย และน้ำหมักจากเศษอาหาร

5) ฐานเรียนรู้บ้านพลังงานทั้งการผลิตก๊าซหุงต้มจากเศษอาหารในโรงอาหาร และการบำบัดน้ำเสียจากโรงอาหาร ฟังด้วยการดัดแปลงจักรยานเก่า

สิ่งที่ได้จากการขยายผลจากโรงเรียนสู่ชุมชน
น่าประทับใจอย่างยิ่ง เห็นได้จากความร่วมมือ
ของผู้ปกครองผ่านโครงการ “หน้าบ้านสวย
รอยไม้ดอก หลังบ้านสวยรอยพืชผักสวนครัว”
ตอนแรกมีเข้าร่วมเพียงประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์
แต่ปัจจุบันเพิ่มขึ้นเกือบครบ 100 เปอร์เซ็นต์

เป็นแหล่งพลังงานทดแทนสำหรับรดน้ำต้นไม้
ที่เมื่อเราปั่นจักรยานระบบรดน้ำก็จะทำงาน

6) ฐานเรียนรู้บ้านถ่านไบโอชาร์ นวัตกรรม
เผาถ่านแบบไร้ควันจากขยะอินทรีย์อย่างกิ่งไม้
ท่อนไม้ เป็นต้น

7) ฐานเรียนรู้เฟอร์มาคัลเจอร์ อันเป็นวิธีการ
ปลูกพืชให้เหมือนที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ หรือสร้าง
สภาพแวดล้อมให้ธรรมชาติเกื้อกูลกันและกัน

8) ฐานเรียนรู้บ่อดินหมักใบไม้ เพื่อผลิตดิน
พร้อมปลูกจากซากใบไม้ที่ทางโรงเรียนใช้ชื่อว่า
ดินปลูก P.W.

9) ฐานเรียนรู้สวนเกษตรทฤษฎีใหม่และแปลง
เศรษฐกิจพอเพียง การบริหารพื้นที่ทำกิน

10) ฐานเรียนรู้ธนาคารน้ำใต้ดิน เพื่อกักเก็บน้ำ
ในหน้าฝนที่มักจะท่วม ไว้สร้างความชุ่มชื้นแก่ดิน

11) ฐานเรียนรู้การกำจัดขยะและหลักธรรมชาติ
ซึ่งเป็นการบูรณาการแนวคิดทางศาสนาเข้ากับการ
จัดการขยะ

12) ที่กำลังพัฒนาอยู่คือฐานการเรียนรู้ออนไลน์
เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้
การจัดการขยะและดูแลสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้สนใจ

เมื่อถามถึงการเปลี่ยนแปลงหรือผลลัพธ์ของ
การดำเนินโครงการ ครูประพันธ์เล่าด้วยน้ำเสียง
ภาคภูมิใจว่า การเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนที่
ประจักษ์คือ ปริมาณขยะที่ลดลงต่อเนื่องทุกปี
รวมถึงนักเรียนที่เปลี่ยนพฤติกรรม มีความตระหนักรู้
ต่อปัญหาขยะ และการจัดการที่ถูกต้อง
นอกจากนั้น การขยายผลจากโรงเรียนสู่ชุมชน
น่าประทับใจอย่างยิ่ง เห็นได้ชัดจากความร่วมมือ
ของผู้ปกครองผ่านโครงการ “หน้าบ้านสวย
รอยไม้ดอก หลังบ้านสวยรอยพืชผักสวนครัว”
ที่ในตอนแรกนั้นมีครอบครัวเข้าร่วมเพียงประมาณ
50 เปอร์เซ็นต์ แต่ปัจจุบันเพิ่มขึ้นเกือบครบ 100
เปอร์เซ็นต์แล้ว และการที่ทางศูนย์เรียนรู้ฯ มีโอกาส
ส่งต่อองค์ความรู้การจัดการขยะแก่โรงเรียนและ
ประชาชนที่สนใจหลายครั้ง ผ่านการให้เยี่ยมชม
ศูนย์เรียนรู้ฯ หรือการเป็นวิทยากร เพื่อสร้าง
ความยั่งยืนในการจัดการปัญหาขยะแก่ชุมชน ก็เป็น
ภาพสะท้อนความสำเร็จอย่างหนึ่ง

สำหรับแนวทางในอนาคตของศูนย์เรียนรู้
คุณวุฒิชัย รัตนวารีพันธุ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน
ห้วยตะพานวิทยาคม กล่าวว่า ต้องการให้โรงเรียน
สามารถจัดการขยะด้วยตนเองให้มากที่สุด
เพื่อลดการพึ่งพาการทำงานของเทศบาลฯ ให้เกิด
การหมุนเวียนการใช้งานและการแปรรูปขยะ
ให้มากกว่าเดิม พร้อมกระชับความร่วมมือจาก
เครือข่ายที่เข้มแข็งทั้งชุมชน หน่วยงานระดับอำเภอ
จังหวัด หน่วยงานศึกษาธิการ โรงพยาบาล วัด
และเทศบาลฯ เพื่อรวมพลังและเสริมสร้างความรู้
พร้อมขยายผลสู่วงกว้างนั่นเอง

METAVVERSE

เมื่อจักรวาลเปลี่ยนเป็นห้องเรียน

เรื่อง ปรีดา ชัยนาจิต

Metaverse สามารถเปลี่ยนโล
การศึกษาจากการเรียนในห้องเรียน
แบบที่เราคุ้นเคยไปสู่การทำให้
ร่างกายมนุษย์ อารยธรรมโบราณ
ไปจนถึงจักรวาล กลายเป็น
โลกแห่งการเรียนรู้ที่ไม่มีที่สิ้นสุด

Metaverse หรือโลกดิจิทัลเสมือนจริง
กลายเป็นคำอุบัติใหม่ที่ทุกวงการ
ต่างให้ความสนใจ ไม่ว่าจะเป็น
การค้าขายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
การเงินการธนาคาร การแพทย์ ความบันเทิง
การพบปะทางสังคมรูปแบบใหม่ อุตสาหกรรม
ไม่เว้นแม้แต่ด้านการศึกษา หลังจาก Facebook
ประกาศเปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น Meta เพื่อกำหนด
ทิศทางขององค์กรในการผลักดัน Metaverse
ให้เป็นแพลตฟอร์มแห่งอนาคต หรือพัฒนาการ
ถัดไปของอินเทอร์เน็ต

โลกเสมือนจริงมีศักยภาพที่จะมีอิทธิพล
อย่างมีนัยสำคัญต่อภาคการศึกษาอย่างมาก เช่น
ห้องเรียนอาจเป็นภาพฉายบริเวณซุ้มโลกเหนือ
อันหนาวเหน็บ อารยธรรมโรมหลายร้อยปีก่อน
เครื่องชนอนุภาคแฮดรอนขนาดใหญ่ (Large
Hadron Collider) หรือแม้กระทั่งต้นกำเนิด
ของจักรวาลและระบบสุริยะของเราอาจกลายเป็น
ห้องเรียนที่น่าตื่นตาตื่นใจเหมือนอยู่ในอวกาศ
ได้เช่นกัน ดังนั้น ทุกสิ่งทุกอย่างตั้งแต่ท้องฟ้า
ยามค่ำคืนไปจนถึงรถแข่ง ล้วนเป็นโอกาส
ในการศึกษาเรียนรู้ทั้งสิ้น

นับตั้งแต่ช่วงต้นปี 2021 นักเรียนร้อยละ 91
ทั่วโลกได้รับผลกระทบจากโรคระบาด ส่งผลให้
การเรียนหยุดชะงัก และต้องปรับตัวเข้ากับ
การเรียนทางไกลและการใช้เทคโนโลยีใหม่
อย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้ ในปัจจุบันการเข้าถึง
เทคโนโลยีจึงเป็นปัจจัยพื้นฐาน ไม่ใช่สิทธิพิเศษ
ของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอีกต่อไป หากผู้คนสามารถ
ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำหรับการ
การเรียนรู้ในช่วงวิกฤตโรคระบาดได้ เราสามารถ
เป็นผู้ล้ำสมัย (Early Adopter) ในการใช้งาน
Metaverse ได้ง่ายไม่ต่างกัน

คุณลักษณะข้างต้นถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ
ต่อภาคการศึกษา เนื่องจากก่อให้เกิดโอกาส
ในการเรียนรู้ที่ไม่มีขีดจำกัด อีกทั้งยังช่วยแก้ไข
ปัญหาความไม่เชื่อมโยงกันของรายวิชาต่างๆ
อันเนื่องมาจากหลักสูตรที่ไม่เท่าทันกับยุคสมัย
ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การเรียนการสอน
แบบสมจริง (Immersive Learning) ยังช่วย
ให้ครูผู้สอนสามารถผสมผสานศาสตร์แขนงต่างๆ

อย่างคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ที่แยกจากกัน เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แบบองค์รวมและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

ยกตัวอย่างเช่น ครูผู้สอนอาจแสดงภาพรถแข่งให้นักเรียนศึกษา จากนั้นพวกเขาสามารถสำรวจวิธีการประกอบรถแข่ง ความเร็วที่รถสามารถทำได้ ไปจนถึงอุณหภูมิและความเร็วที่ยางสามารถรองรับได้ เมื่อนำเอาสถานการณ์ในชีวิตความเป็นจริงเข้ามา ทฤษฎีต่างๆ ย่อมมีความหมายและความเกี่ยวข้องที่เปลี่ยนไป ส่งผลให้ครูผู้สอนสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีเข้ากับภาคปฏิบัติ เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดความแตกต่างออกไป

หากข้อมูลข้างต้นยังฟังดูฝันเฟื่องเกินไป ในสหราชอาณาจักร Bradfield College โรงเรียนเอกชนได้นำเอาการเรียนการสอนแบบเสมือนจริงเข้ามาใช้ในบทเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์และวิทยาศาสตร์แล้ว ช่วยให้นักเรียนสัมผัสวิชาเหล่านี้ในรูปแบบใหม่ ดังนั้น ในเมื่อพัฒนาการของ Metaverse อยู่ใกล้แค่เอื้อม ประเด็นสำคัญจึงอยู่ที่การประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลายและความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี

ถึงแม้ผลลัพธ์ในเบื้องต้นจากนักเรียน Bradfield College ยังไม่ชัดเจนนัก แต่การศึกษาที่กินเวลายาวนานกว่าในห้องเรียนที่จินพบว่า VR มีผลกระทบอย่างมากต่อผลการทดสอบ โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนผ่าน VR เสมือนจริง มักทำคะแนนได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนในรูปแบบดังกล่าว

นอกจากนี้ ในปี 2021 Roblox บริษัทผู้พัฒนาเกมได้ประกาศเจตจำนงที่จะให้เงินทุนก้อนใหม่รวม 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อสนับสนุนการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แบบออนไลน์ที่ใช้ประโยชน์จากจุดเด่นของแพลตฟอร์มบริษัทที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานเรียนรู้ สำรวจ และเข้าถึงคมในโลกเสมือนจริงที่มีพัฒนาการอย่างไม่สิ้นสุด เพื่อขยายตลาดเข้ามายังบรรดาโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (K-12) ซึ่งเทียบเท่าตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในไทย

ในบริบทของการศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอนเป็นจุดที่มีปัญหามาช้านาน เนื่องจากไม่สามารถไล่ตามโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องได้ทัน

จากจินตนาการ

Neal Stephenson นักเขียนนิยายวิทยาศาสตร์เป็นผู้คิดคำศัพท์ Metaverse ขึ้นมาในปี 1992 โดยจินตนาการถึงโลกที่สามารถเข้าถึงผ่านเทคโนโลยีความจริงเสมือน (Virtual Reality) และความจริงเสริม (Augmented Reality) ปัจจุบันแนวคิดนี้ไม่ใช่เพียงนิยายอีกต่อไป Metaverse จะไม่ใช่เพียงพื้นที่เสมือนจริงที่ครอบคลุมอย่างกว้างขวาง แต่ยังทำให้องค์ประกอบของโลกดิจิทัลสามารถแสดงผลซ้อนทับโลกความเป็นจริงผ่านอุปกรณ์สวมศีรษะหรือแว่นตาดิจิทัลอีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ Metaverse จะมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้หลักสูตรการเรียนมีประโยชน์และเท่าทันสถานการณ์ เนื่องจากเอื้อให้การวิเคราะห์สดใหม่โดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ทุกที่ในโลกแห่งความเป็นจริง เช่น เรามองดูท้องฟ้ายามค่ำคืน และมี Neil deGrasse Tyson นักฟิสิกส์ดาราศาสตร์มาอธิบายโครงสร้างของทางช้างเผือกให้เราฟังเมื่อเป็นเช่นนั้น ความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถเกิดขึ้นได้จากทุกหนทุกแห่ง ไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียนและห้องเรียนเท่านั้น

สิ่งที่ล้ำสมัยไม่ได้มีเพียงแต่วิธีการเรียนรู้ของเราเท่านั้น แต่ยังรวมถึงวิธีการประเมินด้วย เนื่องจากการสอบข้อเขียนไม่ได้ช่วยให้ได้มาและแสดงถึงทักษะภาคปฏิบัติที่จำเป็นสำหรับการเรียนสายอาชีพต่าง ๆ ดังนั้น ลองคิดว่าเราจะดีกว่าเพียงใดหากนักเรียนหรือแพทย์ฝึกหัดได้รับประสบการณ์แบบเสมือนจริง หรือการผ่าตัดโดยไม่สัมผัสผลกระทบและเกิดอันตรายเช่นในโลกแห่งความเป็นจริง ดังนั้น วิทยาศาสตร์ได้แสดงให้เห็นแล้วว่า การเรียนรู้จากการลงมือทำย่อมดีกว่าการท่องจำทุกครั้งไป

ประสบการณ์การเรียนรู้มักมีประสิทธิภาพมากที่สุดเมื่อเนื้อหาการเรียนนั้นสนุกสนาน อนาคตของภาคการศึกษา คือ การทำให้การเรียนอยู่ในรูปแบบการเล่นเกม จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ Metaverse เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการนำมาใช้ในห้องเรียน

ประโยชน์สำคัญประการหนึ่งของการเรียนรู้ใน Metaverse คือ ช่วยทำให้การเรียนรู้เป็นเหมือนการเล่นเกม (Gamification) หรืออีกนัยหนึ่ง ส่งเสริมการทำงานร่วมกันและมุ่งเน้นการทำงานให้ลุล่วงของ Metaverse เปิดโอกาสให้เด็ก ๆ อยู่ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ไปโดยปริยายแบบที่พวกเขาไม่รู้ตัว ซึ่งเป็นสิ่งที่การศึกษาต้องการมาโดยตลอด

งานวิจัยทางวิทยาศาสตร์หลายงานแสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์การเรียนรู้มักมีประสิทธิภาพมากที่สุดเมื่อเนื้อหาการเรียนนั้นสนุกสนาน อนาคตของภาคการศึกษา คือ การทำให้การเรียนอยู่ในรูปแบบการเล่นเกม จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ Metaverse เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการนำมาใช้ในห้องเรียน

Metaverse เป็นความก้าวหน้าอีกก้าวหนึ่งของอินเทอร์เน็ต ซึ่งเคยทำให้องค์ความรู้ทั้งหมดของมวลมนุษยชาติอยู่ใกล้เพียงปลายนิ้ว ดังนั้น Metaverse อาจสร้างคุณประโยชน์ที่มากมายยิ่งกว่าสำหรับนักเรียนยุคต่อไป หากระบบการศึกษาเอื้อให้เกิดการนำมาใช้งานอย่างทั่วถึงและมีการใช้อย่างเหมาะสม 🌐

อ้างอิง

- <https://www.scmp.com/comment/opinion/article/3160672/how-metaverse-can-help-students-and-teachers-adapt-post-pandemic>
- <https://www.edweek.org/teaching-learning/teaching-in-the-metaverse-roblox-looks-to-make-it-a-reality/2021/11>
- <https://www.cambridge.org/elt/blog/2021/11/15/metaverse-educational-potential/>

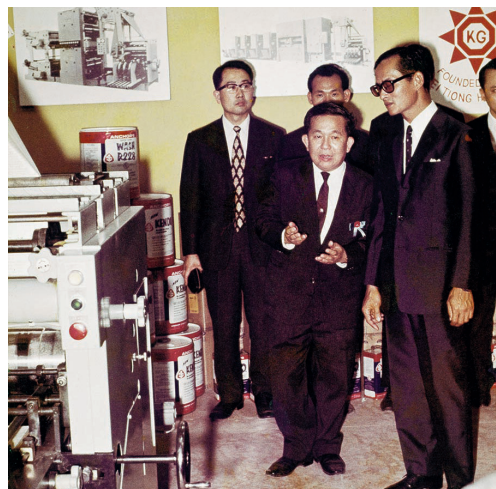

วิวัฒนาการที่ผ่านมา...

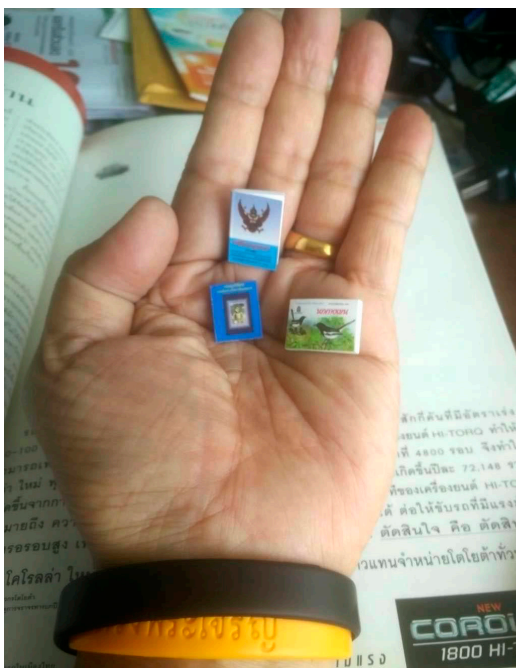
สู่ชุดความคิดที่ผลิตให้ครูไทย

เขียนที่ บ้านนาหินลาด เขียงเขาใหญ่, นครนายก

ตั้งแต่ครูสถาปนาปรับเปลี่ยนนาระการตีพิมพ์ โรงพิมพ์สมัยก่อนใช้เครื่องเรียงตัวอักษร ด้วยมือ เป็นกรอบเท่าหน้ากระดาษที่พิมพ์ ทาบด้วยหมึก แล้วพลิกแผ่นตัวพิมพ์กลับ ลงมาทับ (ตี) บนกระดาษ ตัวแบบเรียงอักษร ที่กลับหัวเมื่อตีบนกระดาษก็กลายเป็น ข้อความปกติ แทนพิมพ์แบบนี้คนโรงพิมพ์ ของครูสภาที่วัดสังเวช บางลำพู สมัยก่อน เขาเรียกว่า แทนพิมพ์ “จับแกระ”

ต่อมา มีการวิวัฒนาการพิมพ์ ซึ่งโรงพิมพ์ **องค์การคำของครูสภา** ได้พัฒนาก้าวหน้ากระทั่งเป็นโรงพิมพ์ที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียอาคเนย์ และสามารถพิมพ์หนังสือเล่มเล็กที่สุดในโลกได้...

แต่... วันนี้ เมื่อโลกและกลไกการสื่อสารเปลี่ยนไปด้วยระบบ Digital ที่พัฒนา Application ที่สื่อได้หลากหลายไร้ขีดจำกัดด้วยโทรศัพท์มือถือ Smart Phone ขนาดเท่าฝ่ามือเพียงเครื่องเดียว... ทุกสิ่งทุกอย่างที่เคยยิ่งใหญ่ในอดีตก็หมดสภาพโดยพลัน... วันนี้โรงพิมพ์ครูสภา ยักษ์ใหญ่วงการพิมพ์ในอดีต จึงกลายเป็น “เรือนร่าง” ที่ไร้ทางเดินอีกต่อไป

“วิทยากรย์” ซึ่งมี “ชาตะ” มาตั้งแต่พุทธศักราช 2443 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ สื่อสิ่งพิมพ์แห่งวิชาชีพครูก็มีชะตากรรมไม่ต่างกัน นั่นคือ เกิดมาจากแบ่แทนพิมพ์แบบโบราณค่อยๆ พัฒนารูปลักษณ์ มีสีสัน รูปโฉมที่ทันสมัยไปตามยุค ด้วยแทนพิมพ์ที่ยิ่งใหญ่...

แล้วก็เสื่อมถอยลงตามกาลเวลา “วิทยากรย์” ประจวบเจียนชัย ทางวิชาชีพครูที่ละลายแห่งแห่งตน เพื่อเปล่งแสงสาดส่องสังคมไทยมานานถึง 122 ปี

จากเริ่มต้นจัดพิมพ์ 15 วันต่อครั้ง อีกหลายสิบปีต่อมาก็ผลิตออกมาเดือนละครึ่ง...

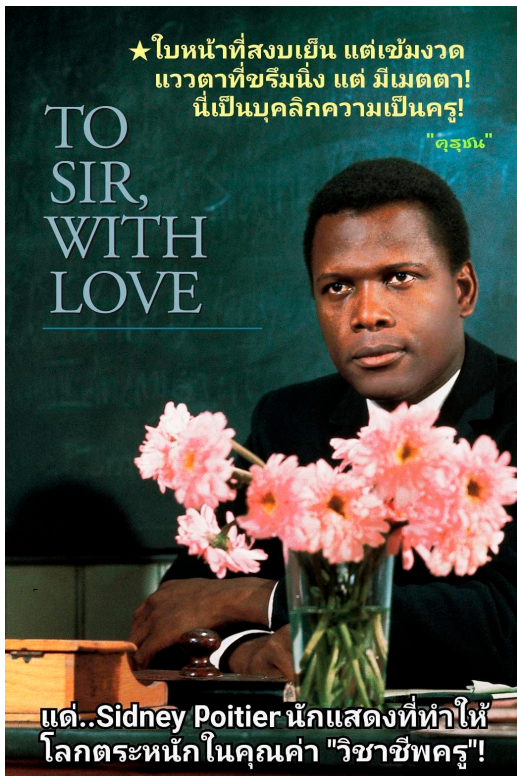
บัดนี้... ผมไม่รู้ว่แห่งเทียนหดสั้นเหลือเท่าไร และแสงโรยราเพียงใด สาดส่องได้ไกลแค่ไหน!??

เพราะวารสารวิทยากรย์ผลิตปีละสองครั้ง ด้วยลมหายใจวรายริน!!!

“ย่าสามกรอบ” ที่สถิตอยู่กัับวิทยากรย์มาเกือบจะสามสิบปี ก็กรอบเต็มทีแล้วเช่นกัน

แต่... โชคดีที่ผมได้สร้าง “ชุดความคิด”
ไว้มากพอที่จะนำเสนอได้โดยไม่ติดขัด และมอบให้
เป็นสื่อคิดประกอบการเรียน-การสอนได้ไว้เป็น
วิทยะสาธณาดังนี้...

1.
-----★ “ครูชน” ★-----
แห่ง HOLLYWOOD!

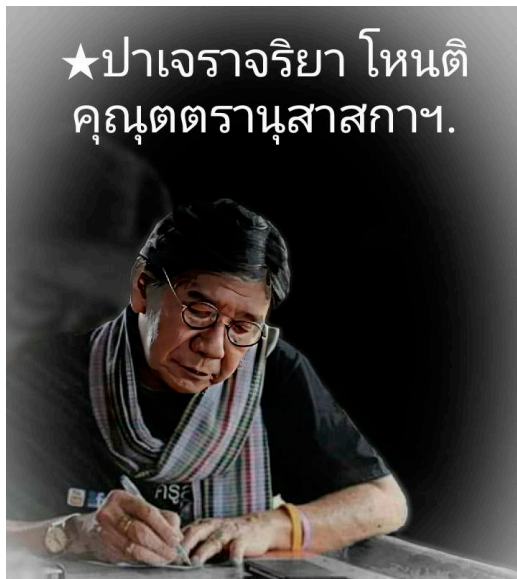
แต่..Sidney Poitier นักแสดงที่ทำให้
โลกตระหนักในคุณค่า "วิชาชีพครู"!

เมื่อปี 2510 ภาพยนตร์เล็กๆ ชื่อ “To Sir,
With Love” ได้สร้างผลสะท้อนต่อสังคมและโลก
ด้วยเนื้อหาคุณค่าแห่ง “วิชาชีพครู!”

ผมเชื่อว่า เรื่องนี้มีอิทธิพลต่อจิตวิญญาณ
วิชาชีพครูในยุคนั้น และตรึงใจ トラบกระทั่งถึงวันนี้
ทำให้สังคมซาบซึ้ง พระคุณครู!

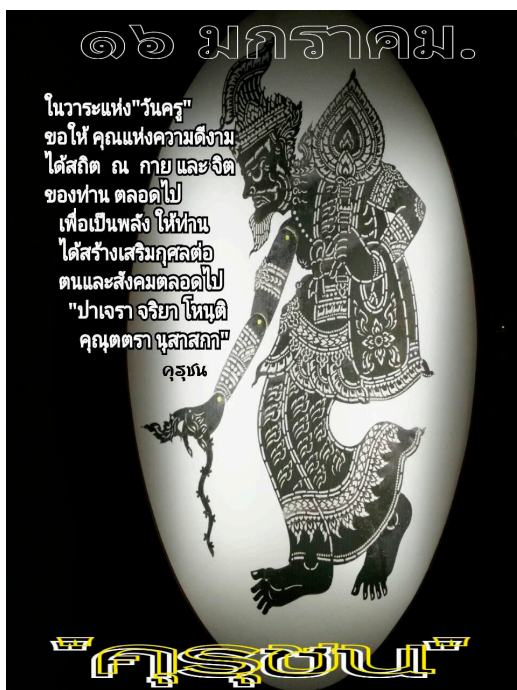

2. -----★ “ตำนานวันครู” ★-----

๑ เริ่มจากปี 2499 ที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ปรารภถึงเรื่อง... ความสำคัญของ... “ครู” “วิชาชีพครู” ว่าทุกคนต่างมีครู อีกทั้งวิชาชีพนี้มีความสำคัญต่อบ้านเมือง ควรกำหนดให้มี “วันครูแห่งชาติ” เพื่อให้สังคมรำลึกถึงบูรพาจารย์ตลอดไป

วันที่ 16 มกราคม 2500 จึงเกิดกิจกรรม “วันครู” ครั้งแรก

ร่องรอย ตำนานวิชาชีพครู จาก 65 ครั้งที่ผ่านมา ก่อให้เกิดจิตสำนึกต่อครูไทย... แคไหน?

กระทรวงศึกษาธิการเข้าใจพลังครูที่ตราครุฑรำการศึกษาในทุกซอกสังคม เพียงใด?

ด้าน “การศึกษา” ในวันนี้ ท่านจะเสริม**ศรัทธา** การศึกษา หรือสร้างความ**สับสน**สู่สังคม โดยให้**ครู** เป็นผู้รับบาปต่อไป

“วันครู” คงมีอาจรีนเริง... หากวันพรุ่งนี้สถานภาพครูยังสับสน! กระทรวงยังเป็นวังวน! เยาวชนก็ยอมไร้ทิศทาง!

วันนี้ “**ครูชน**” ไม่บินคืนคอน ณ ครุฑภา แต่จะขอนำ “**ปจฺฉา**” มามอบให้นายกรัฐมนตรี! ฯ๑-

3. “หน่วง!?”

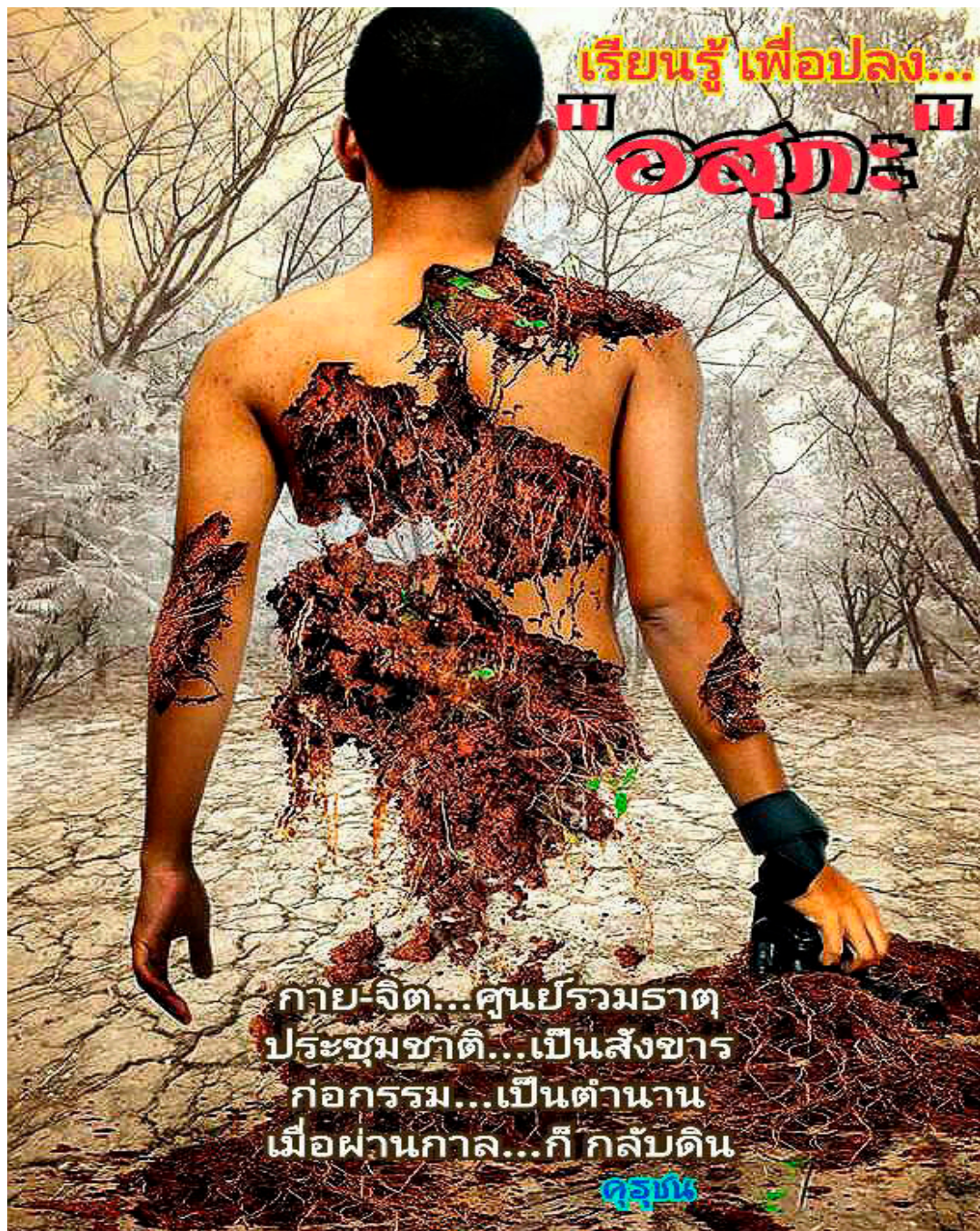

★ ขอบคุณ “**ชีวิต**” ที่ทำให้เราพบกันอีกวันไม่ว่าจะ “ชอบ” หรือ “ชัง” ก็ร่วมกรรมกันไป!

ดูไม่ยาก สำหรับ “คน” ที่อ้าง**หลักการ**ไม่ว่าจะอ้าง ศาสนา ประชาธิปไตย หรือปรัชญาใดไม่นานสังคมก็จะเห็น**ค่างลง** และพฤติกรรมนั้นเพื่อสิ่งใด?

สังคม Social Media ทุกวันนี้ ข้อดี คือ รู้มาก รวดเร็ว ข้อด้อย คือ โอกาสคิดตรองน้อยลง คนจึงแยกผิด-ถูก ชั่ว-ดี ไม่กระจ่าง **มัจฉาทิฐิ**จึงท่วมสังคมในวันนี้

“เรา” อาจเห็นผิดก็ได้... แต่หาก**น้อมรับฟัง**ไม่ตันทุ้งด้วยประโยชน์แฝง ยังพอคบหาได้ นับเป็น “**วิญญูชน**” เต็มภาคภูมิ. ฯ๑-

4.

★โอ้วว่า กายาเรา ก็เท่านี้

๑ เห็นรูปนี้แล้วสะดุดตาไหม

ผมไม่คาดหวังหรอกนะครับว่า จะให้ใครบรรลุ มรรคผลใดๆ เพียงหวังให้เราได้มีสติกันบ้าง ในยามที่มวลมนุษย์กำลังหลง ลุ่มหลง ในอายตนะ ในชีวิต ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส

แถมยังมีโลกเสมือนจริงเกิดทับซ้อนให้เรา สับสนกันมากขึ้น

วันนี้เราทะเลาะกันง่ายโดยไม่ต้องรู้จัก หรือ เห็นหน้าต่อกันได้โดยไม่ต้องฟังเหตุฟังผล สนใจกัน เพียงรูปที่โพสต์แชร์

ด้วยเหตุนี้ จึงไม่ง่ายเลยที่เราท่านทั้งหลาย จะปรับเปลี่ยน สงเคราะห์ ด้วยเมตตาต่อกัน!

กุมภาพันธ์ ปีนี้ รู้สึกมั้ยครับว่า... สัมผัสถึง ฤกษ์... รู้สึกถึงผลบุญ... และอบอุ่นด้วยไอรัก.. จากปรากฏการณ์วัน **Valentine...** และ วัน **มาฆบูชา...** อันหมายถึง **“รัก เมตตา เสียสละ”...**

แต่... แม้สภาวะจะเป็นมงคลสักปานใดก็ตาม หาก**จิตขุ่นมัว** ปนเปื้อนด้วย**อกุศล**... โอกาสที่เราจะพบกับความ **“ช่วย”** ก็ย่อมมีอยู่เสมอ!

ผมมีความเชื่อว่า... ทุกสรรพสิ่ง และทุกปรากฏการณ์มีสองด้านให้เราพิจารณาเพื่อการดำรงชีวิต อันรอบคอบ.๗๑-

5. ★“กรวดน้ำ” อย่า “คว่ำขัน”

แท้จริงแล้ว... ทุกวันนี้ “เรา” ท่านทั้งหลาย เดินเฉียดกราย เกิด, แก่, เจ็บ, ตาย ตลอดเวลา แต่ “มนุษย์” ไม่ค่อยตระหนัก

เพราะ... เรามัก**ดีใจ** เมื่อเห็น “การเกิด” แต่มองไม่เห็น **“ทุกข์”** และเสียใจ เมื่อพบ **“ความตาย”** ไม่ปล่อยวางกับการสิ้นกรรม

ภาพและบทกวีนี้ ผมไม่มีเจตนาให้ท่าน มีความเชื่อใดๆ แต่ให้ตระหนักใน **“สภาวะธรรม”** ซึ่งก็คือ ความเป็น**ธรรมชาติ**

เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว... ในเวลา **“ชั่วครา”** ที่เรามาอาศัยโลกนี้ตามกาล อันสั้น-ยาวที่ต่างกัน ตามเวลาที่เรา มีนั้น... ได้โปรดแผ่ **“เมตตา-กรุณา”** ต่อกันเถิด

ผม มิใช่คนดีนักหรอก ที่จะบอกธรรมให้ใคร แต่พอมีดี-ชั่วที่กำกวม เหมือนลูกครึ่งแบบ **“เทพอสูร”** ก็พอได้แล้วละ.๗๑- ☸

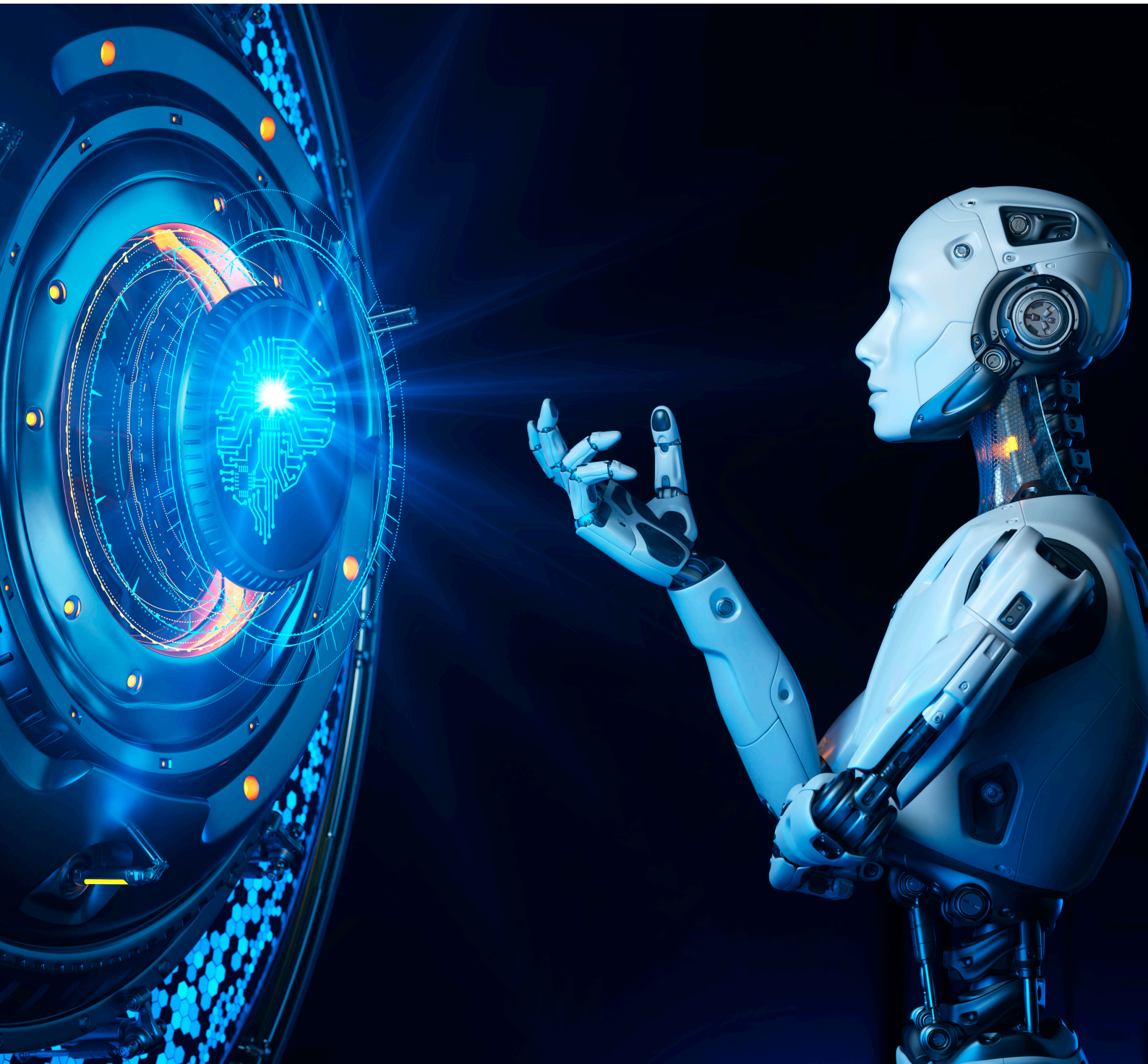
HOTLINE – สายตรง

นิพพาน ปรัม สุข

THAI STUDENTS WIN

‘เด็กไทยไม่แพ้ชาติใด’ คว้ารางวัล

IN THE 8TH WRO® 2021

หุ่นยนต์โลก 2021

“ภูมิใจที่ได้ทำเต็มที่ สู้จนวินาที
สุดท้าย และทำให้ชื่อประเทศไทย
ภาพธงชาติไทยปรากฏขึ้น
ในเวทีโลกครั้งนี้” น้ำเสียงยินดี
จาก 3 เด็กไทย... ผู้ไม่ยอมแพ้

เรื่อง กฤษณา กาญจนเพ็ญ

เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2564 น.ส.รัชดา ธนาดิเรก
รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเปิดเผยว่า
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
ได้กล่าวชื่นชมผลการแข่งขันหุ่นยนต์ระดับโลก
World Robot Olympiad 2021 (WRO 2021)
รอบนานาชาติ ในประเภทรุ่นอายุไม่เกิน 12 ปี
(รุ่น Elementary) ซึ่งทีม K.P.Y. Panya Robot
ตัวแทนแชมป์จากประเทศไทยสามารถคว้ารางวัล
อันดับที่ 8 มาครองได้สำเร็จ จาก 65 ประเทศ
ที่เข้าร่วมการแข่งขัน รวมแล้วกว่า 200 ทีมทั่วโลก
โดยการแข่งขันในครั้งนี้ได้จัดขึ้นในรูปแบบออนไลน์
เมื่อวันที่ 18 - 21 พฤศจิกายน 2564 ที่ผ่านมา

แม้ในรอบแรกจะมีคะแนนตามหลังคู่แข่ง
อยู่มากแต่เด็กไทยไม่ยอมแพ้ สู้สู้จนได้รับรางวัล
อันดับที่ 8 สามารถนำธงชาติไทยไปปรากฏ
ในเวทีโลกได้อย่างสง่างาม

เด็กไทยผู้ไม่ยอมแพ้

สมาชิกในทีม K.P.Y. Panya Robot ประกอบ
ไปด้วย ด.ญ.ลลันญดา ซาญจิตรเลขา (น้องยิหาวา)
อายุ 10 ปี จากโรงเรียนอานวยศิลป์ ด.ชนพรุจ
ฉันทสกุลเดช (น้องกานต์) อายุ 11 ปี จากโรงเรียน
เทพคริสเตียนวิทยาลัย และ ด.ช.ธนกฤต
มยุรฤทธิ์ภิบาล (น้องพอเพียง) อายุ 12 ปี จาก
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

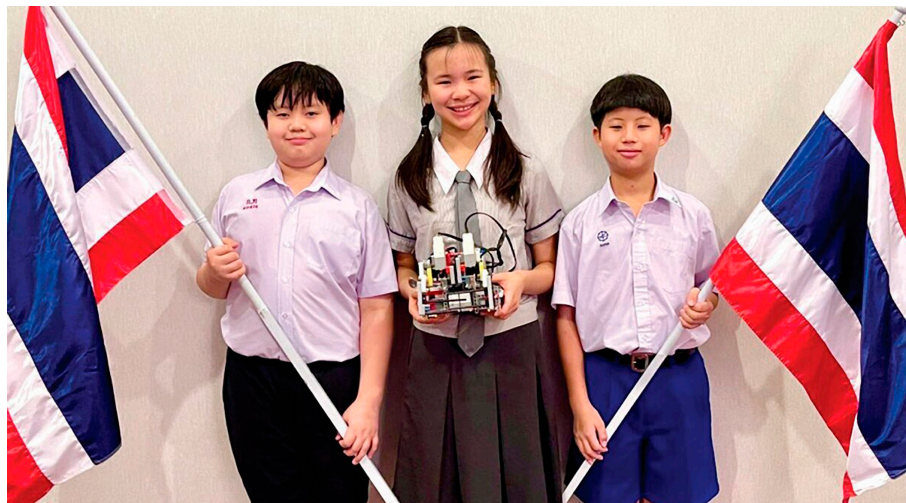
ประธานมิตร (ฝ่ายประถม) ซึ่งเด็กๆ ทั้งสามได้บอกเล่าถึงความรู้สึกและบรรยากาศในการแข่งขันไว้ว่า

“ตื่นเต้นมาก ตอนประกาศผลรางวัลการแข่งขันครั้งนี้มีรางวัลให้เพียง 8 อันดับแรก วันแรกแม้จะทำได้คะแนนเต็มแต่เวลาห่างจากคู่แข่งอยู่มากไม่มั่นใจว่าจะทำผลงานแซงคู่แข่งขึ้นมาได้ไหมเนื่องจากการแข่งขันแบบออนไลน์ เราจะไม่เห็นคู่แข่งทีมอื่นเลย เราต้องสู้กับตัวเอง สู้ให้ดีที่สุดผลงานวันที่สองเราทำคะแนนได้เต็มและทำเวลาเป็นอันดับ 2 ต่างจากที่ 1 เพียง 1 วินาที ทำให้ผลงานรวมสองวันทีมเราแซงขึ้นมาเป็นอันดับ 8 ภูมิใจที่ได้ทำเต็มที่ สู้จนวินาทีสุดท้าย และทำให้ชื่อประเทศไทย ภาพธงชาติไทย ปรากฏขึ้นบนเวทีโลกครั้งนี้”

รู้จัก WRO 2021

การแข่งขัน World Robot Olympiad (WRO®) หรือการแข่งขันโอลิมปิกหุ่นยนต์นี้เป็นการแข่งขันหุ่นยนต์ระดับโลกสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 8 - 19 ปี ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยองค์กรไม่แสวงหากำไรของสหรัฐอเมริกาที่มีชื่อว่า World Robot Olympiad™ Association มีประเทศสิงคโปร์และอีก 12 ประเทศ หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน และมีสมาชิกจาก 85 ประเทศส่งตัวแทนเข้าร่วม รายการนี้จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี 2004 โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการศึกษาด้านหุ่นยนต์ให้แก่เด็กและเยาวชนทั่วโลก

ในการแข่งขันจะแบ่งออกเป็น 4 รุ่น ได้แก่ รุ่น Regular (ทั่วไป) รุ่น Elementary (อายุไม่เกิน 12 ปี) รุ่น Junior (อายุไม่เกิน 15 ปี) และรุ่น Senior (อายุไม่เกิน 19 ปี) ซึ่งแต่ละประเทศจะคัดเลือกทีมที่เป็นตัวแทนทีมชาติในแต่ละรุ่นเพื่อส่งเข้าแข่งขันในระดับนานาชาติ และเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 นั้น ทางผู้จัดจึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการแข่งขันให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ (WRO® 2021: World Robot Olympiad

International 2021 Online) โดยมีธีมการแข่งขันในครั้งนี้ คือ 'PowerBots - พลังงานแห่งอนาคต'

นอกจากทีม K.P.Y. Panya Robot จะได้รับรางวัลอันดับ 8 แล้ว ยังมีนักเรียนไทยที่ได้เข้าร่วมแข่งขันในรุ่นอื่นๆ ได้แก่ ทีม PanyaRoBot จากสถาบัน Panya Robot ได้ลำดับที่ 12 จาก 51 ทีม ในรุ่น Junior และทีม ACL Full System V1 จากโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง ได้ลำดับที่ 14 จาก 50 ทีม ในรุ่น Senior อีกด้วย

คุณแม่ชุตินา เลิศทรัพย์ถาวร (คุณแม่ของน้องพอเพียง) ตัวแทนทีม K.P.Y. PanyaRobot เล่าถึง WRO ว่า “มันไม่ใช่แค่ฝึกแค่ซ้อม แค่อ้อม มันเป็นกิจกรรมดี ที่นอกจากจะได้พัฒนาความสามารถแล้ว เขายังได้มิตรภาพ ได้เพื่อน ได้ออกกำลังกาย มันได้ไปหมดทุกอย่าง เราได้เห็นพัฒนาการแบบก้าวกระโดดของเขาเลย เขาได้ฝึกแก้ปัญหาเฉพาะหน้า รู้จักทำงานเป็นทีม ได้ฝึกความรับผิดชอบ ความอดทน การมีสติ ควบคุมสติ”

ประเทศไทยมีความต้องการบุคลากรด้านหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติอย่างมาก โดยตลาดหุ่นยนต์ในประเทศเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมไทย เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันในระดับโลก

อนาคต Robotics ในไทย

จากความสามารถของเด็กๆ ในครั้งนี้ รองโฆษกฯ กล่าวว่า นายกรัฐมนตรีรู้สึกยินดีที่ เด็กไทยสามารถนำความรู้และทักษะมาพัฒนาต่อยอด โดยเฉพาะในประเด็นใหม่ๆ เช่น ความรู้ด้านหุ่นยนต์ (Robotics) ซึ่งเป็นความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เป็นปัจจัยสำคัญของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งรัฐบาลจะมุ่งเน้นในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและก้าวทันความเปลี่ยนแปลงไปของโลก อาทิ การริเริ่มการเรียนรูแบบหุ่นยนต์ศึกษาและสะเต็มศึกษา STEM Robotics ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา โดยได้ดำเนินการในหลายโรงเรียนที่มีความพร้อมแล้ว และมีกิจกรรมการเรียนการสอนหุ่นยนต์ศึกษาอย่างต่อเนื่องจนถึงชั้นอุดมศึกษา

“ประเทศไทยมีความต้องการบุคลากรด้านหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติอย่างมาก โดยตลาดหุ่นยนต์ในประเทศเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมไทยเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันได้ในระดับโลก ลดต้นทุนและเพิ่มกำไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมในพื้นที่ EEC ซึ่งรัฐบาลได้ร่วมมือกับสถาบันการศึกษา สมาคม และภาคเอกชนหลายแห่ง สนับสนุนการพัฒนาาระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต ขณะนี้มีศูนย์วิจัยและพัฒนาและศูนย์ฝึกอบรมบุคลากร อาทิ สถาบันวิทยาการหุ่นยนต์ภาคสนาม (FIBO) สมาคมวิชาการหุ่นยนต์ไทย (TRS) สมาคมผู้ประกอบการระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ไทย (TARA) ที่จะช่วยสร้างบุคลากรและผลักดันอุตสาหกรรมหุ่นยนต์ไทยให้ก้าวหน้าและเติบโตไปในอนาคต” น.ส.รัชดา กล่าวทิ้งท้าย

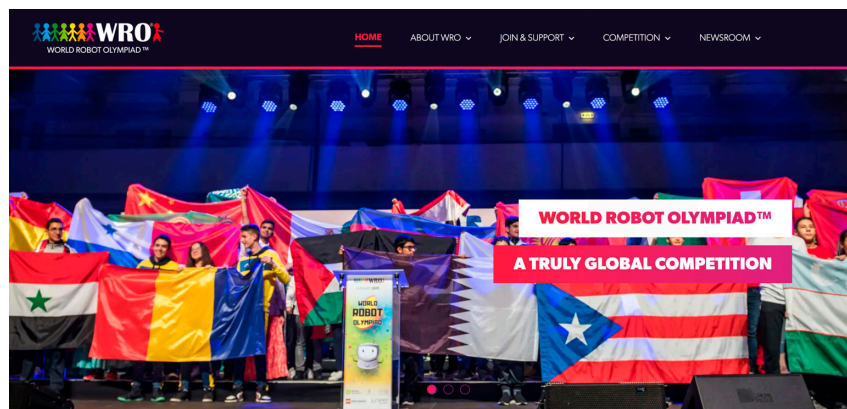
“WRO ช่วยสร้างพัฒนาการให้แก่ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เด็กๆ ได้ลงมือทำด้วยตัวเอง โดยที่ไม่ได้ขอยุ่ข้างๆ เคล็ดลับ คือ ต้องมีเวลาซ้อม ต้องใช้เวลาอยู่กับมันค่อนข้างเยอะ น้องๆ กลุ่มนี้ใช้เวลาซ้อมสัปดาห์ละ 4 - 5 วัน วันละ 3 ชั่วโมง

เป็นอย่างน้อยในช่วงหลังเลิกเรียน ซึ่งเด็กไทยแต่ละทีมเก่งมาก ถ้าผ่านระดับประเทศไทยไปได้ ผมว่าระดับโลกก็ไม่ยากแล้ว” ครูปัญญา สนธิธรรม หรือครูปอนด์ ผู้ควบคุมทีม K.P.Y. PanyaRobot และ ทีม PanyaRobot ตอกย้ำถึงความสามารถของเด็กและเยาวชนไทย... ที่หากตั้งใจ ย่อมไม่แพ้ชาติใดในโลก

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ Facebook WRO ประเทศไทย และ Wrothailandclub <https://th-th.facebook.com/wroclub/>

อ้างอิง

- World Robot Olympiad™ Association
<https://www.wro2021.org/> และ <https://wro-association.org/>
- WRO ประเทศไทย
<https://th-th.facebook.com/wroclub/>
- มติชนออนไลน์
https://www.matichon.co.th/politics/news_3069781
- สำนักข่าวไทย
<https://www.mcot.net/view/cp4iyBcU>

A TRULY GLOBAL ROBOTICS COMPETITION DEDICATED TO SCIENCE, TECHNOLOGY AND EDUCATION

Our mission is to help young people develop their creativity and problem-solving skills in a fun and engaging way. We do this by organizing robotics competitions in four different categories for students aged 8-19 years.

World Robot Olympiad™ Association is an independent non-profit organization. All revenue from sponsorships and fees is invested in support of our mission, which is to promote robotics in STEM education worldwide.

WRO® tournaments are organized in over 85 countries worldwide.

พัฒนาคณพันธ์ R ให้เป็นทฤษฎีมือทอง เพื่อไปสร้างชาติ

การเพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูงส่งผลต่อดัชนีด้านทุนมนุษย์ของไทย
จะช่วยผลักดันให้ประเทศหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางได้

การผลิตและพัฒนากำลังคนให้มี
ศักยภาพและมีความพร้อมสู่โลกของ
ตลาดงาน นับเป็นงานที่มีความสำคัญ
ต่อการสร้างทุนมนุษย์เพื่อไปพัฒนา
ประเทศในภาพรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนา
กำลังคนให้มีคุณภาพที่ดีพร้อมรอบด้าน หรือการจะ
นำไปสู่ความเป็นเลิศได้นั้น ก็ยังมีความท้าทาย

ต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่โดยตรง อย่างสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จะวางแผนงาน
โครงการ และจัดลำดับความสำคัญในการปฏิบัติ
ภารกิจ “อาชีวะสร้างชาติ” ให้ยึดโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ
ของรัฐบาลและนโยบายจุดเน้นของกระทรวง
ศึกษาธิการให้เกิดขึ้นจริงได้อย่างไร

เป็นคำถามที่อาจจะมิได้หลายคำตอบ แต่เป้าหมายปลายทางไปสู่จุดเดียวกัน คือการเพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูงที่จะส่งผลต่อดัชนีด้านทุนมนุษย์ของไทยที่สูงขึ้นจากระดับปานกลาง เพื่อผลักดันให้ประเทศหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางได้ (ข้อมูลจาก Future of Jobs Report 2020 หรือ WEF และ Global Competitiveness Index 4.0 หรือ CGI) และเติมเต็มคนที่มีทักษะสายวิชาชีพ (ดัชนี Vocational and Technical Skill-GTCI) เข้าสู่ตลาดแรงงาน เพื่อเลื่อนอันดับของไทยให้ดีขึ้น จากเดิมอยู่ที่อันดับ 89 จาก 119 ประเทศ

ดังนั้น ในภาคของการอาชีวศึกษาจึงเข้ามา มีบทบาทในการช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาแบบองค์รวม โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ปีงบประมาณ 2565 ผ่านศูนย์พัฒนาอาชีพ และการเป็นผู้ประกอบการ (Career & Entrepreneurship Center: CEC) เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพด้านอุตสาหกรรม และการบริการ เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีศักยภาพ ตรงตามความต้องการของตลาดงานและสอดคล้อง กับความท้าทายของโลกยุค Digital Disruption สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจาก นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ ด้วยการเติมเต็ม ช่องว่างระหว่างทักษะ (Fulfill Skill Gaps) ให้กับคลื่นลูกใหญ่ต่อตลาดแรงงานไทย ตั้งแต่ 1) เร่งปรับยกระดับทักษะแรงงาน (Up Skill) เพื่อตอบสนองต่อจำนวนคนทำงานที่จะน้อยลง ในอนาคต ให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น รวมทั้ง การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ที่ปัจจุบันมีแรงงานไทย

ในภาคของการอาชีวศึกษาจึงเข้ามา มีบทบาท ในการช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการ อาชีวศึกษาแบบองค์รวม เพื่อผลิตและ พัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีศักยภาพ ตรงตามความต้องการของตลาดงาน

อายุ 60 ปีขึ้นไปอยู่ในตลาดงานกว่า 4.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 12 ของจำนวนแรงงานทั้งหมด 2) การสร้างโอกาสทำอาชีพใหม่ๆ (New Skill) สำหรับแรงงานที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากโควิด 19 กว่า 4.7 ล้านคน และ 3) เร่งพัฒนาและต่อยอด ทักษะอาชีพและนวัตกรรม (Reskill) ที่ใช้ชุมชน เป็นฐานสำหรับกลุ่มแรงงานที่ย้ายกลับภูมิลำเนา

พร้อมทักษะที่มีความจำเป็นต่อคนไทย ในปี 2022 ประกอบด้วย 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะด้านนวัตกรรม (Analytical Thinking and Innovation) 2) ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Active learning and learning strategies) 3) ทักษะการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน (Complex Problem-Solving) 4) ทักษะการคิด เชิงวิพากษ์ (Critical Thinking and Analysis) 5) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และการริเริ่ม ทำสิ่งใหม่ (Creativity, Originality and Initiative) 6) ทักษะการเป็นผู้นำและอิทธิพล ทางสังคม (Leadership & Social Influence)

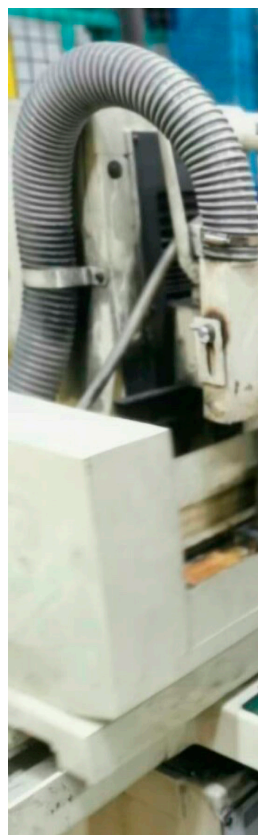
7) ทักษะการใช้ ดูแล และจัดการเทคโนโลยี (Technology Use, Monitoring and Control) 8) ทักษะในการออกแบบเขียนโปรแกรม (Technology Design & Programming) 9) ทักษะในการปรับตัวรับมือต่อปัญหา และอดทนต่อแรงกดดัน (Resilience, Stress Tolerance and Flexibility) และ 10) ทักษะการใช้เหตุผล ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการระดมความคิด (Reasoning, Problem Solving and Ideation)

นอกจากนี้ ยังมีโครงการพัฒนาสมรรถนะอาชีพ ในทักษะอนาคต (Future Skills) โดยสำนักงาน กศน. สำรวจความต้องการพร้อมจัดฝึกอบรม วิชาพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย และ สอศ. จัดฝึกอบรมวิชาชีพให้กับประชาชน ในหลักสูตร ที่สอดคล้องกับบริบทและความเชี่ยวชาญของ สถานศึกษาในสังกัด รวมทั้งสร้างความเข้มแข็ง ระบบความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการ ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา อย่างเข้มข้น รวมทั้งการเพิ่มศูนย์ทวิภาคีในพื้นที่ 15 แห่ง เพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผน Big Rock และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 13 พัฒนาหลักสูตรทวิภาคีร่วมกับ สถานประกอบการ พร้อมๆ กับการพัฒนาครู ในสถานศึกษาและครูฝึกในสถานประกอบการ และให้ครูตลอดจนบุคลากรอาชีวศึกษาสามารถใช้ และสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัย

การเพิ่มประสิทธิภาพแอปพลิเคชัน “ช่างพันธุ์ R อาชีวะซ่อมทั่วไทย” เพื่อยกระดับศูนย์ซ่อมสร้าง เพื่อชุมชน (Fix It Center) ตลอดจนพัฒนา หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบ คุณวุฒิแห่งชาติ การสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) และต่อยอดองค์ความรู้และ สมรรถนะใหม่ หรืออาชีพใหม่ การพัฒนาทักษะ วิชาชีพผู้เรียนอาชีวศึกษาผ่านการฝึกประสบการณ์ และการปฏิบัติงานจริง และยกระดับโครงการ ห้องเรียนอาชีวะ ที่ผู้เรียนสายสามัญหน่วยกิต ไปใช้ในการศึกษาต่อสายอาชีวะ หรือนำไปสู่ การประกอบอาชีพได้ สิ่งสำคัญคือความพยายาม ในการขยายโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ให้กับเยาวชนผู้ด้อยโอกาส และผู้พิการอย่าง ครบคลุมต่อไป

แน่นอนว่า การจะผลิตคนหรือสร้างทุนมนุษย์ ให้มีคุณภาพได้นั้น จะคำนึงถึงแต่ฝ่ายผลิต เพียงอย่างเดียวไม่ได้ แต่ต้องคำนึงถึงฝ่ายใช้คน ก็คือความต้องการของตลาดงานในประเทศ กระแส เกี่ยวกับทักษะงาน ตลอดจนทักษะที่ควรเรียนรู้ เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งสองฝ่ายและ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งจากข้อมูล ของบริษัทจัดหางาน จ๊อบส์ ดีบี (ประเทศไทย) จำกัด ได้เปิดเผยถึงสายงานแห่งอนาคตว่า ส่วนใหญ่เป็น สายไอที เทคโนโลยี ที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลง ของโลกดิจิทัล ประกอบด้วย 1) นักวิเคราะห์ข้อมูล นักวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Analysts and Science Analysis) 2) นักพัฒนา วิเคราะห์ซอฟต์แวร์ และแอปพลิเคชัน (Software and Application Developers and Analysts) 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI and Machine Learning Specialists) 4) ผู้เชี่ยวชาญด้าน Digital Transformation (Digital Transformation Specialists) และ 5) ผู้เชี่ยวชาญด้าน Big Data (Big Data

การจะผลิตคนหรือสร้าง
ทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพ
ได้นั้น จะคำนึงถึงแต่
ฝ่ายผลิตเพียงอย่างเดียว
ไม่ได้ แต่ต้องคำนึงถึง
ฝ่ายใช้คน ก็คือความ
ต้องการของตลาดงาน
ในประเทศ กระแสเกี่ยวกับ
ทักษะงาน ตลอดจนทักษะ
ที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม
เพื่อให้เกิดความสมดุล
ทั้งสองฝ่าย เป็นประโยชน์
ต่อการพัฒนาประเทศ

Specialists) รวมทั้งทักษะแห่งอนาคตที่ควร
เรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อ Upskill และ Reskill คือ
1) ทักษะด้านเทคโนโลยี เป็นทักษะที่หลีกเลี่ยงไม่ได้
เพื่อให้เท่าทันต่อกระแสของ Metaverse ที่เสมือน
การสร้างสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมเสมือนจริงของ
ผู้คนผ่านอินเทอร์เน็ต 2) ทักษะด้านภาษา ที่จะต้อง
พูดได้มากกว่าหนึ่งภาษาเพื่อติดต่อสื่อสาร ค้นคว้า
หาความรู้ 3) ทักษะด้านการเป็นผู้นำ ทั้งการเป็นผู้นำ
ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนการสื่อสาร และ
4) ทักษะด้านการปรับตัว หากเรารู้จักปรับตัว
เราจึงจะอยู่รอด

อย่างไรก็ตาม ยังพบว่าสายงานที่ต้องการ
คนทำงานมากที่สุด คือ กลุ่มพนักงานขายและ
งานดูแลลูกค้า (Sales, CS & Business Dev.)
กลุ่มไอที (Information / Technology)
กลุ่มงานวิศวกรรม (Engineering) กลุ่มงาน
การตลาดและประชาสัมพันธ์ (Marketing /
Public Relations) และกลุ่มงานบัญชี
(Accounting) ตามลำดับ 📌

THE FASTER WE ADAPT, THE BETTER WE THRIVE

ทำความรู้จัก AQ ทักษะแห่งการปรับตัวและเอาตัวรอด

ผู้อ่านทุกท่านคงรู้จักและเข้าใจคำว่า IQ และ EQ เป็นอย่างดี แต่ทราบหรือไม่ว่า มีอีกหนึ่ง ‘ความฉลาด’ ที่สำคัญไม่แพ้กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่สิ่งต่างๆ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความฉลาดที่ว่าคือ ความฉลาดในการปรับตัวหรือ AQ

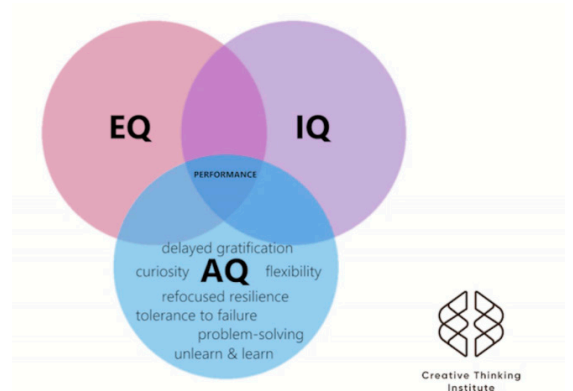
เรื่อง วราภา ไทยประเสริฐ

ค

วามก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งผลให้โลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลต่อสภาพแวดล้อม และวิถีชีวิตของผู้คน รวมถึงรูปแบบการทำงาน ทุกวันนี้ ผู้คนไม่จำเป็นต้องเดินทางไปออฟฟิศหรือที่ทำงานแบบที่เคยทำเสมอไป แต่บางคนอาจมีตัวเลือกในการทำงานจากที่บ้าน หรือจากที่ไหนก็ตาม (Remote Working) เพิ่มขึ้น สภาพแวดล้อมและรูปแบบการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปนี้ ส่งผลให้ผู้คนต้องเรียนรู้และปรับตัวเพื่อให้เท่าทันพลวัตดังกล่าว ด้วยเหตุนี้เอง IQ (Intelligence Quotient) หรือความฉลาดทางสติปัญญา และ EQ (Emotional Quotient) หรือความฉลาดทางอารมณ์อาจจะไม่เพียงพอในอนาคต หากแต่ AQ (Adversity Quotient) หรือความฉลาดในการแก้ไขปัญหาและความสามารถในการปรับตัว นับเป็นอีกหนึ่งความฉลาดที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่า IQ และ EQ หรือแม้กระทั่งสำคัญกว่าเสียด้วยซ้ำในบางกรณี

Creative Thinking Institute ประเทศออสเตรเลีย ได้นิยาม AQ ว่าเป็นขีดความสามารถในการ “รับมือและเติบโตไปกับการเปลี่ยนแปลง ด้วยการแสดงความยืดหยุ่นต่อตนเองและผู้อื่น เปิดใจกว้าง และใฝ่เรียนรู้” ลบล้างสิ่งที่เคยเรียนมาและเรียนรู้สิ่งใหม่ ปรับความยืดหยุ่นเพื่อเดินทางต่อชะลอความต้องการส่วนบุคคลเพื่อแลกกับผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่า ใช้ทักษะการแก้ไขปัญหาตลอดจนสามารถยอมรับความล้มเหลวจนก้าวไปสู่ความสำเร็จ” งานวิจัยของ Creative Thinking Institute ค้นพบว่า AQ เกิดขึ้นและต่อยอดจาก EQ เนื่องจากทั้งสองความฉลาดนี้มีองค์ประกอบรากฐานที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ การรู้จักตนเอง และการบริหารจัดการตนเองรวมถึง

มิติในการบริหารจัดการผู้อื่น ในบริบทของ EQ นั้น หัวใจสำคัญคือการควบคุมอารมณ์และใช้ทักษะทางสังคม ในขณะที่ AQ ผลผสมผสานองค์ประกอบด้าน EQ เหล่านี้ของมนุษย์และต่อยอดด้วย “ความเชื่อและความสามารถที่มีความยืดหยุ่น” เพื่อก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ จึงกล่าวได้ว่า AQ เป็นพัฒนาการต่อยอดจาก EQ แต่เพิ่มมิติสำคัญของความอดทนผ่านการแก้ไขอุปสรรคจากปัจจัยภายนอก

ผู้ที่มี AQ สูง มักมีใจเปิดกว้างในการรับสิ่งต่างๆ จึงสามารถมองโลกในแง่บวกใหม่ๆ และเปิดรับความเป็นไปได้ต่างๆ อีกทั้งยังมีความมุ่งมั่นที่เปิดกว้าง ยอมละทิ้งตัวตนและทิวทัศน์เพื่อรับมือกับปัจจัยที่คาดไม่ถึง ยิ่งไปกว่านั้น ผู้ที่มี AQ สูงมักมีแรงกระตุ้นจากความสงสัยใคร่รู้และสำรวจโลกรอบตัวในวงกว้าง คุณลักษณะเหล่านี้ช่วยให้สามารถปรับตัว เสาะหาทักษะที่หลากหลาย และรับรู้ข้อมูลซึ่งจะช่วยเตรียมความพร้อมในการรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดในอนาคต

AQ ไม่ได้เป็นเพียงความฉลาดหรือความสามารถที่สำคัญต่อผู้ใหญ่หรือวัยทำงานเท่านั้น แต่ยังสำคัญต่อเด็กหรือวัยเรียนเช่นเดียวกัน

IQ หรือความฉลาดทางสติปัญญา และ EQ หรือความฉลาดทางอารมณ์ อาจจะไม่เพียงพอในอนาคต หากแต่ AQ (Adversity Quotient) หรือความฉลาดในการแก้ไขปัญหาและความสามารถในการปรับตัว นับเป็นอีกหนึ่งความฉลาดที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่า IQ และ EQ

ความสามารถในการปรับตัวสูง มีประโยชน์หลายประการต่อเด็ก หากเริ่มฝึกตั้งแต่นั่นๆ เด็กมีแนวโน้มที่จะทำงานในเส้นทางอาชีพได้ดีขึ้น เด็กที่มี AQ สูงยังสามารถเอาตัวรอดได้ดีกว่าเด็กที่มี AQ ต่ำ เนื่องจากเด็กที่มีความสามารถในการปรับตัวสูงจะรู้เท่าทันแนวโน้มและเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งช่วยให้พวกเขายอมรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น มากกว่าจะมองว่าเป็นอุปสรรค

AQ จึงนับเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งควรได้รับการฝึกฝนตั้งแต่วัยเยาว์แล้วสถาบันการศึกษา ครูผู้สอน รวมถึงผู้ปกครอง ควรดำเนินการอย่างไรในการเสริมสร้าง AQ ให้แก่เด็กและนักเรียน บทความนี้ได้รวบรวมแนวทางที่อาจเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาทักษะดังกล่าวให้แก่เด็กและนักเรียน ดังต่อไปนี้

ประการแรก **ส่งเสริมความเต็มใจในการหมั่นทดลอง** เราควรส่งเสริมให้เด็กมีความสงสัยใคร่รู้และเปิดกว้างต่อการทดลอง ในการปรับตัวนั้นพวกเขาต้องเต็มใจที่จะเผชิญความเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการลองผิดลองถูก ด้วยเหตุนี้การลองผิดลองถูกจึงมีความสำคัญไม่ว่าผลที่ตามมา

ส่งเสริมให้เด็กลองเล่นกีฬาใหม่ๆ เรียนดนตรี เรียนรู้ทักษะใหม่หรือทำกิจกรรมใดก็ตามที่มีความเสี่ยงว่าอาจไม่สำเร็จ ซึ่งเด็กต้องยอมรับความเสี่ยงนั้นและพยายามทำให้สำเร็จ

จะเป็นอย่างไร ยิ่งทดลองมากเท่าใด จะยิ่งช่วยพวกเขาในการตัดสินใจในผลลัพธ์ที่เหมาะสมได้ดียิ่งขึ้นเท่านั้น

ประการต่อมา **ส่งเสริมให้เด็กเปลี่ยนกระบวนการคิด** ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเราจำเป็นต้องฝึกเด็กให้เปิดใจรับการเปลี่ยนแปลง แม้ว่าบางครั้งการเปลี่ยนแปลงนั้นอาจเป็นสิ่งที่กระทบกระเทือนจิตใจ แต่เมื่อพวกเขาก้าวผ่านอุปสรรคไปได้ พวกเขาจะเข้าใจว่าอุปสรรคเหล่านั้นเป็นโอกาสในการเรียนรู้และเติบโต การเปลี่ยนกระบวนการความคิดดังกล่าวไม่จำกัดเฉพาะการเรียนรู้และเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ยังรวมถึงแนวคิดและมุมมองในแง่อื่นๆ เช่นเดียวกัน

ประการที่สาม **ส่งเสริมให้เด็กกล้าเสี่ยง** ความก้าวหน้าย่อมมีความเสี่ยงเสมอ หากไม่ยินดีรับความเสี่ยงเด็กอาจสูญเสียโอกาสบางอย่างไป เราสามารถส่งเสริมโดยให้เด็กรับความเสี่ยง เริ่มต้นจากกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำ และค่อยๆ เพิ่มระดับความเสี่ยงขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ส่งเสริมให้เด็กลองเล่นกีฬาใหม่ๆ เรียนดนตรี เรียนรู้ทักษะใหม่ หรือทำกิจกรรมใดก็ตามที่มีความเสี่ยงว่าอาจไม่สำเร็จ ซึ่งเด็กต้องยอมรับความเสี่ยงนั้น และพยายามทำให้สำเร็จ

ประการที่สี่ **ส่งเสริมให้เด็กหมั่นเรียนรู้** ผู้คนที่พยายามเรียนรู้ให้เท่าทันสิ่งต่างๆ ตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปจะมีความสามารถในการปรับตัว สูงกว่าผู้อื่นโดยปริยาย สิ่งเหล่านี้เกิดจากความมุ่งมั่น ความใฝ่รู้ และความต้องการที่จะเติบโต เด็กควรมีกระบวนการความคิดนี้เป็นรากฐาน ไม่ว่าจะเป็นไปในแง่การเรียนหรือความสนใจส่วนตัว นั่นก็เพราะความตื่นเตนและความอยากที่จะเรียนรู้ เป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้พวกเขาสามารถไปถึงเป้าหมายได้

ประการสุดท้าย **ส่งเสริมให้เด็กมองภาพรวม** การฝึกเด็กให้มองภาพรวมจะช่วยให้พวกเขาสามารถคิดพิจารณาได้รอบด้านมากกว่าคิดถึงแต่ผลลัพธ์ที่ชัดเจนที่สุดเท่านั้น ยกตัวอย่างเช่น

การโยนเศษขยะทิ้งข้างทางอาจดูไม่ใช่เรื่องใหญ่สำหรับเด็ก แต่หากเราอธิบายว่าขยะส่งผลเสียต่อพื้นดินและท้องทะเล ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตบนโลกได้อย่างไร เด็กจะตระหนักถึงผลกระทบและมีความรับผิดชอบในการทิ้งและแยกขยะมากยิ่งขึ้น การมองภาพรวมจะช่วยให้เด็กเฝ้าที่จะศึกษา เรียนรู้ และทำความเข้าใจ อีกทั้งยังทำให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองมากขึ้น สิ่งเหล่านี้ล้วนจำเป็นต่อการเสริมสร้างทักษะความสามารถในการปรับตัวของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

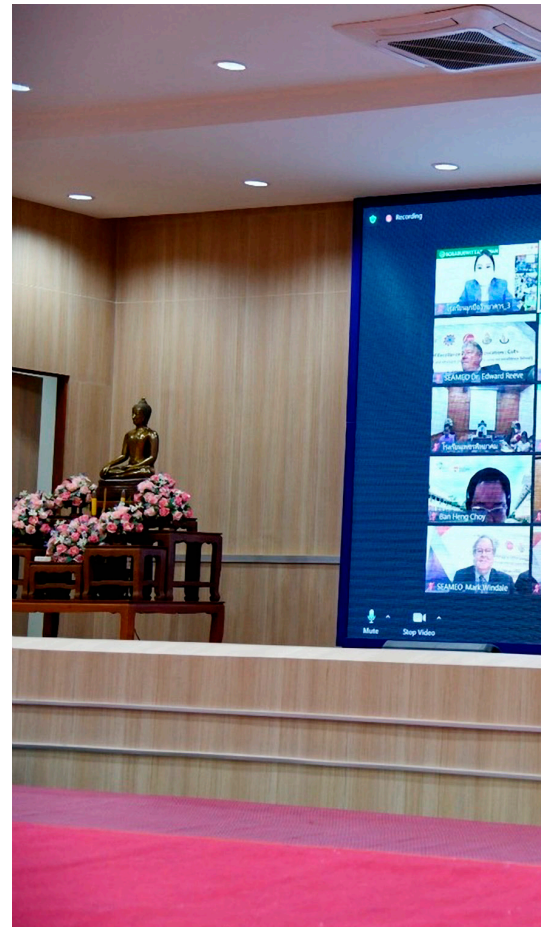
จึงอาจกล่าวได้ว่า AQ หรือความฉลาดในการแก้ไขปัญหาและการปรับตัวนั้น มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าความฉลาดหรือทักษะความสามารถอื่นๆ เนื่องจาก AQ จะช่วยให้เราเรียนรู้ที่จะปรับตัว เปิดรับการเปลี่ยนแปลง และก้าวไปข้างหน้า ไม่ว่าปลายทางจะมีอุปสรรคมากน้อยเพียงใด ดังนั้น สถาบันการศึกษา ครูผู้สอน รวมถึงผู้ปกครอง ควรมีส่วนร่วมในการฝึกฝน พัฒนา และเสริมสร้าง AQ ให้แก่เด็กตั้งแต่วัยเยาว์ ยิ่งเด็กเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม เทคโนโลยี และโลกรอบตัวได้เร็วเท่าใด พวกเขาจะยิ่งสามารถเติบโตและใช้ชีวิตในโลกที่มีพลวัตได้ดียิ่งขึ้นเท่านั้น 🍎

การขับเคลื่อน คุณภาพการจัด การศึกษา โรงเรียนยพราช วิทยาลัยไปสู่ ระดับนานาชาติ

ขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศโครงการความร่วมมือ
การจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา ระหว่างประเทศไทย
และประเทศสิงคโปร์

เรื่อง วิมล มาเทียน

ความสำเร็จในการขับเคลื่อน
การจัดการศึกษาของโรงเรียน
ยุพราชวิทยาลัยไปสู่คุณภาพ
ในระดับนานาชาติ คือการได้
รับคัดเลือกให้จัดตั้งเป็น
ศูนย์ความเป็นเลิศ โครงการ
ความร่วมมือการจัดการเรียนรู้
สะเต็มศึกษา ระหว่างประเทศไทย
และประเทศสิงคโปร์

เมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2565 ที่ผ่านมา ได้มีโอกาสติดตาม ดร.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่เดินทางมาโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นประธานในการประชุมขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศ โครงการความร่วมมือการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา ระหว่างประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ (Centres of Excellence in STEM Education: CoEs) ร่วมกับผู้แทนจากศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยสะเต็มศึกษาขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO STEM-ED Centre) สถาบันการศึกษาแห่งชาติสิงคโปร์ (National Institute of Education: NIE) และมูลนิธิเทมาเส็ก (Temasek Foundation)

จากการพูดคุยกับ ดร.เสกสรร สรรสพิสุทธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะครูของโครงการดังกล่าว ได้เล่า

ให้ฟังว่า บทบาทสำคัญประการหนึ่งที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยได้ดำเนินการมาโดยตลอดคือการเป็นผู้นำในการพัฒนาการจัดการศึกษาในภูมิภาคให้มีคุณภาพไปสู่สากล ตัวอย่างหนึ่งของความสำเร็จในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยไปสู่คุณภาพในระดับนานาชาติ คือการได้รับคัดเลือกให้จัดตั้งเป็นศูนย์ความเป็นเลิศ โครงการความร่วมมือการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา ระหว่างประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ (Centres of Excellence in STEM Education: CoEs) ในปีการศึกษา 2564 ซึ่งโครงการดังกล่าว เป็นโครงการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยสะเต็มศึกษาขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO STEM-ED Centre) สถาบันการศึกษาแห่งชาติสิงคโปร์ (National Institute of Education: NIE) และมูลนิธิเทมาเส็ก (Temasek Foundation) ได้ร่วมกันจัดทำโครงการความร่วมมือการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา ระหว่างประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ (Centres of Excellence in STEM Education: CoEs)

โครงการนี้เป็นความร่วมมือเพื่อร่วมพัฒนาการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา โดยมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนเกี่ยวกับ

**ผลงานการพัฒนากิจกรรม
การเรียนรู้สะเต็มศึกษาที่ชื่อ
Mountain Pipeline Systems
of Faraway Village ซึ่งเป็น
การเรียนรู้แบบบูรณาการ
ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้
หลักพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี**

สะเต็มศึกษาแบบบูรณาการ และสร้างความร่วมมือระหว่างนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านสะเต็มศึกษาของประเทศไทยและสิงคโปร์ โดยมีระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) และดำเนินการพัฒนาผู้ที่เข้าร่วมโครงการเป็น 4 ระยะ คือ **ระยะที่ 1** โครงการผู้นำสะเต็มศึกษา (STEM Leadership Programme) **ระยะที่ 2** การสอนและการวิจัยสะเต็มศึกษา (Building up STEM Teaching and Research) **ระยะที่ 3** การพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศด้านสะเต็มศึกษา (Centres of Excellence in STEM Education: CoEs) **ระยะที่ 4** การจัดแสดงแนวทางปฏิบัติในสะเต็มศึกษา (STEM Convention and Festival)

ในการเข้าร่วมโครงการความร่วมมือการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา ระหว่างประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ครั้งนี้ มีคณะครูเป็นตัวแทนโรงเรียนในการเข้าร่วมโครงการ 5 ท่าน โดยมี ดร.กานจูลี ปัญญาอินทร์ นักวิชาการศึกษาดำเนินการพิเศษ รองผู้อำนวยการสำนักบริหารงานความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา (สพว.) สพฐ. เป็นผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาโครงการประจำโรงเรียน และมีผู้เชี่ยวชาญประจำโรงเรียนซึ่งเป็นคณะทำงานจากศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยสะเต็มศึกษาขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่ง

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Ministers of Education Organization Regional Centre for STEM Education: SEAMEO STEM-ED) พร้อมทั้งคณะทำงานจากสถาบันการศึกษาแห่งชาติ ประเทศสิงคโปร์ (National Institute of Education: NIE)

นอกจากนี้ นายพลศักดิ์ จิตสว่าง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยได้กล่าวว่า ในปีการศึกษา 2565 เป็นต้นไป ทางโรงเรียนจะมีการปรับแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาในระดับนานาชาติ การที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการความร่วมมือการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา ระหว่างประเทศไทยและสิงคโปร์ของกระทรวงศึกษาธิการ จนได้รับคัดเลือกให้เป็น 1 ใน 10 โรงเรียนเพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์ความเป็นเลิศเกิดจากความตั้งใจในการทำกิจกรรมและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของคณะครูที่เข้าร่วมโครงการ

โดยผลงานเด่นที่ทำให้ได้รับคัดเลือกให้จัดตั้งเป็นศูนย์ความเป็นเลิศดังกล่าว คือผลงานการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สะเต็มศึกษาที่ชื่อ Mountain Pipeline Systems of Faraway Village ซึ่งเป็นบทเรียนสะเต็มศึกษาที่ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้หลักการพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี แล้วสร้างสถานการณ์จำลองที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนให้นักเรียนร่วมกันคิดสร้างสรรค์วิธีการแก้ปัญหาด้วยการปรับใช้ความรู้มาออกแบบวิธีการแก้ปัญหาโดยการทำงานร่วมกันตามกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม ซึ่งขั้นตอนและรูปแบบการเรียนรู้ในบทเรียนดังกล่าว นับว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่จะส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ไร้พรมแดนได้อย่างมีคุณภาพอย่างแท้จริง

นายพูลศักดิ์ จิตสว่าง กล่าวทิ้งท้ายว่า หลังจากมีการจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศ โครงการความร่วมมือการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษาระหว่างประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ (Centres of Excellence in STEM Education: CoEs) อย่างเป็นทางการ ระยะต่อไป ตัวแทนครูจากโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยจะได้เข้ารับการพัฒนาในระยะที่ 3 กับโครงการ ประเทศสิงคโปร์ หลังจากนั้นทางศูนย์ความเป็นเลิศฯ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยจะได้นำเอาความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดและเรียนรู้ตามโครงการมาดำเนินการถ่ายเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลไปยังโรงเรียนต่างๆ ในภูมิภาคต่อไป 📍

การเรียนรู้ในบทเรียนดังกล่าว นับว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่จะส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

สพฐ. ร่วมขับเคลื่อน การศึกษาไทยให้เป็นเลิศ ด้วยวิทยาศาสตร์พลังสิบ

วางรากฐานให้เยาวชน
ได้เรียนรู้และมีทักษะใน
ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
และเทคโนโลยี เพื่อรับมือกับ
การพัฒนาอย่างก้าวกระโดด

ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าในยุคศตวรรษที่ 21 นี้ ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของผู้คนมากมาย ทั้งในทางบวกและทางลบ ดังนั้น เพื่อวางรากฐานให้เยาวชนได้เรียนรู้และมีทักษะด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี รัฐบาลจึงได้สนับสนุนโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในวิชาดังกล่าวอย่างเข้มข้น พร้อมทั้งผลักดันให้เกิดโครงการ “วิทยาศาสตร์พลังสิบ” เพื่อให้นักเรียนได้รับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง ตลอดจนได้เรียนวิชาโค้ดดิ้ง (Unplug Coding) ตั้งแต่เด็ก เพื่อรับมือกับสังคมที่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพัฒนาอย่างก้าวกระโดด และสามารถนำความรู้เหล่านี้มาประยุกต์แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นระบบ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อีกทั้งยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะตามเป้าหมายของการศึกษาและการพัฒนาทักษะสำหรับปี 2030 (The Future of Education and Skills 2030) ตามที่กลุ่มประเทศ OECD ได้กำหนดไว้

เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะแห่งศตวรรษที่ 21 ในทุกมิติ ทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) เจตคติและคุณค่า (Attitudes and Values) ซึ่งเป็นวิธีการสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน และมีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

โครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ จึงได้เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน และสร้างโอกาสทางการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ให้กับผู้เรียนในทุกพื้นที่ ด้วยความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

โรงเรียนจำเป็นต้องสอนโค้ดดิ้ง
ในหลากหลายวิธี เช่น การสร้าง
สิ่งประดิษฐ์หรือให้ใช้จินตนาการ
เล่นเกม จะทำให้เด็กสามารถ
พัฒนาการคิดวิเคราะห์ได้
อย่างเป็นเหตุเป็นผล

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) โดยร่วมกันขับเคลื่อนโครงการทั้งในด้านหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาผู้บริหาร ครู นักเรียน และการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ให้กับโรงเรียนในโครงการเพื่อให้นักเรียนทุกพื้นที่ของประเทศไทยได้มีโอกาสเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่เน้นการปฏิบัติจริง เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน

มีโอกาสใช้เครื่องมืออุปกรณ์การทดลองและห้องปฏิบัติการที่ทันสมัย เหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์พลังสิบที่เน้นการพัฒนาทักษะและสมรรถนะด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งปัจจุบันมีโรงเรียนแกนนำแล้ว จำนวน 200 แห่ง และจะขยายผลต่อไปในอนาคต

นอกจากนี้ ยังได้เน้นส่วนของการเรียนโค้ดดิ้ง คือ การเน้นกระบวนการคิดเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งโรงเรียนจำเป็นต้องสอนโค้ดดิ้งในหลากหลายวิธีการ เช่น การสร้างสิ่งประดิษฐ์ หรือการให้เด็กใช้จินตนาการในการเล่นเกมนั้นเป็นต้น จะทำให้เด็กสามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล สามารถคิดแบบวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ กล้าตัดสินใจลงมือทำ ทำผิดแล้วแก้ไขทำใหม่ได้ มีทักษะการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ และสามารถนำไปใช้งานได้จริง ด้วยการเพิ่มมูลค่าให้ตนเองและครอบครัวได้

วิทยาศาสตร์พลังสิบจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ไม่ว่านักเรียนจะอยู่ที่ไหนก็ต้องมีโอกาสได้เรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ทำให้เด็กมีโอกาสสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อไปเผชิญกับโลกศตวรรษที่ 21 อย่างเท่าทัน เท่าเทียม และยั่งยืน นอกจากนี้ สิ่งสำคัญคือนักเรียนต้องเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมถึงนวัตกรรมไปพร้อมกับวัฒนธรรมอันดีงามของไทย เช่น ความรัก ความเมตตา ความกตัญญู เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น รวมเรียกว่า STEAM Education จึงจะทำให้เป็นบุคคลสมบูรณ์ที่เอาชนะเทคโนโลยีได้ นับเป็นประวัติศาสตร์หน้าใหม่ของการศึกษาไทยซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างสมบูรณ์และมีความสุขอย่างแท้จริง ๑

DIGITAL ASSETS: THE FUTURE OF INVESTING

In recent years, the forms of investment have begun to approach digital transformation with the invention of ‘Digital Asset’ that has gained popularity among investors. This article serves as an introduction to the topic of digital assets defined as digital representations of all kinds of objects and their associated value.

Written by **Bowornluk Thongmark**

The Invention of Digital Assets

For many years, financial markets have been burdened by unnecessary restrictions including limitations on asset class availability, the difficulty of cross-border transfers, and minimum capital requirements. These obstructions had led to inefficiencies regarding the free allocation of capital. The capital markets are seeking ways to overcome these challenges from broad applications of

digital assets. They promise to streamline cross-border transactions and allow completely new types of securities to be created. Most importantly, they offer new investment categories and make the investment possible and accessible even to retail investors.

Two types of digital assets known in Thailand

It is vital to understand the implications of digital assets as they will play a tremendous role in the future of investment. Digital assets are digital form of objects and their associated value that allow issuance and transfer of ownership. In this sense, they are

not only limited to digital currencies or well-known Cryptocurrency, but also include digital coins or tokens, as well as other digital products and services.

It all started with Bitcoin that has introduced the creation and transfer of digital value without middlemen. This has led to the growing cryptocurrency market where people accept the value of digital assets that provide a medium of decentralized exchange using cryptography to facilitate transactions. Over the past decade, Bitcoin and Ethereum have been the leaders in the cryptocurrency market using distributed ledger technology (DLT), a shared record of all transactions or 'blockchain'. Despite not being guaranteed by any central bank or a government, the usage and utility of these currencies have grown separately from the larger monetary environment due to the advantages relative to conventional currencies. Cryptocurrency can be used as a medium for exchanging products and services in many parts of the worlds.

Another common type of digital assets is Digital Token, sometimes referred to as a crypto token, digital coin. It is a digital representation of value or

rights to acquire products and services, or other rights (Utility Token) as agreed with the Token issuer. Digital Token can be offered tokens through the Initial Coin Offering (ICO) process, a type of capital-raising activity in the cryptocurrency and blockchain

Vocabulary

Distributed Ledger Technology (n.)	=	เทคโนโลยีจัดเก็บข้อมูลแบบกระจายศูนย์
Conventional (adj.)	=	แบบดั้งเดิม
Decentralized (adj.)	=	แบบกระจายศูนย์
Cryptography (n.)	=	การเข้ารหัสลับ
Overcome (v.)	=	เอาชนะ

Digital assets are digital form of objects and their associated value that allow issuance and transfer of ownership

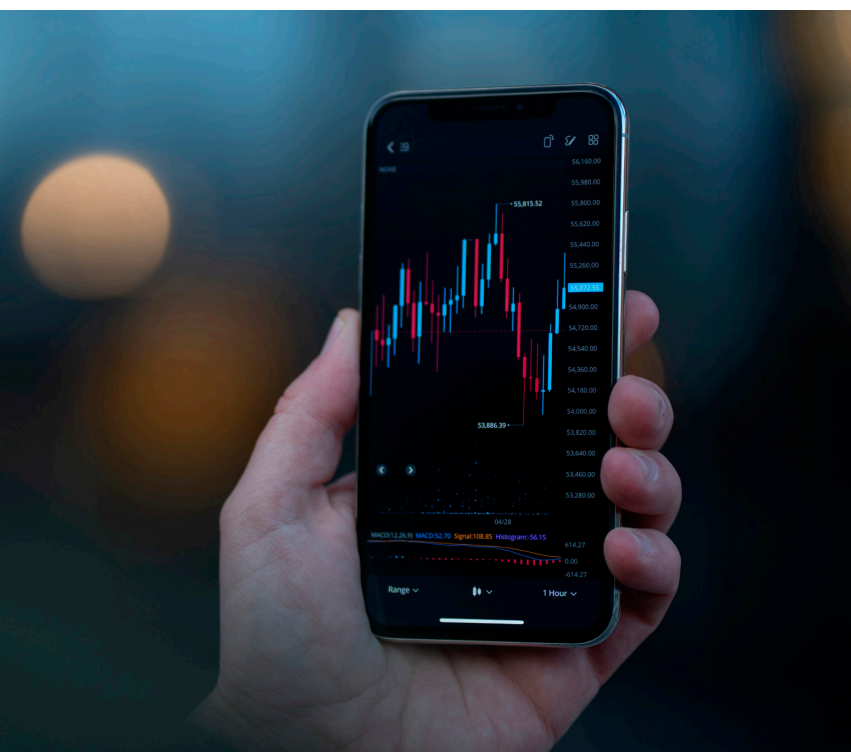
environment. A company may offer the sale of tokens that determine the specific rights or benefits of investors such as share of profits or stake in a product or service created by the company. Unlike stocks, the tokens generally do not provide holders an equity stake in a company.

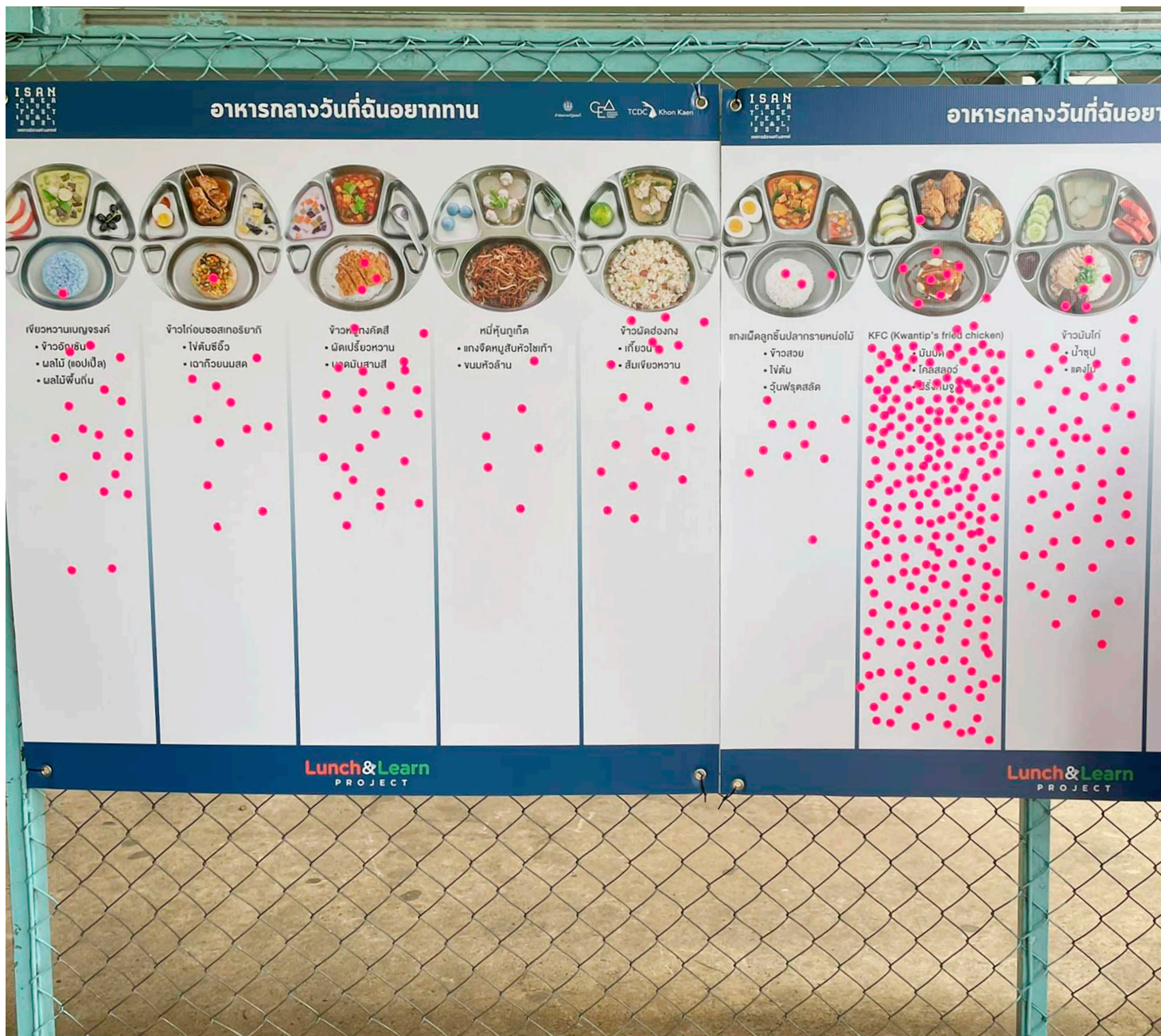
The Capital Markets of Tomorrow

With the possibility of universal applicability of digital assets, there are many more categories that go beyond cryptocurrency and digital token. In this near future, we might become more familiar with the terms decentralized protocols, utility tokens, non-fungible tokens, DeFi protocols, and more. As the future of digital era promises to enable diversity in capital markets, all sectors will need to adjust to this new world of digital assets to prevent losing relevance. 🌐

Sources:

- <https://www.forbes.com/sites/philippsandner/2021/08/24/digital-assets-the-future-of-capital-markets/?sh=7fd103e6a57d>
- <https://www.scb.co.th/en/personal-banking/stories/digital-asset.html#>
- https://www.economist.com/sites/default/files/the_digital_asset_of_the_future_team_byu.pdf
- [https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/w-024-0323?originationContext=knowHow&transitionType=KnowHowItem&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/w-024-0323?originationContext=knowHow&transitionType=KnowHowItem&contextData=(sc.Default)&firstPage=true)

LUNCH&LEARN: MAK SCHOOL LUNCHES MORE CREATIVE

KING

เติมความคิดสร้างสรรค์ ให้เมนูอาหารกลางวัน ที่นักเรียนเลือกได้

เรื่อง อัครภักดิ์ ลากานันต์

เมื่อนึกถึงอาหารกลางวันโรงเรียนหลายคนอาจนึกถึงถาดหลุมสแตนเลสแบ่งอาหารเป็นช่องและเมนูอาหารที่มักจะวนซ้ำกันแทบทุกสัปดาห์จนทำให้เด็กหลายคนเบื่อหน่ายอาหารกลางวันโรงเรียน บทความวันนี้จะพาไปทำความรู้จักโครงการ Lunch&Learn ที่มาเติมความความตื่นเต้นและกระตุ้นความอยากรู้ให้กับนักเรียนเมื่อนึกถึงอาหารกลางวันโรงเรียน

จากข่าวและกรณีศึกษาเกี่ยวกับอาหารกลางวันของโรงเรียนรัฐบาลหลายแห่งที่ชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนประถมศึกษาในบางพื้นที่ประสบปัญหามีวัตถุดิบและงบประมาณที่จำกัด ทำให้อาหารกลางวันในหลายโรงเรียนขาดความหลากหลายด้วยเหตุนี้ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) หรือ CEA จังหวัดขอนแก่น ได้เสนอโครงการ Lunch&Learn ให้นักเรียนมีโอกาเลือกอาหารที่อยากทานได้เองจากเมนูอาหารจากหลากหลายพื้นที่ ไปจนถึงเมนูอาหารนานาชาติ มีเป้าหมายทำให้อาหารกลางวันน่าทาน และทำให้เด็กสนใจเกี่ยวกับอาหาร รวมไปถึงวัตถุดิบและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารในแต่ละท้องที่ซึ่ง CEA ได้หาโรงเรียนเป้าหมายเพื่อเข้าร่วมโครงการ โดยมีเงื่อนไขคือเป็นโรงเรียนที่มีการจ้างแม่ครัวทำอาหารให้นักเรียนอยู่แล้ว สามารถเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบได้ และมีความสนใจที่จะเพิ่มความสร้างสรรค์ให้กับอาหารกลางวัน

โรงเรียนบ้านโนนม่วงเป็นหนึ่งในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โดยโรงเรียนจะให้นักเรียนแต่ละคนเลือกเมนูอาหารที่อยากทานมากที่สุดจาก 10 เมนูที่มาจากการประยุกต์และออกแบบให้ดูสร้างสรรค์มีความแปลกใหม่และหลากหลายมากขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการทำอาหาร เช่น เชฟป้อม ม.ล. ขวัญทิพย์ เทวกุล จากรายการ มาสเตอร์เชฟ ประเทศไทย เชฟจ้าวัวร์ธีรวิทย์ ดิษยะไชยพงษ์ และเชฟท่านอื่นๆ มาร่วมสร้างสรรค์เมนูกับนักโภชนาการเพื่อออกแบบให้แต่ละเมนูมีสารอาหารที่เหมาะสมสำหรับเด็ก เมนูที่ได้รับเลือกมากที่สุดจะกลายเป็นอาหารกลางวันของนักเรียนในสัปดาห์ถัดไป

นายชาญชัยสวัสดิ์ อิสสระวงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนม่วงเล่าว่า ได้เริ่มดำเนินโครงการดังกล่าวเมื่อเดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนมิถุนายน 2564 ก่อนที่โรงเรียนจะปิดเนื่องจากการระบาดของโควิด-19 และได้รับผลตอบรับดีมากโดยนักเรียนตื่นเต้นกับการกินอาหารกลางวันมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จากเดิมที่ต้องเรียกนักเรียนก็กลายเป็นนักเรียนกระตือรือร้นมาด้วยตัวเองและยังสังเกตเห็นว่าอาหารเหลือทิ้งลดลงไปมากโครงการนี้นอกจากจะกระตุ้นให้นักเรียนมองเรื่องความคิดสร้างสรรค์และกระตุ้นความอยากรู้ในเรื่องเกี่ยวกับอาหารแล้วยังทำให้นักเรียนได้รับสารอาหารครบถ้วนตามที่จัดไว้ในแต่ละเมนู

ปัจจัยสำคัญในการพัฒนา
สูตรอาหาร ให้ได้ทั้งความอร่อย
หลากหลาย สารอาหารครบถ้วน
ตอบโจทย์ความต้องการ
เพื่อที่พวกเขาจะได้มีพลัง
ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ
ที่จะเกิดขึ้นในแต่ละวัน

“เด็กๆ จะชอบมาก โดยเฉพาะเมนูไก่ทอดของ KFC - Kwantip Fried Chicken กินกับข้าวเหนียว ส้มตำ และเมนูอาหารนานาชาติ เด็กก็ตื่นเต้น แต่เดิมโรงเรียนเคยทำข้าวผัดธรรมดา เด็กก็เฉยๆ พอเราเอามาปรับเป็นข้าวผัดอเมริกันที่มีสีส้ม มีอะไรเพิ่มขึ้นมาเด็กก็ชอบ หรืออย่างข้าวสวยธรรมดาใส่สีน้ำอัญชันให้มีสีน้ำเงิน เด็กๆ ก็ชอบกันมาก” นายชาญชัยสวัสดิ์กล่าว

ภายใต้โครงการนี้ ผู้บริหาร ครู แม่ครัว เชฟผู้เชี่ยวชาญด้านอาหาร นักโภชนาการและนักเรียนต่างก็มีส่วนร่วมในกระบวนการคิดเชิงออกแบบและกระบวนการร่วมคิดสร้างสรรค์ โดยแม่ครัวของแต่ละโรงเรียนจะได้ร่วมฝึกทำอาหารกับผู้เชี่ยวชาญเป็นเวลาสองสัปดาห์ นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมมอบรางวัลให้ความรู้เชิงลึก กิจกรรมทดลองสูตรอาหารและกิจกรรมทดลองทำอาหารกลางวันที่ทำให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนได้เรียนรู้เรื่องอาหารดียิ่งขึ้น ตั้งแต่เรื่องวัตถุดิบ การออกแบบอาหาร ไปจนถึงโภชนาการอาหารและความสะอาดถูกสุขลักษณะ โดยอาหารกลางวันแต่ละมื้อยังอยู่ภายใต้งบประมาณที่รัฐบาลกำหนดให้ที่ 21 บาท/คน/วัน

โรงเรียนบ้านโนนม่วงยังมองไปถึงเรื่องของการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะแม่ครัวที่ประกอบอาหารกลางวันให้กับนักเรียนซึ่งได้รับการฝึกอบรมทำให้ได้องค์ความรู้ทั้งในด้านโภชนาการอาหาร กระบวนการคิดออกแบบเมนูอาหาร และพัฒนาความชำนาญของการประกอบอาหาร ตลอดจนวิธีการบริหารวัตถุดิบ เวลา และงบประมาณ

ให้สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับโรงเรียนและนักเรียนในระยะยาว

ขณะที่เว็บไซต์ของ CEA ได้ระบุไว้ว่า “อีกหนึ่งเรื่องสำคัญจากโครงการนี้คือการมีส่วนร่วมของเด็กนักเรียน เสียงเล็กๆ ของเด็กๆ คือปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสูตรอาหาร ให้ได้ทั้งความอร่อย ความหลากหลาย สารอาหารครบถ้วน ตอบโจทย์ความต้องการ เพื่อที่พวกเขาจะได้มีพลังในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในแต่ละวัน”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนม่วงยังระบุถึงการต่อยอดโครงการว่า ทางเจ้าของโครงการอยากให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในขั้นตอนการออกแบบเมนู ซึ่งจะช่วยฝึกในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ยังมีการคิดถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องของวัตถุดิบในอนาคต

ทั้งนี้ จากความสำเร็จของโครงการ Lunch&Learn ในโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่น เมื่อปีที่ผ่านมา CEA มีแผนขยายโครงการ

ภายใต้งบประมาณกลางวัน 21 บาท ไปยังโรงเรียนอีก 22 แห่ง ที่ให้ความสนใจในหลายภูมิภาค รวมทั้งโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ได้แก่ โรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ 5 แห่ง โรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิษณุโลก 1 แห่ง โรงเรียนในจังหวัดขอนแก่น 5 แห่ง โรงเรียนในจังหวัดบุรีรัมย์ 5 แห่ง โรงเรียนในจังหวัดสกลนคร 1 แห่ง และโรงเรียนในจังหวัดปัตตานี 5 แห่ง โดยในปี 2564 มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ 5 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่นทั้งหมด

โครงการ Lunch&Learn ทำให้เห็นว่าอาหารกลางวันในโรงเรียนไม่จำเป็นต้องมีแต่เมนูเดิมๆ เสมอไป การใส่ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดนอกกรอบ และการปรับแต่งตามวัตถุดิบที่มีสามารถสร้างความแปลกใหม่และสามารถรังสรรค์ให้เกิดผลงานที่น่าสนใจแม้จะมีงบประมาณที่จำกัดได้ 🍴

CEA มุ่งขยายผลขอบเขตพื้นที่
โครงการ Lunch&Learn ปี 2565
ไปยัง 22 สถาบันการศึกษาในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ

ภาคเหนือ
(CEA เชียงใหม่)

- โรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ 5 โรงเรียน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(CEA ขอนแก่น)

- โรงเรียนในจังหวัดขอนแก่น 5 โรงเรียน
- โรงเรียนในจังหวัดอุดรธานี 5 โรงเรียน
- โรงเรียนในจังหวัดหนองบัวลำภู 1 โรงเรียน

ภาคกลาง
(CEA กรุงเทพฯ)

- โรงเรียนในจังหวัดนนทบุรี 1 โรงเรียน

ภาคใต้
(CEA สงขลา)

- โรงเรียนในจังหวัดปัตตานี 5 โรงเรียน

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการสร้างสรรค์โครงการ Lunch&Learn

- ผู้บริหารโรงเรียน
- ครู
- นักโภชนาการ
- เด็กนักเรียน
- แม่ครัว
- เชฟผู้เชี่ยวชาญ

สรุปผลโครงการ Lunch&Learn ปี 2564

โรงเรียนในจังหวัดขอนแก่นที่เข้าร่วม
จำนวน 5 โรงเรียน

นักเรียนเข้าร่วม
จำนวน 2,228 คน

บ่มเพาะเชิงลึกแก่บุคลากร
จำนวน 20 คน

เกิดการสร้างสรรค์เมนูอาหารไทยและนานาชาติ
จำนวน 10 เมนู 15 สูตร

พัฒนาระบบการบริหารจัดการครัว
ที่สอดคล้องกับงบประมาณ

เมนูอาหารที่นำมาให้นักเรียนเลือก

- แกงเผ็ดลูกชิ้นปลาทรายห่อไม้ • ข้าวสวย • ไข่ต้ม • วุ้นพุดสลด
- KFC (Kwantip's fried chicken) • มันบด • โคลสลอว์ • ฝรั่งกิมจู
- ข้าวมันไก่ • น้ำซุ๊ป • แดงโม
- ผัดไทยวุ้นเส้น • ฝรั่งกิมจู
- ส้มตำไทย • ไก่ทอด • ข้าวเหนียว • ไข่ต้ม • มะม่วงมันดิบ
- ข้าวหวานเบญจรงค์ • ข้าวอัญชัน • ผลไม้ (แอปเปิ้ล) • ผลไม้พื้นถิ่น
- ข้าวไก่อบซอสเทอริยากิ • ไข่ต้มซีอิ๊ว • เฉาก๊วยนมสด
- ข้าวหมูทรงคัตสึ • ผัดเปรี้ยวหวาน • บวดมันสามสี
- หมีหุ่นกึ่ง • แกงจืดหมูสับหัวไชเท้า • ขนมหัวล้าน
- ข้าวผัดฮ่องกง • เกี๊ยวน้ำ • ส้มเขียวหวาน

ที่มา: โรงเรียนบ้านโนนม่วง จังหวัดขอนแก่น
 สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)
 เว็บไซต์: <https://www.cea.or.th/th/single-project/lunch-learn-2564>

SUGAR IS NOT A SWEET AS IT SO

S UNDS

‘ความหวาน’ ภัยเงียบใน เด็กที่ไม่ควร มองข้าม

“หวานเป็นลม ขมเป็นยา”
สำนวนนี้ยังใช้ได้ทั้ง
ในเด็กและผู้ใหญ่
โดยเฉพาะเด็กๆ ที่กำลัง
เติบโตและชอบกิน
ของหวานเป็นชีวิตจิตใจ
แต่หากรับประทานมากไป
ก็จะมีโทษมากมาย
เราจะป้องกันไม่ให้เด็ก
ติดกินหวานได้อย่างไร
ไปดูวิธีกัน

เรื่อง ัญญาบุษ บำรุง

เนื่องจากต่อมรับรสหวานของเด็กพัฒนาได้เร็ว
และดีกว่าคนอื่น ‘อาการติดหวาน’ จึงเกิดขึ้น
ได้ง่าย เนื่องจากกลไกของร่างกายเมื่อกิน
น้ำตาลเข้าไปกระแสเลือดของเราจะทำให้
สมองหลั่งฮอร์โมนเอนดอร์ฟิน (Endorphin)
ออกมา ส่งผลให้มีความสุข สดชื่น ด้วยสาเหตุนี้เอง
ทำให้เด็ก ๆ ยึดรั้งทันทีเมื่อได้ทานขนมหวาน
แต่หากทานมากเกินไปจะส่งผลเสียต่อร่างกาย
เช่น ฟันผุ โรคอ้วน เบาหวาน ความดันโลหิตสูง
และร้ายแรงที่สุดอาจถึงขั้นไตวาย

ทำไมน้ำตาลถึงอันตรายต่อเด็ก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จูเลียนนา โคเฮน ประจำ
Harvard School of Public Health
ได้ทำการวิจัยและพบว่าเด็กทารกและเด็กเล็ก
ที่ได้รับเครื่องดื่มที่ผสมน้ำตาลตั้งแต่วัยในครรภ์
มารดา จนคลอดออกมา ก็ยังคงรับประทาน
เครื่องดื่มหวานอยู่ มีผลกระทบเชิงลบในการพัฒนา
ของสมองส่วนฮิปโปแคมปัส (hippocampus)
ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในหน่วยความจำและการเรียนรู้
นอกจากนี้ ยังพบว่าเด็กที่ดื่มน้ำอัดลม น้ำผลไม้
กระป๋องผสมน้ำตาล และโซดาเป็นประจำ
มีน้ำหนักที่เกินเกณฑ์ปกติมากกว่าเด็กที่ไม่ได้
ดื่มเครื่องดื่มเหล่านี้เลย งานวิจัยอื่นๆ ยังชี้อีกว่า
เด็กที่รับประทานน้ำตาลเกินความจำเป็นเสี่ยงต่อ
การเป็นโรคความดันโลหิตสูง โรคไขมันพอกตับ
และโรคเบาหวาน

นอกจากนี้ องค์การอนามัยโลก (World
Health Organization) พบว่าในปี 2564
มีเด็กที่อายุต่ำกว่า 5 ปี มีภาวะน้ำหนักเกิน
และเป็นโรคเบาหวานกว่า 39 ล้านคนทั่วโลก
โดยเฉพาะในประเทศที่มีค่าแรงต่ำ กว่าร้อยละ 50
ของเด็กเหล่านี้อาศัยอยู่ในทวีปเอเชีย ในขณะที่
ปี 2562 ประเทศไทยพบว่าเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี
น้ำหนักมากกว่าเกณฑ์ถึงร้อยละ 9 ของจำนวนเด็ก
ทั้งหมด และเด็กที่มีอายุระหว่าง 6 - 14 ปี
กว่าร้อยละ 13 ทั้งหมดมีภาวะโรคเบาหวาน

สาเหตุที่ทำให้เด็กได้รับน้ำตาลเกินปริมาณ

โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ได้กล่าวถึงสาเหตุหลักที่ทำให้เด็กไทยได้รับน้ำตาลในปริมาณมากกว่าปกติ ประกอบด้วย 2 สาเหตุหลักคือ

1. ผู้ปกครองต้องทำงานหนักมากขึ้นจนไม่มีเวลาดูแลเรื่องโภชนาการของเด็ก เมื่อไม่มีเวลาทำอาหารเองที่บ้าน ทำให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่เลือกที่จะฝากท้องกับร้านอาหารนอกบ้าน ซึ่งเราไม่สามารถเห็นวิธีการปรุงอาหารของร้านเหล่านั้น โดยเฉพาะร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดที่มักมีการใช้น้ำตาลเกลือ และไขมันในปริมาณสูง ทำให้เด็กได้รับน้ำตาลมากเพิ่มขึ้นไปด้วย

2. ผู้ปกครองและเด็กไม่เข้าใจเรื่องสารอาหารและการบริโภคอาหารที่จำเป็น กล่าวคือไม่ทราบว่าควรรับประทานอะไรและไม่ทราบว่าสิ่งที่กำลังรับประทานมีส่วนประกอบอะไรบ้าง

ข้อแนะนำในการหลีกเลี่ยงอาการติดหวานในเด็ก

มหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮอปกินส์ ได้ให้คำแนะนำในการหลีกเลี่ยงภาวะเบาหวานและการบริโภคน้ำตาลเกินในเด็ก ดังต่อไปนี้

1. ค่อยๆ ปรับพฤติกรรมมารับประทานอาหารในครอบครัว อย่าโฟกัสที่น้ำหนักของเด็ก แต่ให้กินเหมือนกันหมดทั้งครอบครัว เพื่อที่เด็กจะได้ไม่รู้สึกแปลกแยกและมีกำลังใจ

2. ผู้ปกครองควรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ให้เด็กเห็นและทำตาม เช่น การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ การออกกำลังกายเป็นประจำ

3. ควรสนับสนุนให้เด็กๆ ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

4. ไม่ให้เด็กอยู่หน้าจอทีวี คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์นานเกิน 2 ชั่วโมงต่อวัน

5. พยายามให้เด็กกินเฉพาะเวลาที่หิวและรับประทานช้าๆ

6. อย่าใช้อาหารเป็นของรางวัลในการบังคับให้เด็กทำอะไรบางอย่าง และอย่าลงโทษเด็กด้วยการอดอาหาร

7. ของที่ควรมีในตู้เย็นคือ นมไขมันต่ำ ผลไม้และผักสด ไม่ควรนำเครื่องดื่มหรืออาหารที่มีน้ำตาลสูงมาไว้ในตู้เย็นที่เด็กเข้าถึง

8. ทานผักและผลไม้เป็นประจำทุกวัน

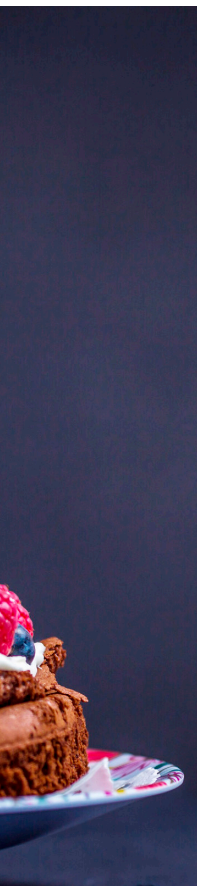
9. สนับสนุนให้เด็กดื่มน้ำเปล่าแทนการดื่มพวกน้ำอัดลม หรือน้ำผลไม้กระป๋องที่มีน้ำตาลเป็นส่วนผสมในปริมาณสูง

จะรู้ได้อย่างไรว่าในหนึ่งวันเด็กควรรับประทานน้ำตาลที่รับ

องค์การอนามัยโลกให้คำแนะนำว่าเราไม่ควรบริโภคน้ำตาลในส่วนที่เติมเอง (นอกเหนือจากน้ำตาลที่อยู่ในธรรมชาติ) เกินร้อยละ 5 ของแคลอรีที่ร่างกายต้องการต่อวัน

- เด็กอายุ 4 - 6 ปี 19 กรัม (5 ช้อนชา)
- เด็กอายุ 7 - 10 ปี 24 กรัม (6 ช้อนชา)
- เด็กอายุ 11 ปี ขึ้นไป 30 กรัม (7 ช้อนชา)

ไม่ได้หมายความว่าจะให้เด็ก
เลิกทานน้ำตาลไปเลย อาหารอย่าง
ผัก ผลไม้ ถั่ว น้ำผึ้ง ผลิตภัณฑ์
จากนม ต่างมีส่วนประกอบของ
น้ำตาลจำเป็น (Natural sugar)
ที่ทำให้ร่างกายมีการเจริญเติบโต

ทั้งนี้ ไม่ได้หมายความว่าจะให้เด็กทุกคนเลิก
ทานน้ำตาลไปเลย อาหารอย่างเช่น ผัก ผลไม้ ถั่ว
น้ำผึ้ง ผลิตภัณฑ์จากนมต่างมีส่วนประกอบ
ของน้ำตาลอยู่ และเป็นชนิดของน้ำตาลจำเป็น
(Natural sugar) ที่ทำให้ร่างกายมีการเจริญเติบโต
ส่วนน้ำตาลที่ควรหลีกเลี่ยงคือ สารปรุงแต่ง
ความหวานหรือน้ำตาลที่ใส่เพิ่มเข้าไปเอง (Added
sugar) เพื่อสุขภาพที่ดีและให้เด็ก ๆ เติบโต
ไปอย่างมีความสุข จึงควรรับประทานอาหาร
ให้ครบ 5 หมู่ และออกกำลังกายเป็นประจำ

ในวันเด็กควรได้รับพลังงาน กี่แคลอรี

ผู้ปกครองสามารถคำนวณแคลอรีที่เด็ก
ต้องการในแต่ละวันได้จากเว็บไซต์ [https://
www.nhs.uk/live-well/healthy-weight/
bmi-calculator/](https://www.nhs.uk/live-well/healthy-weight/bmi-calculator/) เลือกหัวข้อ Child และ
กรอกรายละเอียดอายุ น้ำหนัก ส่วนสูง ตามช่อง
ที่กำหนด ๕

อ้างอิง

- Child Obesity Becoming a Growing Problem in Thailand. (09 October 2019). เรียกใช้เมื่อ 4 January 2022 จาก Bumrungrad: <https://www.bumrungrad.com/en/health-blog/october-2019/child-obesity-becoming-a-growing-problem>
- Emer Delaney. (28 November 2019). How much sugar should children have? เรียกใช้เมื่อ 4 January 2022 จาก Bbcgoodfood: <https://www.bbcgoodfood.com/howto/guide/children-and-sugar-how-bad-it>
- Healthy eating for families. (30 January 2019). เรียกใช้เมื่อ 05 January 2022 จาก HSE: <https://www2.hse.ie/wellbeing/healthy-eating-for-families.html>
- Markham Heid. (01 August 2019). Is Sugar as Bad for Kids as It Is for Adults? เรียกใช้เมื่อ 4 January 2022 จาก TIME: <https://time.com/5640428/sugar-kids-vs-adults/>
- Obesity and overweight. (9 June 2021). เรียกใช้เมื่อ 4 January 2022 จาก World Health Organization: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/obesity-and-overweight>
- Pediatrics. (26 March 2020). What to Do When Your Child Eats Too Much Sugar. เรียกใช้เมื่อ 4 January 2022 จาก Clevelandclinic: <https://health.clevelandclinic.org/what-to-do-when-your-child-eats-too-much-sugar/>
- Preventing Obesity in Children, Teens, and Adults. (01 December 2021). เรียกใช้เมื่อ 4 January 2022 จาก Hopkinsmedicine: <https://www.hopkinsmedicine.org/health/conditions-and-diseases/obesity/preventing-obesity>
- (Healthy eating for families, 2019)

JOURNEY IN SANGKHLA BURI

สังขละบุรี...มนตร์เสน่ห์
แห่งความหลากหลาย
ที่แสนโรแมนติก

เรื่อง ณัฐวงศ์ ศิษย์ชัยชนะ

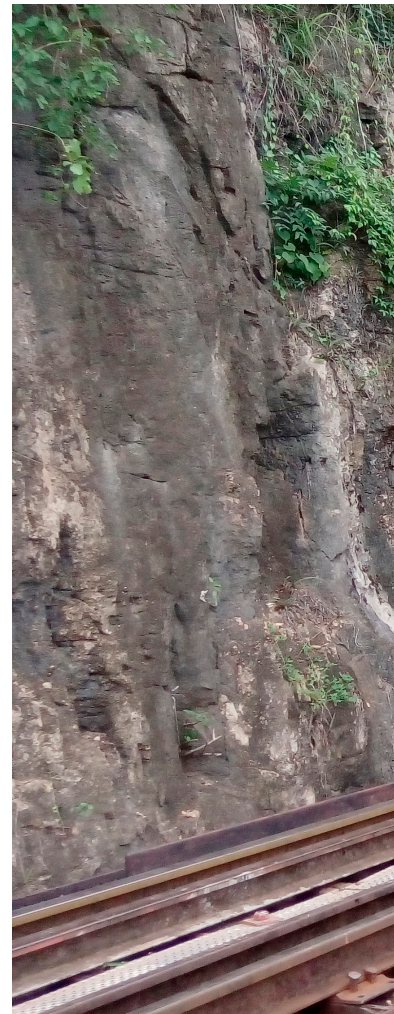
ปฏิเสธไม่ได้ว่าการเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถไฟไทย
เป็นเสน่ห์เฉพาะตัวที่ใครได้ลองเป็นต้องหลงใหล
การเดินทางอย่างเชื่องช้าพร้อมเสียงฉีกกะฉีก
ฉีกกะฉีก บวกกับการโยกของโบกี้อย่างเป็นจังหวะ
สมำเสมอไปเรื่อยๆ ชวนให้เพลิดเพลินโดยแท้
เป็นการเดินทางที่เหมาะกับผู้ที่ต้องการเวลา
อยู่กับตัวเอง ไม่ได้เร่งรีบมากนัก ยิ่งเป็นทางรถไฟ
สายอมตะไปกาญจนบุรีแล้วละก็ ต้องบอกว่าทริปนี้
จะต้องเป็นที่จดจำไปอีกนานแสนนาน

เส้นทางที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวระยะทางสั้นๆ ยอดนิยมอันดับต้นๆ ก็คือ ทางรถไฟสายมรณะ โดยมีต้นทางจากกรุงเทพฯ สู่อำเภอกาญจนบุรีนั่นเอง ซึ่งมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า ขบวนรถไฟสายธนบุรี-น้ำตก และขบวนรถไฟพิเศษท่องเที่ยวกรุงเทพฯ - น้ำตก ราคาตั๋วโดยสารอยู่ที่ 120 บาทตลอดสาย เรียกได้ว่าประหยัดมาก แถมยังได้นั่งกินลมชมวิวยะพานข้ามแม่น้ำแคว คล้ำทิวทัศน์จากถ้ำกระแซและทางโค้งมรณะอีกต่างหาก สุดสายของขบวนคือสถานีน้ำตกหรือสถานีบ้านท่าเสา ซึ่งการเดินทางของเราจะไม่จบจากสถานีปลายทางนี้ เราสามารถเดินออกมาโบกรถโดยสารประจำทางคันสีแดงหรือที่ชาวบ้านเรียกว่ารถเมล์แดง ซึ่งเป็นรถประจำทางสายกาญจนบุรี - ทองผาภูมิ - สังขละบุรี นั่งต่อไปอีก 5 - 6 ชั่วโมง เพื่อเดินทางไปยังดินแดนสามวัฒนธรรมอันเลื่องชื่อ ดินแดนลุ่มน้ำสามสาย ดินแดนแห่งป่าเขาอันอุดม หรือก็คืออำเภอสังขละบุรีนั่นเอง (สำหรับท่านที่ต้องการเดินทางด้วยวิธีอื่นที่ประหยัดเวลากว่านี้ สามารถเลือกเดินทางด้วยรถส่วนตัว หรือรถตู้ประจำทางก็ได้เช่นกัน โดยจะใช้เวลาเฉลี่ยประมาณ 6 ชั่วโมงจากกรุงเทพฯ)

คำว่า “สังขละ” แต่เดิมเพี้ยนมาจากคำว่า “สังเคลียะ” เป็นภาษาพม่า แปลว่าความหลากหลาย ซึ่งเหมาะสมกับประวัติความเป็นมาของอำเภอแห่งนี้เป็นอย่างยิ่ง ตัวอำเภอตั้งอยู่สุดขอบตะวันตกของจังหวัดกาญจนบุรี มีอาณาเขตติดต่อกับชายแดนรัฐมอญ และรัฐกะเหรี่ยงของประเทศพม่า ทำให้ชุมชนที่อาศัยอยู่แต่เดิมของดินแดนนี้ประกอบไปด้วยชาวมอญ ชาวกะเหรี่ยง ชาวไทย และอื่นๆ รวมทั้งสิ้นถึงหกชุมชนชาติพันธุ์ จึงทำให้มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมสูงมาก โดยทั่วไปแล้วความหลากหลายอาจจะนำไปสู่ความขัดแย้งได้ หากไม่ถูกจัดการด้วยความเข้าใจที่ถูกต้องและจิตใจที่เปิดกว้างพอ โชคดีที่ในอดีตมีเกจิอาจารย์ชาวมอญรูปหนึ่งนามว่า หลวงพ่ออุตตมะเป็นผู้สร้างเสริมความสามัคคีในชุมชนให้อยู่กันได้อย่างปกติสุข เกิดเป็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ไม่แตกแยกและกลืนเป็นเนื้อเดียวกันได้อย่างสวยงาม

ขบวนรถไฟพิเศษ
สายกรุงเทพฯ - น้ำตก
พาเราไปนั่งกินลม
ชมวิวยะพานข้าม
แม่น้ำแคว คล้ำทิวทัศน์
ถ้ำกระแซ และ
ทางโค้งมรณะ

เมื่อเดินทางมาถึงและได้พักผ่อนให้หายเหนื่อยจากการเดินทางอันยาวนานเรียบร้อย เช้าวันใหม่ก็ถึงเวลาออกสำรวจท้องเที่ยวให้ทั่ว โดยตัวเมืองสังขละบุรีนั้นมีขนาดไม่ใหญ่มาก สามารถเดินถึงกันหมด (หากขยันมากพอ) หรือจะเช่ารถจักรยานยนต์ขี่สำรวจโดยรอบก็ได้ (เพราะฉะนั้นจึงไม่ต้องกังวลใจไปสำหรับผู้เดินทางมาด้วยรถสาธารณะ) สถานที่แรกที่เด่นสะดุดตาจนเปรียบเสมือนแลนด์มาร์กของอำเภอ ก็คือสะพานไม้อุตตมานุสรณ์ หรือชื่อเล่นที่รู้จักกันดีคือสะพานมอญ เป็นสะพานไม้ที่ยาวที่สุดของประเทศไทย (ประมาณ 850 เมตร) และยาวเป็นอันดับสองรองจากสะพานไม้โอเอียงของพม่าที่ยาวที่สุดในโลกเท่านั้น อำเภอสังขละบุรียังมีชื่อเล่นอีกชื่อว่าเมืองสามประสบ หมายถึงดินแดนที่แม่น้ำสามสายมาบรรจบกัน ประกอบด้วยแม่น้ำซองกาเลีย แม่น้ำบีคลี่ และแม่น้ำรันตี

โดยสะพานมอญเป็นสะพานที่สร้างขึ้นเพื่อเชื่อมสองฝั่งของแม่น้ำซองกาเลียเข้าด้วยกัน (ซองกาเลียเป็นภาษามอญ หมายถึง ฝั่งโน้น โดยใช้เรียกฝั่งไทยจากฝั่งมอญนั่นเอง) เนื่องจากสังขละบุรีเป็นชุมชนที่นับถือพุทธศาสนาเป็นหลัก ในทุกเช้าเราจะเห็นชาวบ้านมาตั้งแถวสองข้างทางตั้งแต่ริมฝั่งยาวไปจนถึงบนสะพานไม้ชื่อดังเพื่อเตรียมตัวใส่บาตรพระ โดยพระสงฆ์จะเดินทางจากวัดวังแก้วเวการาม (ใหม่) ที่ตั้งอยู่ในฝั่งมอญมารับบาตรก่อนจะเดินทางกลับวัด ผู้คนจะคลาคล่ำปะปนกันไป ทั้งพระสงฆ์ คนไทย คนมอญ นักท่องเที่ยว ลูกเด็กเล็กแดงที่ประแป้งด้วยทานาคาดูน่ารัก บรรยากาศเป็นไปด้วยความสงบได้อย่างเหลือเชื่อ สายหมอกยามเช้าที่ไหลเอื่อยๆ กับภาพผู้คนออกมาปฏิบัติตามวิถีชีวิตของตนอย่างเรียบง่าย ช่วยจรรโลงให้ใจรู้สึกผ่อนคลายจากความเครียดของชีวิตลงได้ชั่วคราว

กิจกรรมต่อมาที่ควรทำและจำเป็นต้องทำ เนื่องจากท้องไส้เริ่มส่งเสียงร้องคืออาหารเช้า โดยจากบริเวณริมฝั่งสะพานไม้ก็จะมีร้านของชาวบ้านไล่เรียงกันนับสิบร้าน มีอาหารหลากหลายประเภท สามารถเลือกกันได้ตามอัธยาศัย แต่จะมีอะไรที่เหมาะสมไปกว่าโจ๊กร้อนๆ คู่กับสายหมอกเย็นๆ ยามเช้า ชาวบ้านจะเรียกร้านโจ๊กแห่งนี้ว่าโจ๊กนึ่งยอง โดยมาจากการนึ่งยองๆ กินบนเก้าอี้เล็กๆ ริมทางนั่นเอง อีกเมนูที่อร่อยและได้รับความนิยมไม่แพ้กันก็คือแป้งโรตีสี่ กินคู่กับแกงฮังเลมอญ ปิดท้ายด้วยชาหรือกาแฟร้อนๆ ช่างน่าอภิรมย์ดีแท้

เมื่อท้องอิ่มมีพินิจจนขอบกางเกงเริ่มคับ ก็ได้เวลาขยับย้ายร่างกายอย่างกระปรี้กระเปร่า เดินลัดเลาะชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน แล้วข้ามสะพานไม้มาเที่ยวฝั่งมอญได้ โดยจุดหมายปลายทางที่น่าสนใจก็คือวัดวังแก้วเวการาม (ใหม่) หรือมีอีกชื่อเรียกว่าวัดหลวงพ่อดุตตะมะ ซึ่งก็คือวัดที่หลวงพ่อดุตตะมะร่วมกับชาวมอญ ชาวกระเหรี่ยง สร้างขึ้นในอดีต ตัววัดมีความแปลกตา สวยงาม และโดดเด่นสะดุดตาเป็นอย่างมาก เนื่องจากก่อสร้างด้วยศิลปะแบบมอญ มีพระพุทธรูปที่ทำจากหินอ่อน มีองค์เจดีย์พุทธคยาจำลอง โดยได้แรงบันดาลใจมาจากอนิมิสเจดีย์ของพุทธสถานและสังเวชนียสถาน ในพุทธคยา (หรือวัดมหาโพธิ์) แห่งเมืองคยา เมืองมรดกโลกของประเทศอินเดีย

หลายท่านอาจเริ่มสงสัยว่าเหตุใดจึงเรียกว่าวัดวังแก้วเวการาม แล้วมีวังเล็บ (ใหม่) นั่นก็เพราะแต่เดิมตัววัดวังแก้วเวการาม (เก่า) นั้น ถูกสร้างขึ้นก่อนในอีกพื้นที่หนึ่งของสังขละบุรี แต่เนื่องจากมีการก่อสร้างเขื่อนเขาแหลม (เขื่อนวชิราลงกรณ์) ขึ้นในภายหลัง ทำให้ตัวเมืองสังขละบุรีเก่าต้องจมอยู่ใต้น้ำบาดาลแทน หลวงพ่อดุตตะมะและชาวบ้านจึงต้องย้ายวัดย้ายเมืองมาสร้างใหม่บนที่แห่งนี้เอง และนั่นนำไปสู่กิจกรรมต่อไปที่น่าสนใจไม่แพ้กัน กิจกรรมนั้นคือการล่องเรือหางยาวชมเมืองบาดาลของสังขละบุรี นับเป็นอีกหนึ่งสถานที่ Unseen ของประเทศไทยเลยทีเดียว

การล่องเรือไม่ได้เป็นกิจกรรมที่น่ากลัวและน่าเบื่อ เนื่องจากมีการผลักดันจากท้องถิ่นอย่างจริงจัง บวกกับความร่วมมือจากชาวบ้านสร้างเป็นอาชีพให้ชุมชนได้อย่างน่าสนใจและยั่งยืน มีการฝึกมัคคุเทศก์อาสาทำให้ความรู้นักท่องเที่ยวพร้อมกับร่วมทางไปด้วยกัน มีการสร้างระบบคิวเรืออย่างเป็นระเบียบ ทำให้มีเรือเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว และกำหนดราคาให้มาตรฐาน ไม่ต้องกังวลว่าจะถูกโกงราคาแต่อย่างใด มีข้อกำหนดด้านความปลอดภัยให้มีเสื้อชูชีพเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวทุกลำ มีชาวบ้านรอขายดอกไม้ธูปเทียนเพื่อสักการะด้วยราคาที่เปี่ยมมิตร ทั้งหมดนี้ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีความยั่งยืนและน่าดึงดูด

ตัวเมืองบาดาลนี้ หลักๆ ที่สามารถท่องเที่ยวได้จะมีทั้งหมด 3 วัด คือวัดวังแก้วเวการาม (เก่า) วัดศรีสุวรรณ และวัดสมเด็จพระเจ้าสองวัดแรกคือวัดที่จมอยู่ในน้ำ ส่วนวัดสมเด็จพระเจ้าจะอยู่บนเนินของอีกฝั่งแม่น้ำที่ถูกทิ้งร้างไว้ ทั้งสามวัดเปรียบเสมือนตัวแทนของแต่ละวัฒนธรรม โดยวัดวังแก้วเวการามเป็นวัดมอญ วัดสมเด็จพระเจ้าเป็นวัดไทย

และวัดศรีสุวรรณเป็นวัดกะเหรี่ยง โดยทั้งหมดสามารถเที่ยวได้ตลอดปี ปกติแล้วตัววัดจมน้ำจะโผล่พ้นน้ำมาแค่ส่วนปลายกำแพงเท่านั้น (ไม่มีหลังคาเหลือให้เห็นแล้ว) หรือช่วงไหนที่น้ำเยอะมากก็อาจจะไม่เห็นตัววัดเลย แต่ถ้าอยากสัมผัสตัวโบสถ์เก่าแบบจุใจควรมาเที่ยวในช่วงที่ระดับน้ำลดลงต่ำที่สุด ซึ่งก็คือช่วงฤดูร้อนจนถึงต้นฤดูฝน โดยจะสามารถเดินลงไปเยี่ยมชมตัวโบสถ์ได้เลย ส่วนวัดสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชตั้งอยู่บนเนินอีกฝั่งที่สูงหน่อย จึงไม่จมน้ำตัววัดจึงมีสภาพดีกว่าเพื่อน ในอุโบสถยังมีพระประธานที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ภายนอกมีต้นไม้ขนาดใหญ่ให้ร่มเงาพร้อมกับสร้างบรรยากาศร่มรื่นและดูมีมนตร์ขลัง

เสร็จจากสามวัดได้น้ำเวลาก็กว่งเข้ายามเย็น การเดินทางกลับไปชมพระอาทิตย์อัสดงบนสะพานก็ฟังดูจะโรแมนติกไม่หยอก แต่จริง ๆ เนื่องจากเราใช้เวลาในเมืองบาดาลนานเกินไป บวกกับพระอาทิตย์เจ้ากรรมที่ตกเร็วเหลือเกิน ทำให้ฟ้าเริ่มเปลี่ยนเป็นสีส้มแดงแล้วเมื่อเริ่มออกเรือกลับระยะทางยังอีกไกลแต่แสงสุดท้ายกลับสดใสจ้าขึ้นทุกทีเหมือนเป็นการบอกลา เราจึงทำใจยอมรับ

การล่องเรือไม่ได้เป็นกิจกรรมที่น่ากลัว และน่าเบื่อ เนื่องจากมีการผลักดันจากท้องถิ่นอย่างจริงจัง บวกกับความร่วมมือจากชาวบ้าน สร้างเป็นอาชีพให้ชุมชน ได้อย่างน่าสนใจและยั่งยืน

ชะตากรรม แล้วติดต่อกับภาพบรรยากาศอาทิตย์อัสดงบนเรือหางยาวร่วมกับพี่สังข์ทอง มัคคุเทศก์ของเราแทน สายลมกับละอองน้ำที่พัดผ่านใบหน้าอย่างแผ่วเบาเสียงใบพัดของเรือกระทบน้ำเสียงบันทึบกระโดดกระแปดของเพื่อนร่วมทาง เสียงนกที่กำลังกลับรังร่วมกับภาพสะพานไม้ที่ขยับใกล้เข้ามาเรื่อยๆ ภาพบ้านเมือง วิถีชีวิตของผู้คน สองฝั่งแม่น้ำ ภาพท้องฟ้าสีส้มแดงนวลๆ ที่สะท้อนกับผิวน้ำ ภาพแสงอาทิตย์ที่ต้องตัวเจดีย์พุทธคยาสีทองที่มองเห็นไกลๆ จนสะท้อนออกมาเป็นประกาย ทำให้เกิดความรู้สึกอึ้งอัม เกิดเป็นความทรงจำดีๆ กับสถานที่แห่งนี้ แค่นี้ก็โรแมนติกเกินจะบรรยายแล้วครับคุณสังข์ทอง ☺

ACADEMIC COURAGE WITH LEARNING CURVE

กล้าหาญอย่างถูกวิธี ช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดีขึ้น

การถามคำถามในสิ่งที่ไม่รู้ไม่ใช่เรื่องผิด แต่เป็นเรื่องที่ควรสนับสนุน
ให้ทุกคนตั้งคำถามเมื่อสงสัย เพราะจะเป็นการเปิดโอกาสให้ทั้งตัวเอง
และคนอื่นเรียนรู้ไปพร้อมกัน เราจะมีวิธีการสร้างความกล้าหาญ
ทางวิชาการให้กับเยาวชนรุ่นหลังอย่างไร ไปหาคำตอบกัน

เรื่อง อัญญาบุษ บำรุง

ความกล้าหาญทางวิชาการคืออะไร? มหาวิทยาลัยซินีได้ทำการวิจัยออกมาว่า การสอนให้นักเรียนมีความกล้าหาญในห้องเรียน มีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ดีกว่าปกติ โดยปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดความกล้าหาญ คือ การมีความมั่นใจ (Confident)

ปัจจุบันแนวคิดการสร้างความกล้าหาญทางวิชาการ (Academic courage) กำลังเป็นที่นิยมในหมู่โรงเรียนชั้นนำ เพื่อส่งเสริมให้เด็กทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียน ความกล้าหาญทางวิชาการคือ การที่เด็กกล้าที่จะเจอกับปัญหาที่ท้าทายในโรงเรียนทุกวัน ความกล้าหาญเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก ทำให้เด็กรู้จักอดทน ทำงานให้สำเร็จ แม้เจออุปสรรค หรือมีความมุ่งมั่นในการเผชิญหน้ากับความยากลำบาก

ในรัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา มีโรงเรียนรัฐบาลชื่อ The Springfield Renaissance นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนนี้สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ 100 เปอร์เซนต์ของจำนวนนักเรียนมา 8 ปีติดต่อกัน โดยทางโรงเรียนได้ให้สัมภาษณ์ว่า หนึ่งในเหตุผลที่สำคัญคือการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีความกล้าหาญทางวิชาการ

โรงเรียนนี้สอนให้เด็กกล้าที่จะเผชิญหน้ากับความกลัวทางวิชาการ ตัวอย่างเช่น หากนักเรียนไม่เข้าใจเรื่องแคลคูลัส คุณครูจะพยายามสนับสนุนให้นักเรียนพูดว่า “ตอนนี้หนูกำลังเอาชนะแคลคูลัสอย่างกล้าหาญค่ะ/ครับ” แทนที่จะพูดว่า “แคลคูลัสยากมากจนอยากยอมแพ้” ซึ่งการให้นักเรียนปฏิบัติเช่นนี้เพื่อที่จะไม่ให้นักเรียนโกหกในชั้นเรียนทำเป็นว่าตนเองเข้าใจเรื่องแคลคูลัสอย่างถ่องแท้ แม้ในใจลึกๆ จะไม่ได้เข้าใจมันเลยก็ตาม โรงเรียนแห่งนี้จะสอนให้เด็กยกมือขึ้นถามคุณครูในห้องเมื่อไม่เข้าใจในสิ่งที่คุณครูอธิบาย และคุณครูจะชื่นชมว่านักเรียนมีความกล้าหาญดีมากเพราะไม่เพียงแต่ไขข้อสงสัยให้กับตัวนักเรียนเอง แต่ยังเป็นการช่วยให้เพื่อนคนอื่นที่ไม่เข้าใจเหมือนกันเข้าใจตามกันไปด้วย

จะสอนให้นักเรียนมีความกล้าหาญทางวิชาการได้อย่างไร

1. คุณครูต้องมีความกล้าหาญทางวิชาการ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน

มีตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงในสหรัฐฯ อีกเช่นกัน นักเรียนโรงเรียน Two Rivers Public Charter สามารถทำข้อสอบเลขส่วนกลางของรัฐได้มากกว่าโรงเรียนอื่นในเขตเดียวกัน ทำให้ผู้ปกครองหลายท่านอยากให้ลูกๆ เข้าที่โรงเรียนแห่งนี้ คุณครูสอนเลขที่โรงเรียนนี้ต่างเจอปัญหาเดียวกับคุณครูในโรงเรียนที่อื่น กล่าวคือ นักเรียนมักมีอคติกับเลขว่าวิชาเลขนั้นยากที่จะเข้าใจ คุณครูที่โรงเรียนนี้จึงจับกลุ่มกับเด็กนักเรียนและนั่งเรียนไปพร้อมกับนักเรียนของตัวเอง แบ่งเป็นหลายกลุ่มเพื่อหาวิธีการเหมาะสมในการสอน ซึ่งในตัวอย่างนี้คุณครูก็เป็นแบบอย่างในการไม่เข้าใจว่าตนเองนั้นสอนอะไรผิดพลาดไปในตอนแรกเช่นกัน จึงยอมรับและเรียนรู้ที่จะหาวิธีการสอนใหม่ไปพร้อมกับนักเรียนเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

นักเรียนโรงเรียน The Springfield Renaissance สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ 100 เปอร์เซนต์ 8 ปีติดต่อกัน ซึ่งเป็นหนึ่งในความสำเร็จของการส่งเสริมความกล้าหาญทางวิชาการ

นักเรียนมักมีอคติกับเลขว่าวิชาเลขนั้นยากที่จะเข้าใจ คุณครูจึงจับกลุ่มกับเด็กนักเรียนและนั่งเรียนไปพร้อมกันเพื่อหาวิธีการเหมาะสมในการสอน

เธอเคยเขียนบนบอร์ดว่า
“ฉันรักความผิดพลาด”
 และสังเกตเห็นว่านักเรียนมี
 ทัศนคติที่ดีต่อความผิดพลาด
 โดยมองว่าความผิดพลาด
 ไม่ใช่เรื่องผิดร้ายแรง แต่เป็น
 การเริ่มต้นทำสิ่งใหม่ที่ดีขึ้น

2. ค้นหาต้นเหตุของความกลัว

คุณครูควรสังเกตนักเรียนของตนเองว่า
 เด็กๆ ไม่กล้าแสดงออกทางวิชาการมากนัก มีสาเหตุ
 มาจากเรื่องใด ยกตัวอย่างเช่น เด็กบางคนคิดว่า
 ตัวเองไม่เก่งเลขเป็นเพราะอะไร เพื่อที่จะได้
 ให้กำลังใจนักเรียนและผลักดันให้ถูกจุด เช่น
 นักเรียนอาจเคยแก้โจทย์เลขผิด 1 ครั้ง จึงจำฝังใจ
 ว่าตนเองไม่เก่งเลข แต่หากคุณครูลองอธิบายโจทย์
 ข้อนั้นให้นักเรียนฟังใหม่ และดูว่าสาเหตุที่ผิด
 เป็นเพราะอะไร อธิบายให้นักเรียนฟังอย่างตั้งใจ
 และบอกกับนักเรียนว่าถ้าไม่เข้าใจ อย่าลังเลที่จะ
 ถามคุณครู

3. สนับสนุนให้นักเรียนทุกคนถามคำถาม โดยไม่ต้องสนใจว่าถูกหรือผิด

คุณครูควรย้ำเตือนนักเรียนตลอดเวลา ว่าหากมี
 ข้อสงสัยเรื่องใดให้ถาม คุณครูยินดีที่จะช่วยตอบ
 หรือไปหาคำตอบมาให้

4. สอนให้เด็กกล้าที่จะผิดพลาดและลุกขึ้นใหม่อีกครั้ง

คุณครูและนักเรียนเองไม่มีใครสมบูรณ์แบบ 100 เปอร์เซ็นต์ ยกตัวอย่างในโรงเรียนแห่งหนึ่งในประเทศจีน คุณครู Sophia Xu ได้เล่าประสบการณ์การการสอนนักเรียนในคลาสของเธอว่า เธอเคยเขียนบนบอร์ดการเรียนการสอนว่า “ฉันรักความผิดพลาด” หลังจากที่ คุณครูเขียนแบบนี้ออกไป เธอสังเกตเห็นว่านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อความผิดพลาด โดยมองว่าความผิดพลาดไม่ใช่เรื่องผิดร้ายแรง แต่เป็นการเริ่มต้นทำสิ่งใหม่ที่ดีขึ้น

5. ลองเล่าเรื่องที่คุณครูไม่เข้าใจให้เด็กๆ ฟัง เพื่อเป็นตัวอย่างว่าขนาดตัวคุณครูเองก็ประสบปัญหาแบบเด็กๆ เหมือนกัน อาจเริ่มเล่าจากปัญหาที่เจอและคุณครูผ่านมาได้อย่างไร

เมื่อครูสามารถเปลี่ยนบรรยากาศในชั้นเรียนให้สามารถยอมรับข้อผิดพลาดได้ เมื่อมี 1 คนกล้าพูด คนต่อไปก็จะกล้าพูดด้วย จนกลายเป็นเรื่องปกติ ทุกคนจะกล้าพูดในสิ่งที่ตัวเองสงสัยและไม่โดนตัดสินว่าเป็นคนไม่เก่งหรือแตกต่างจากเพื่อนๆ

มนุษย์แต่ละคนมีความกล้าหาญในเรื่องต่างๆ ไม่เหมือนกัน บางคนกล้าที่จะไปปีนภูเขาสูง ท่องเที่ยวคนเดียว หรือบางคนอาจไม่กล้าพูดในที่สาธารณะแต่ทำงานเก่งมาก ความกล้าหาญสามารถใช้ได้ทั้งในตอนที่ยืนหนังสือและการเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ ในชีวิต เด็กสามารถพัฒนาความกล้าหาญของตนเองได้ตลอดเวลา เพียงแต่ผู้ปกครอง และคุณครูที่โรงเรียนต้องช่วยกันสอนให้เด็กมีความมั่นใจ กล้าคิดกล้าทำ และกล้ายอมรับในความผิดพลาดเพื่อเริ่มต้นใหม่ ให้เด็กทุกคนเติบโตอย่างมีภูมิคุ้มกัน ไม่ว่าจะเจอกับอุปสรรคหรือปัญหาใดจะได้เรียนรู้และผ่านพ้นมันไปได้ ☺

Tips

กิจกรรมในห้องเรียนที่คุณครูสามารถสร้างความกล้าหาญให้กับนักเรียนเบื้องต้นอาจลองให้นักเรียนเขียนหรือพูดเรื่องเกี่ยวกับความกล้าหาญของตัวเองหรือคนอื่นที่เคยเห็น เพื่อสร้างบรรยากาศในห้องเรียนว่าความกล้าหาญเป็นสิ่งที่ดี สามารถดูตัวอย่างกิจกรรมได้ในลิงก์ด้านล่าง <https://www.youtube.com/watch?v=jPkswPTlhoQ>

เกมสมการลับสมอง

ลองแทนค่าสมการเหล่านี้แล้วหาคำตอบที่ถูกต้อง
เมื่อแน่ใจแล้วสแกน QR Code ส่งคำตอบมาลุ้นรางวัลได้เลย

$$\text{ไก่} + \text{ไก่} - \text{ไก่} = 30$$

$$\text{ไก่} + \text{ไข่} + \text{ไข่} = 36$$

$$\text{ไข่} + \text{กล้วย} + \text{กล้วย} = 13$$

$$\text{ไก่} + \text{ไข่} - \text{กล้วย} = ?$$

สแกน QR CODE ส่งคำตอบ
เกมสมการลับสมอง
ลุ้นรับของที่ระลึกกระเป๋า
สะพายผ้าลิปสติก
จากมูลนิธิรามาธิบดี
จำนวน 10 รางวัล

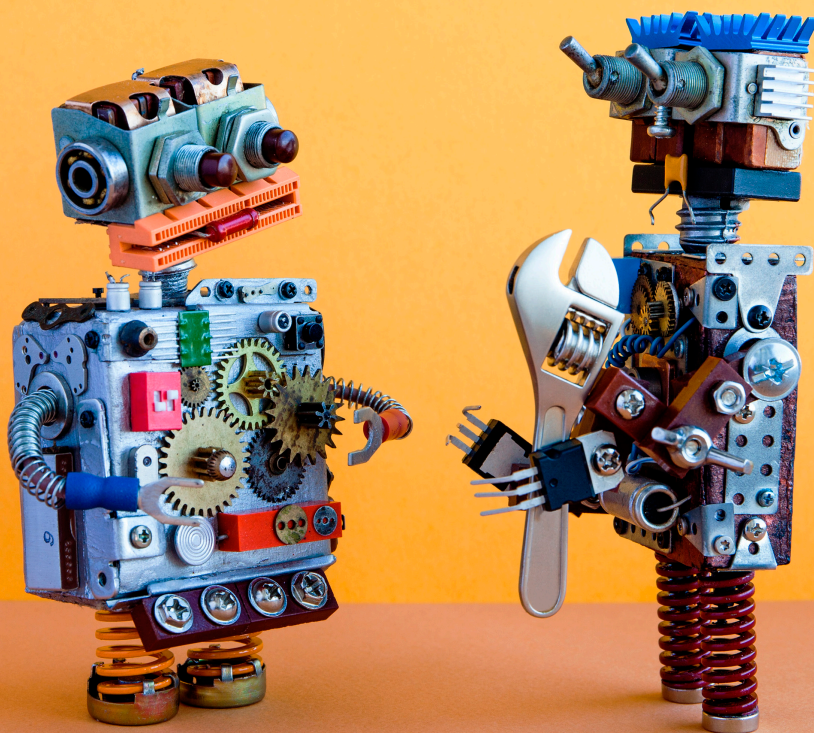
รายชื่อผู้ที่ได้รับรางวัล
จาก 'เกมจับคู่คำตอบที่ใช่'
ฉบับเดือนกันยายน 2564

1. Pohnpawee Cherngtawee
2. พัสธรินทร์ ทิพย์จันทร์
3. กุสุมา ชะลอทรัพย์
4. ธัญญาดา ภักธนาธิปไตย
5. อุดมพงษ์ เอี่ยมพันธุ์
6. จุฑาทกาญจน์ เก่งกสิกิจ
7. ปรีชา หัตถาครองหทัย
8. กรรณก ดัดแว
9. ปราการ กบุญ
10. สุธิรา พิล

สามารถติดตามรายชื่อผู้ที่ได้รับรางวัลได้ในวารสารวิทยาคาร ฉบับเดือนกันยายน 2565

วันนักประดิษฐ์ 2 กุมภาพันธ์

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2536 เป็นวันนักประดิษฐ์ เพื่อเป็นการเกิดพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงประดิษฐ์ “เครื่องกลเติมอากาศที่ผิวน้ำหมุนช้าแบบทุ่นลอยน้ำ” หรือ “กังหันน้ำชัยพัฒนา” ที่สามารถแก้ปัญหาน้ำและรักษาสิ่งแวดล้อม ในวันดังกล่าวของทุกปีจึงได้มีการจัดประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนและประชาชนทั่วไปหันมาสนใจการคิดค้นประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

e-book

Journal of Teacher's Professional Development

วิทยากรย์

สแกน QR Code
อ่านวารสารวิทยากรย์
ในรูปแบบดิจิทัล หรือที่
withayajarn.com

Journal of Teacher's Professional Development
วิทยากรย์
วารสารเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู • ปีที่ 120 • ฉบับที่ 2 • เดือนมิถุนายน 2564

Lifelong
Learning
การเรียนรู้
ตลอดชีวิต

สร้างทาวเวอร์
ในแวดวงของการศึกษา
ผ่านวิกฤติโควิด-19

คุณเพื่อน.com
พื้นที่การเรียนรู้
ที่ออนไลน์สำหรับทุกคน

เปิดรายชื่อครูรางวัล
สมเด็จเจ้าฟ้ามหาวชิรา
วุฒ 2564

ISSN 1513-1912

9 771513 191004

ราคา 50 บาท